

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี

INTERNAL QUALITY ASSURANCE IN EDUCATIONAL
INSTITUTIONS UNDER PATHUM THANI SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4

ลดาวัลย์ ตั้งมั่น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี

ดศาวลยั ตงมนั

วิทยานพชนันี้เป็นส่วนหนึ่ของการศึษาตามหลัศูตร
ปรึญญาศึษาศาสตรมหาบัณตึต สาขาวิชาการบรึหารการศึษา

คณศรศาสตรัศูตสาหรรม

มหาวิทยาฬยเทคโนโลยีราชมงคลศัญบุรี

ปีการศึษา 2561

ลึขลึถึของมหาวิทยาฬยเทคโนโลยีราชมงคลศัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี
Internal Quality Assurance in Educational Institutions under
Pathum Thani Secondary Educational Service Area Office 4

ชื่อ - นามสกุล

นางสาวลดาวัลย์ ดั่งมั่น

สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมพ์พรพรรณ เพชรสมบัติ, ปร.ค.

ปีการศึกษา

2561

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ค.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมพ์ประภา อมรกิจภิญญา, ปร.ค.)

..... กรรมการ
(อาจารย์ชัยอนันต์ มั่นคง, ศษ.ค.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมพ์พรพรรณ เพชรสมบัติ, ปร.ค.)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล, ค.อ.ม.)

วันที่..25.. เดือน...กุมภาพันธ์... พ.ศ. 2562

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี
ชื่อ – สกุล	นางสาวลดาวัลย์ ตั้งมั่น
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, ปร.ด.
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 2) หาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำปีการศึกษา 2561 จำนวน 367 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาจำนวน 5 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2561 จากโรงเรียนที่เข้ารับการประเมิน สมศ.รอบ 3 จำนวน 5 แห่ง และได้รับผลรับรอง ระดับดีมาก เครื่องมือที่ใช้วิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมาก และ 2) แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี มีทั้งหมด 8 แนวทาง ได้แก่ 1) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา ควรมีการทำคู่มือกำหนดมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัด 2) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรจัดทำแผนตามปีงบประมาณและแบ่งเป็นแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ควรจัดทำคำสั่งให้กลุ่มบุคลากรในฝ่ายแผนงานร่วมกันรับผิดชอบ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติตามปฏิทินการปฏิบัติงาน 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ควรกำหนดให้ผู้บริหาร โรงเรียนและหัวหน้าฝ่ายเป็นผู้ประเมินคุณภาพภายในตามปฏิทินที่กำหนดไว้ในแผน 6) การประเมินคุณภาพการศึกษา ควรจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานผู้รับผิดชอบเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครบถ้วน 7) การรายงานคุณภาพการศึกษา

ประจำปี ควรจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน โดยใช้รูปแบบตามที่
หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดให้ 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ควรมีการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาโดยการส่งบุคลากรให้เข้ารับการอบรมหรือศึกษาดูงาน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาให้สูงขึ้น

คำสำคัญ: การดำเนินการ การประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา

Thesis Title	Internal Quality Assurance in Educational Institutions under Pathum Thani Secondary Educational Service Area Office 4
Name – Surname	Miss Ladawan Tangman
Program	Educational Administration
Thesis Advisor	Assistant Professor Pimolpun Phetsombat, Ph.D.
Academic Year	2018

ABSTRACT

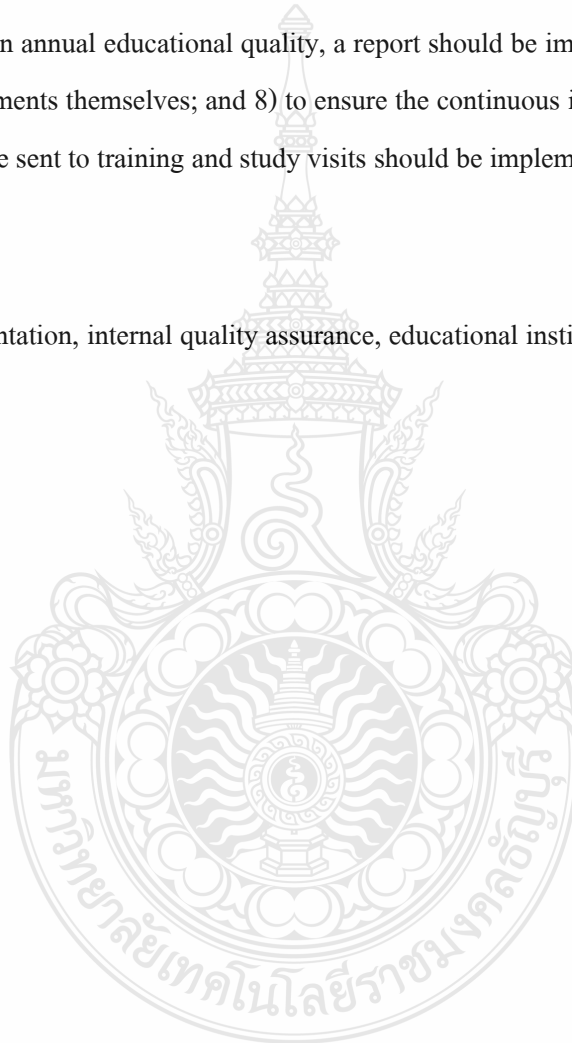
This research aimed : 1) to study the implementation of the internal quality assurance in educational institutions, and 2) to explore the developing guidelines of the implementation of the internal quality assurance system of the educational institutions under Pathum Thani Secondary Educational Service Area Office 4.

The samples used to answer the questionnaire consisted of 367 teachers working under Pathum Thani Secondary Educational Service Area Office 4 in the academic year 2018. The simple random method was used to collect the data from the respondents. The sample used for the interview were 5 teachers working in 5 schools under Pathum Thani Secondary Educational Service Area Office 4 in the academic year 2018. All five schools received very good assessment results for the 3rd round assessment. The research instrument used was a questionnaire. The statistics for data analysis included frequency, percentage, mean, and standard deviation, and the interview form using content analysis.

The findings revealed that 1) the implementation of internal quality assurance in educational institutions under Pathum Thani Secondary Educational Service Area Office 4 was at a high level, and 2) the guidelines for the implementation of the internal quality assurance system of the educational institutions under Pathum Thani Secondary Educational Service Area Office 4 consisted of 8 points: 1) in developing educational standards, a manual of educational standards and indicators should be implemented; 2) The preparation of the educational quality development plan should be implemented according to the fiscal year and divided into short-term and long-term plans; 3) in arranging an administrative system and an information system, an official order should be

arranged to administrative staff of a planning department in the order that they can take their responsibility together; 4) the implementation of the internal quality assurance should be prepared from an annual action plan to a practical one following the operation calendar; 5) in examining and reviewing educational quality, it should be specified that the school administrators and department heads should evaluate internal quality following the calendar specified in the plan; 6) as a means of evaluating educational quality, complete records of work assignments and responsibilities should be kept; 7) in reporting on annual educational quality, a report should be implemented using the format devised by the departments themselves; and 8) to ensure the continuous improvement of educational quality, staff should be sent to training and study visits should be implemented.

Keywords: implementation, internal quality assurance, educational institutions

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความเมตตากรุณาเป็นอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง ประธานคณะกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมพ์ประภา อมรกิจภิญโญ ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการสอบ และ ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการสอบ ที่กรุณามาเป็นคณะกรรมการร่วมพิจารณา ตลอดจน ให้คำแนะนำ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ดร.สุรัตน์ ขวัญบุญจันทร์ ดร.อริคุณ สินธนาปัญญา ผศ.ดร.เสวียน เจนเขว่า ดร.วิษณุ เป็รียวนั่ม และ นายจงจิต ดวงสนาม ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอนใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ที่อนุญาตให้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยกับครูผู้สอน จำนวน 21 โรงเรียน

ขอขอบคุณคณาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ทุกท่าน ที่มีได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้ให้ความรู้ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ คุณค่าอันพึงมีจาก วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเพื่อบูชาแด่ บิดา มารดา และครูอาจารย์ ที่ให้การอบรมสั่งสอน จนทำให้ ผู้วิจัยประสบความสำเร็จและภูมิใจในวันนี้

ลดาวัลย์ ตั้งมั่น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(5)
กิตติกรรมประกาศ.....	(7)
สารบัญ.....	(8)
สารบัญตาราง.....	(10)
สารบัญภาพ.....	(12)
บทที่ 1 บทนำ.....	13
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	13
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	14
1.3 คำถามการวิจัย.....	15
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	15
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	15
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	16
1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	18
1.8 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	18
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
2.1 แนวคิดและหลักการประกันคุณภาพการศึกษา.....	19
2.2 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	27
2.3 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	31
2.4 บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี.....	52
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	57
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	73
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	73
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	73
3.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	75
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	75

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.5 การจัดการกระทำกับข้อมูล.....	76
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย.....	78
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	92
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	92
5.2 อภิปรายผล.....	96
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	113
บรรณานุกรม.....	115
ภาคผนวก.....	125
ภาคผนวก ก - รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	126
- หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	128
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	133
ภาคผนวก ค ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC).....	141
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	148
ประวัติผู้เขียน.....	155

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของครูในสถานศึกษาที่เป็นประชากร จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์ทำงาน	79
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวม และรายด้าน	80
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ในด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา	81
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ในด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	82
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ในด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	84
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ในด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	85
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ในด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา	86
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ในด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา	87
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ในด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	88

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี
ในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....

89

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	18
ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา.....	30

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมาย หลักการของการจัดการศึกษา ที่เน้นในเรื่องการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ได้กำหนดจุดมุ่งหมาย และหลักการของการจัดการศึกษา ที่มุ่งเน้นในเรื่องคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพการศึกษาไว้ 2 ระบบ คือ การประกันคุณภาพภายนอก (External Quality Assurance) มาตรา 49 กำหนดให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษา ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน และการประกันคุณภาพภายใน (Internal Quality Assurance) มาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยผลการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self – Assessment Report : SAR) พ.ศ.2559 เพื่อการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลการพัฒนานักเรียนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่ทั่วถึง และคุณภาพตามศักยภาพที่เท่าเทียม การประกันคุณภาพการศึกษาจะช่วยเป็นหลักประกันให้ผู้เรียน และสังคมได้มีความมั่นใจว่าจะได้รับการบริการจากสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด และเป็นการช่วยให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ สำหรับการประกันคุณภาพภายในนั้นหน่วยงาน

ต้นสังกัดและสถานศึกษาจะต้องดำเนินการให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่กระทำอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนจัดทำรายงานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเป็นประจำทุกปีเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกโดย “สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา” (สมศ.) ซึ่งผลการประเมินประกันคุณภาพภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2560 โดยรวมในระดับเขตพื้นที่การศึกษามีระดับคุณภาพอยู่ในระดับ 3 แปลผลดีทั้ง 4 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับ 4 แปลผลอยู่ในระดับดีเยี่ยม ซึ่งมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา และมาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ยังมีระดับคุณภาพ อยู่ในระดับ 3 แปลผลอยู่ในระดับดี จึงทำให้ในภาพรวมของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษา มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับ 3 แปลผลอยู่ในระดับดี เพื่อให้ได้ผลที่ออกมาอยู่ในระดับดีเยี่ยม จึงต้องมีการศึกษาเรื่องการประกันคุณภาพภายใน และผลจากศึกษานี้สามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงในสถานศึกษา และทำให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการประกันคุณภาพภายในได้อย่างต่อเนื่อง และเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ส่งผลให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ว่ามีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับใด เพื่อเป็นข้อมูลแก่หน่วยงานต้นสังกัดในการวางแผนหาแนวทางสนับสนุนให้โรงเรียนในสังกัดสามารถดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และสามารถตอบสนองนโยบายการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี

1.2.2 เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี

1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี อยู่ระดับใด

1.3.2 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี มีการปฏิบัติอย่างไร

1.4 สมมติฐานการวิจัย

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมาก

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2553 โดยประกอบด้วย 8 ด้าน

- 1) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
- 2) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
- 6) การประเมินคุณภาพการศึกษา
- 7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
- 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี จำนวน 3,806 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูใน
สถานศึกษา จำนวน 367 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane)

2) ผู้ที่ให้ข้อมูลในการตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2561 จากโรงเรียนที่เข้ารับการประเมิน สมศ. รอบ 3 และได้รับผลรับรอง ระดับดีมาก จำนวน 4 แห่ง จำนวน 5 คน

1.5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ได้แก่ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามแนวคิดของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2553 โดยประกอบด้วย 8 ด้าน ดังนี้

- 1) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
- 2) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
- 6) การประเมินคุณภาพการศึกษา
- 7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
- 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจความหมายเฉพาะของคำที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ให้ตรงกัน จึงได้นิยามความหมายของคำต่างๆ ไว้ดังนี้

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษาที่เป็นไปอย่างมีระบบของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารเพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบ การประเมินผลและการรับรองมาตรฐาน ซึ่งประกอบด้วย การประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีคุณภาพ โดยการประเมินจากหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติของการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน และอาศัยหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ประกอบด้วย การพัฒนามาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา การรายงานคุณภาพ

การศึกษาประจำปี การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนามาตรฐานการศึกษา หมายถึง การระบุคุณลักษณะและคุณภาพเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่พึงประสงค์ ทั้งด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน เพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา เพื่อคุณภาพผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุด

การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง ขั้นตอนวิธีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้เอกสารทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งส่งผลให้สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐาน และศึกษาโดยการมีส่วนร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการจัดกระทำข้อมูลของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศที่มีคุณภาพเกี่ยวกับสถานศึกษา สำหรับการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาต้องดำเนินตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษามีการกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องผู้บริหารทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้บุคลากรในสถานศึกษาทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบและทบทวนและรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาเช่น สังเกตพฤติกรรมกระบวนการทำงานสอบถามสัมภาษณ์พิจารณาร่องรอยหลักฐานใช้แบบสอบถามแบบสำรวจ

การประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประเมินผลสัมฤทธิ์ตามหลักสูตรและตามระดับชั้นทั้งระดับสถานศึกษาและระดับชาติด้วยเครื่องมือมาตรฐาน

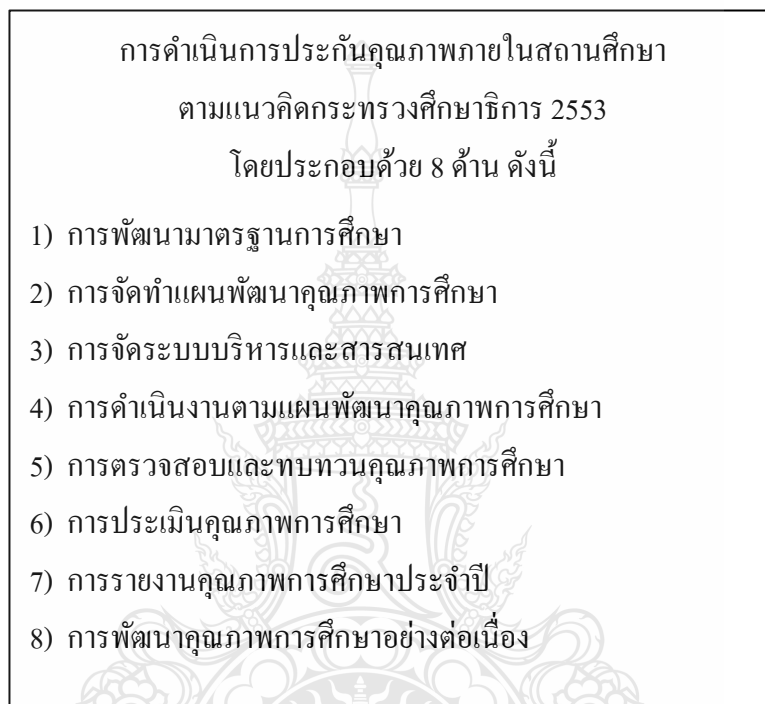
การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี หมายถึง หน้าที่ของสถานศึกษาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีทุกปี โดยระบบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้อมทั้งหลักฐานข้อมูลและการประเมินผลสัมฤทธิ์เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเปิดเผยต่อสาธารณชน

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง เป็นงานของสถานศึกษาวิเคราะห์วิจัยและเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบ และเทคนิควิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกำกับติดตามส่งเสริมประเมินผลผลผูกและพัฒนาประสิทธิภาพของระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2553 โดยประกอบด้วย 8 ด้าน ดังภาพที่ 1.1

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.8 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.7.1 ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงระบบคุณภาพของสถานศึกษา พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ให้มีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมีการทำงาน มีเป้าหมาย และแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน

1.7.2 ครูสามารถนำข้อมูลผลการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.7.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปประกอบเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ให้มีประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพิ่มขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามหัวข้อต่างๆ ตามลำดับต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดและหลักการประกันคุณภาพการศึกษา
- 2.2 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 2.3 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 2.4 บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและหลักการประกันคุณภาพการศึกษา

2.1.1 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา

สถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญกับคุณภาพการศึกษา เนื่องจากเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นถึงคุณลักษณะของการจัดการศึกษาให้มาตรฐาน ให้เกิดผลอย่างยั่งยืนแก่ผู้เรียนตามหลักสูตรและสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสังคม และส่งผลถึงความสามารถในการแข่งขันของประชาชนในประเทศให้เพิ่มขึ้น

คำเหมือน บุญพะมณี (2555, น.22) กล่าวว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง ผลผลิตหรือการให้บริการที่สนองความต้องการ ความคาดหวัง และความพึงพอใจของผู้เรียนและตลาดแรงงาน

วิระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2555, น.74) กล่าวว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณลักษณะของการจัดการศึกษา ที่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่มีประสิทธิผล โดยพิจารณาตัวชี้วัดของผลการปฏิบัติงานว่ามีความสอดคล้องกับที่กำหนดเป็นอย่างดี และต้องก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ คือ ผู้เรียน ผู้ปกครอง เป็นต้น อีกทั้งยังเป็นการตอบสนอง ความต้องการของสังคมที่ให้การต้องการผู้มีความรู้ความสามารถ

รัตนา ดวงแก้ว (2556, น. 11) กล่าวว่า คุณภาพการศึกษา เป็นคุณลักษณะของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนด ทั้งนี้คุณภาพของผู้เรียนดังกล่าวเกิดจากความร่วมมือของทุกๆ ฝ่าย ได้แก่ พ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชนที่เอาใจใส่การจัดการศึกษา หน่วยงานระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ มีระบบการบริหารที่ได้มาตรฐาน โดยเฉพาะระดับปฏิบัติ

ซึ่งหมายถึง สถานศึกษามีระบบการเรียนการสอนที่ลงถึงระดับห้องเรียนที่มีผลมาจากการที่ผู้บริหารและครูมืออาชีพ รวมทั้งมีคณะกรรมการสถานศึกษาที่ให้การคำปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2556, น.56) กล่าวว่า คุณภาพการศึกษาเป็นการบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นเลิศในด้านต่างๆ โดยผ่านกระบวนการอย่างเป็นระบบ ซึ่งปัจจัยนำเข้ากระบวนการ และผลิตผลกรรมวิธีการวัดโดยเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพและยอมรับของสังคม

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาดังกล่าวทำให้เข้าใจได้ว่า การศึกษาเป็นระบบที่ซับซ้อนที่มีบริบททางการเมือง วัฒนธรรม และเศรษฐกิจฝั่งรากลึกและมิติต่างๆ ก็มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันและมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน ซึ่งในบางครั้งไม่อาจคาดการณ์ล่วงหน้าได้ ตัวร่วมที่สำคัญของคุณภาพการศึกษา ได้แก่ บริบท สภาพแวดล้อม กระบวนการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียน

1) คุณภาพการศึกษาของผู้เรียน

คุณภาพการศึกษาตามแนวคิดของยูนิเซฟ (UNICEF, 2000) ให้พิจารณาจาก 5 ประการ ดังนี้

1) ผู้เรียนที่มีสุขภาพแข็งแรง มีภาวะโภชนาการที่ดี มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ และได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือการเรียนรู้จากครอบครัวและชุมชน

2) สภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย ป้องกันการคุกคามทางเพศ และมีจัดการทั้งทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอเหมาะสม

3) เนื้อหาสาระการเรียนรู้ต้องสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างหลักสูตร อุปกรณ์การเรียน หนังสือ สื่อและทักษะพื้นฐาน โดยเฉพาะการอ่านออกเขียนได้และการคิดคำนวณ รวมถึง ทักษะชีวิตที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับสุขภาพที่ดี ความปลอดภัย ความรู้เพศศึกษา การโภชนาการ การป้องกันการติดเชื้อต่างๆ

4) กระบวนการเรียนการสอนที่ครูเน้นบรรยากาศของห้องเรียนที่มีการบริหารจัดการที่ดีครูมีทักษะการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อนำมาพัฒนา ผู้เรียนและลดช่องว่างความแตกต่างในการเรียนรู้ของผู้เรียน

5) ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพที่ได้จากการจัดการศึกษาจะต้องสะท้อนถึงทักษะ ความรู้ และทัศนคติที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายการศึกษาของชาติ และการมีส่วนร่วมของสังคม

คุณภาพการศึกษาตามแนวคิดของยูเนสโก (UNESCO, 2005) ได้เสนอว่า การศึกษาที่มีคุณภาพสามารถพิจารณาจากกรอบและตัดชี้วัดการศึกษาที่สะท้อนถึงคุณภาพ ดังนี้

1) ลักษณะของผู้เรียน คือ ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีสุขภาพที่ดี และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2) กระบวนการเรียนการสอน คือ ครูที่มีคุณภาพในการสอนและมีเทคนิคการสอนที่กระตือรือร้น มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่นิยามชัดเจนโดยครอบคลุมการวัดความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณค่า

3) เนื้อหาสาระ กล่าวคือ หลักสูตรสอดคล้องและสนองความต้องการของสังคม และที่พัฒนามาจากความรู้และประสบการณ์ของครูและผู้เรียน

4) ระบบ กล่าวคือ สิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์การศึกษามีเพียงพอเหมาะสม สภาพแวดล้อมที่เอื้อในการเรียนรู้เป็นระเบียบเรียบร้อย มีความปลอดภัย และถูกสุขลักษณะ การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม เคารพและผูกพันกับชุมชนท้องถิ่น และวัฒนธรรม คุณภาพการศึกษาของไทยในสมัยของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (สทศ., น.7) มีแนวคิดที่ต้องการเห็นคนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง มีนิสัยใฝ่และรักการอ่าน มีความสามารถวิเคราะห์และการสื่อสาร สามารถแก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม สามารถทำงานเป็นกลุ่ม ตลอดจนมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รังเกียจการทุจริตและต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง และสามารถก้าวทันโลก คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิต รู้ทัน มีปัญญา มีสมรรถนะและคุณธรรม รับผิดชอบต่อครอบครัว ประเทศชาติและเป็นพลเมืองดีของโลก ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายยุทธศาสตร์ และตัวบ่งชี้ความสำเร็จไว้ ดังนี้

- 1) คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับสากล
 - 2) คนไทยใฝ่รู้ และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการอ่านและแสวงหาความรู้อย่าง
- ยั่งยืน
- 3) คนไทยใฝ่ดี และมีคุณธรรม มีค่านิยม จิตสำนึกที่พึงประสงค์
 - 4) คนไทยคิดเป็นทำเป็น คือ มีทักษะคิดและปฏิบัติ สามารถแก้ปัญหา และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสื่อสาร

2) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามแนวคิด ISO 9000 (Hoyle, 2009) อาจกล่าวได้ว่าเป็นการดำเนินการทั่วทั้งองค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกิจกรรม (activities) และกระบวนการ (processes) เพื่อให้เกิดสิทธิประโยชน์แก่องค์กร หรืออาจกล่าวง่ายๆ ว่าเป็นอะไรก็ตามที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานที่มีคุณภาพในการพัฒนาตามแนวทาง

ของ ISO 9000 ดำเนินการได้ 2 วิธีพื้นฐาน ได้แก่ วิธีการควบคุมที่ดีกว่า (better control) และวิธีการสร้างมาตรฐานหรือนวัตกรรม (raise standards/ innovation) ซึ่งอธิบายได้ดังนี้

1) วิธีการควบคุมที่ดีกว่า เป็นกระบวนการปรับเปลี่ยนมาตรฐานการศึกษาชุดเดิม มาตรฐานที่ได้จากวิธีนี้เป็นมาตรฐานที่ได้รับการปรับปรุงผ่านการเลือก การวิเคราะห์และการปรับแก้ไขของผู้ที่มีประสบการณ์ในการใช้

2) วิธีการสร้างมาตรฐานหรือนวัตกรรม เป็นกระบวนการที่ไม่เกี่ยวกับการสงวนรักษาหรือปรับปรุงมาตรฐานที่มีอยู่เดิม แต่จะสร้างมาตรฐานขึ้นมาใหม่ผ่านกระบวนการที่เริ่มต้นจากการศึกษาความเป็นไปได้และพัฒนาผ่านกระบวนการวิจัยและพัฒนา (R&D) มาตรฐานที่สร้างขึ้นใหม่ จะผ่านการทดลองนำมาใช้งาน แบบทำมาตรฐานดังกล่าวนี้ถือว่าเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี การตลาดและการจัดการ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ และจะต้องสร้างความพึงพอใจต่อผู้รับบริการและสังคม โดยทั่วไป ทั้งนี้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จะต้องอาศัยความร่วมมือของทุกระดับประเทศและระดับสถานศึกษา โดยคำนึงถึงสิ่งสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ หลักสูตร สื่อการสอนและเทคโนโลยี การประเมินผลผู้เรียน การพัฒนาครู การประเมินคุณภาพสถานศึกษา และการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาที่เชื่อมโยงกับทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้ต้องอาศัยแนวคิดและทฤษฎีทางการบริหารการศึกษาร่วมกับการเรียนรู้อะไรและการสอนเป็นฐานในการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้ที่ให้ได้ประสิทธิผล ควรใช้กรอบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการตามทฤษฎีเชิงระบบแบบเปิดและพิจารณาร่วมกับองค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งต้องยึดหลักการที่สร้างความรับผิดชอบร่วมของภาคสังคมทุกระดับ นับตั้งแต่ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้กำหนดนโยบาย และสถานศึกษา เพราะส่งผลต่อผู้เรียนโดยตรงโดยมีผู้กำหนดนโยบายร่วมรับผิดชอบในการปฏิบัติ ซึ่งแนวทางการพัฒนาควรครอบคลุมทั้งด้านการสร้างความรับผิดชอบร่วมของสังคม การประเมินคุณภาพครูอย่างเชื่อถือได้ การพัฒนาครูสู่ศตวรรษที่ 21 และการพัฒนาระบบงบประมาณแบบมีส่วนร่วม ซึ่งบริบทของสังคมไทยได้มุ่งเน้นการขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ซึ่งสถานศึกษาจะต้องยึดมาตรฐานคุณภาพที่กำหนดโดยหน่วยงานต้นสังกัดเป็นแนวทางปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของตนเพื่อเป็นหลักประกันว่ากระบวนการบริหารของสถานศึกษาบรรลุตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้พร้อมทั้งมีการทบทวนตรวจสอบรับรองคุณภาพมาตรฐานจากหน่วยงานอิสระภายนอกเป็นระยะ

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณลักษณะของการจัดการศึกษา ที่มีมาตรฐานการศึกษาที่มีประสิทธิผล ทำให้เกิดสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และเป็นที่พึงพอใจกับ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2.1.2 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพเป็นกระบวนการวางแผน และการจัดการให้สังคมเกิดความ เชื่อมั่นว่าจะพัฒนาให้ผู้เรียนมีมาตรฐานคุณภาพตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ได้อย่างครบถ้วน และตรง ตามความมุ่งหวังของสังคม เนื่องจากสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่รับผิดชอบต้องมีการจัด การศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดเพื่อให้เกิดความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่างๆ อย่างเต็ม ศักยภาพในแต่ละบุคคล ตอบสนองต่อความต้องการ ความสนใจ ความถนัดที่แตกต่างกัน ความ คาดหวังของสังคม ดังนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครองจึงยอมไม่ได้ ถ้าลูกเข้ารับการศึกษาในสถาบันการศึกษา แห่งใดแห่งหนึ่งแล้วไม่ได้มาตรฐาน ผู้ปกครองจะส่งลูกเข้าเรียนที่ใดจะได้มีความมั่นใจว่าสถาบันนั้น เป็นสถาบันการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานการศึกษาสูงเท่าเทียมกัน

ชิธารัตน์ นันทะธรรม (2550, น.8) สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การพัฒนาการศึกษาที่สร้างความมั่นใจ เป็นหลักประกันต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้ ผู้เรียนจบการศึกษาอย่างคุณภาพและเป็นที่ยอมรับในสังคม

พนมพร พิระพิทยมงคล (2553, น.12) สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการยกมาตรฐานของสถานศึกษา ให้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ เพื่อสร้างความ มั่นใจให้กับผู้เกี่ยวข้องว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนด และ สังคมต้องการ คือ เก่ง ดี มีสุข

คำเหมือน บุญพะมณี (2555, น.24) สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประกันความเชื่อมั่นในสถานศึกษากับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ว่าให้นักเรียนเมื่อจบ การศึกษาต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและตรงตามความต้องการของสังคม

วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2555, น.84) ที่ว่าเป็นกระบวนการใดๆ ที่รักษาคุณภาพการ จัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน และมีการพัฒนาสร้างระบบสถาบันการศึกษาสามารถจัดการศึกษาอย่าง มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดจากแนวคิดข้างต้น

กาญจนา ศรีเรือง (2555, น.13) เห็นด้วยที่ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้ผู้เรียนเป็นที่ตั้ง การประเมินจากผู้เรียนเป็นหลักและ

ยกมาตรฐานของสถานศึกษาให้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นหลักประกันต่อผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ทำให้เป็นที่ยอมรับกับสังคม

1) รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษา

วิระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2555, น.84) การประกันคุณภาพการศึกษาได้กลายเป็นประเด็นสำคัญที่สถาบันการศึกษาทั้งหลายในทุกระดับชั้นให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การยอมรับให้มีการตรวจสอบ (Accountability) จะเป็นสิ่งที่แสดงถึงความมีคุณภาพในการจัดการศึกษาเท่าที่ผ่านมา ในหลายประเทศมีการนำวิธีการต่างๆ ไปใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสหรัฐอเมริกาที่มีความหลากหลายในการจัดการศึกษาจึงกลายเป็นต้นแบบให้ประเทศต่างๆ ได้นำเอาวิธีเหล่านั้นไปปฏิบัติ ซึ่งจนถึงบัดนี้ยังไม่อาจตอบได้อย่างชัดเจนว่า วิธีการหรือรูปแบบใดน่าจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุด วิธีการที่ได้มีการปฏิบัติกันมาแล้วอย่างเป็นผล กลุ่มควบคุมคุณภาพ (Quality Control Circle) การบริหารแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์การ (Total Quality Management) ระบบมาตรฐานคุณภาพ ISO9000 ระบบตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน (Key Performance Indicators) ระบบดัชนีวัดความสำเร็จแบบสมดุล (Balanced Scorecard) และการเปรียบเทียบกับองค์กรที่เป็นเลิศ (Benchmarking) โดยรูปแบบต่างๆ ที่กล่าวถึงนั้น เป็นรูปแบบที่ได้มีการพิสูจน์มาแล้วว่าสามารถเป็นหลักประกันที่สำคัญต่อผู้เกี่ยวข้องว่าทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพให้กับสถาบันการศึกษาอย่างเป็นผลสำเร็จซึ่งในอนาคตอาจมีรูปแบบในลักษณะอื่นๆ ออกมาปรากฏขึ้นอีก และไม่ว่าจะเป็นการประกันคุณภาพในรูปแบบใดก็ตามมีเป้าหมายหลักเพื่อทำให้การจัดการศึกษามีคุณภาพเป็นไปในทางที่ดีขึ้นด้วยกันทั้งนั้น หากแต่การเลือกที่จะนำรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งไปใช้ จะต้องมีความเหมาะสมกับลักษณะขององค์กรนั้น เกณฑ์หรือมาตรฐานอาจจะต้องมีการปรับเพื่อให้เกิดความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริงในแต่ละสถานศึกษา ความสำเร็จของกิจกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาที่แต่ละสถานศึกษาจะได้รับจะต้องเกิดจากการคิดอย่างเป็นระบบ มีระบบการประกันคุณภาพที่มีมาตรฐาน เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพที่ต้องการอย่างแท้จริง ซึ่งต้องเริ่มจากการร่วมกันเรียนรู้เรื่องของ คุณภาพเพื่อให้ทุกคนเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันว่ารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่จะนำมาใช้ในองค์กรนั้นคืออะไรมีกระบวนการเป็นอย่างไร จากนั้นก็ร่วมกันสร้างวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ชัดเจน ซึ่งจะต้องมีการสื่อสารให้ทราบโดยทั่วกันทั้งองค์กร มีการพัฒนาบุคคลให้พร้อมรับกับการทำงานตามที่คาดหวัง ดำเนินการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพ ปรับปรุงการสื่อสารภายในองค์กร มีการกระตุ้นให้เกิดการสร้างทีมงานใน ลักษณะต่างๆ เพราะกิจกรรมนั้นๆ ไม่ใช่เรื่องที่สามารถดำเนินการให้ประสบความสำเร็จได้เพียง เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

นอกจากนั้นจะต้องเริ่มต้นปรับรูปแบบการเรียนการสอนและการเรียนรู้ให้เข้ากับยุคสมัย เพราะเป็นหัวใจหลักของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

2) ระบบตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน (Key Performance Indicators: KPI) เป็นระบบที่ใช้ในการประกันคุณภาพทางการศึกษาในปัจจุบัน เป็นการระบุตัวชี้วัดที่ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตรงประเด็นกับสิ่งที่ต้องการวัดระบุถึงคุณลักษณะและปริมาณของผลงาน โดยกำหนดในลักษณะมาตรฐานเทียบเคียง ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) เป็นกระบวนการดำเนินการของหน่วยงานต้นสังกัด และกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ หลังจากนั้นจึงจัดทำแผนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเข้าสู่มาตรฐานในด้านการพัฒนาหลักสูตร คือ การพัฒนาครูและบุคลากร ทั้งนี้จะเน้นระบบและกลไกการปฏิบัติงานตามแผน ติดตาม กำกับการดำเนินงานอย่างจริงจังต่อเนื่อง 2) การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit) เป็นการดำเนินการสถาบันการศึกษากับหน่วยงานต้นสังกัด ในการยืนยันเป้าหมายที่กำหนดมุ่งไปสู่ มาตรฐานที่ต้องการ โดยการดำเนินการตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานทั้งระบบด้วยตนเอง และนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาอย่างสม่ำเสมอและรายงานผลต่อสาธารณชน ส่งเสริมให้ใช้มาตรการในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด และ 3) การประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) เป็นการประเมินค่าระดับคุณภาพของกิจกรรมเฉพาะอย่างในหน่วยงาน ทั้งการประเมินคุณภาพภายใน โดยใช้วิธีการศึกษาตนเองและประเมินตนเองและการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งเป็นการดำเนินงานโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อประเมินผลและรับรองว่าสถาบันการศึกษาได้จัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้บริหารจะต้องให้มีผลการดำเนินงานและการตรวจวัดผลการปฏิบัติงานทุกกิจกรรม ทั้งในด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการผลิตและผลลัพธ์ ซึ่งนอกจากจะทำการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) แล้วจะต้องกำหนดเป้าหมาย (Targets) และวัตถุประสงค์ (Objectives) ไว้ล่วงหน้าภายใต้ความร่วมมือของทุกคนที่เกี่ยวข้อง เพื่อระดมความคิดในการจัดหาให้ได้มาซึ่งทรัพยากรการบริหารงานอย่างประหยัด (Economy) และใช้ทรัพยากรนั้นอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficiency) โดยได้ผลงานที่บรรลุเป้าหมาย (Effectiveness)

3) การบริหารแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์การ (Total Quality Management) คือ ระบบการบริหารที่เน้นคุณภาพในทุกองค์การ โดยบุคลากรทุกคนในองค์การให้ความร่วมมือและร่วมกันรับผิดชอบและให้ในปรับปรุงกระบวนการทำงาน ภายใต้หลักการของการมุ่งตอบสนองความต้องการของผู้เรียน บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ (leadership) การมีส่วนร่วมของพนักงาน (involvement of people) บริหารโดยกระบวนการ (process approach) บริหารงานเป็นระบบ (system approach to management)

การปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง (continual improvement) ใช้ข้อเท็จจริงเป็นพื้นฐานของการตัดสินใจ และสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบอยู่บนพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกันการนำ TQM ไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จต้องยึดองค์ประกอบ 7 ประการ คือ ผู้บริหาร การได้รับการศึกษาและการอบรม การจัดโครงสร้างที่เกื้อหนุน การมีช่องทางการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การพิจารณารางวัลและความชอบ การใช้กระบวนการทางสถิติ หรือการวัดผลการปฏิบัติงาน และการทำงานเป็นทีม จากจุดประสงค์หลักการพื้นฐานและองค์ประกอบของระบบ TQM การนำ TQM ไปใช้ในองค์การอุปสรรคสำคัญในการนำแนวคิด TQM ไปใช้ในหน่วยงานมีหลายประการ เช่น การปรับพฤติกรรม การบริหารวัฒนธรรมองค์การ ความไม่รู้ของผู้บริหาร ขาดการทำงานเป็นทีม เป็นต้น

2) ประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทำให้ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องรับโอกาสเข้ามามีการจัดการ ตั้งแต่การกำหนดเป้าหมาย/วางแผน การทำตามแผน และการประเมินผล ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้อง โดย

- 1) ผู้เรียนและผู้ปกครองมีความมั่นใจต่อสถานศึกษา
- 2) ครูทำงานอย่างระบบมีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ และเน้นวัฒนธรรมคุณภาพได้พัฒนาตนเองและผู้เรียนทำให้เป็นที่ยอมรับของสังคมได้
- 3) ผู้บริหารได้ใช้ความรู้ในการจัดการงานอย่างเป็นระบบ และมีความโปร่งใสเพื่อให้เป็นที่ยอมรับต่อสังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 4) หน่วยงานมีการกำกับดูแลให้สถานศึกษามีศักยภาพในการพัฒนาตนเอง การกำกับดูแลสถานศึกษาและก่อให้เกิดความมั่นใจในการศึกษาในสถานศึกษาและคุณภาพสถานศึกษา
- 5) ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคม และประเทศชาติได้ เยาวชนและคนที่ดีมีคุณภาพ และศักยภาพที่จะช่วยทำงานพัฒนาองค์การ ชุมชน สังคมและประเทศชาติต่อไป

นิติธร ปิลวาสน์ (2557, น.56) กล่าวถึงประโยชน์การประกันคุณภาพการศึกษาดังนี้

- 1) มีการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐานสากล
- 2) การใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) การบริหารจัดการของสถาบันการศึกษามีประสิทธิผล ทำให้มีการสร้างผลงานวิจัยให้เกิดประโยชน์สูงสุด และตรงกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติ
- 4) ผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้จ้างงาน และสาธารณชน มีข้อมูลสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเป็นระบบ

5) สถานศึกษา หน่วยงานบริการทางการศึกษา มีข้อมูลที่ต้องต้องและเป็นระบบ ในการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการจัดบริการการศึกษา

6) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกสาระวิชาสูง ได้มาตรฐานสม่ำเสมอ

7) ผู้เรียนรู้รับผลจากการเรียนในสถาบันการศึกษา และได้ผลตามความต้องการ

8) ผู้ปกครอง ชุมชน ครูหน่วยงานการจัดการศึกษาในท้องถิ่น มีส่วนร่วมที่ผสมกลมกลืนระหว่างมาตรฐานสากล มาตรฐานชาติและมาตรฐานท้องถิ่น

9) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการควบคุมคุณภาพการศึกษา วางแผนการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้บังเกิดผลกับผู้เรียนตามมาตรฐาน สามารถตรวจสอบยอมรับในแผนการดำเนินงานของสถาบัน

10) ครูได้รับการพัฒนาและจูงใจให้วางแผนการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นกระบวนการปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การบรรลุมาตรฐานคุณภาพอย่างครบถ้วน ให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ เพื่อให้คุณภาพการศึกษามีความเป็นระบบระเบียบ

11) มีระบบการวัดประเมินผลตามสภาพจริง มุ่งตรงต่อการบรรลุมาตรฐานคุณภาพ และบันทึกผลเพิ่มผลงานที่ผู้บริหารและครูตรวจสอบผลการเรียนและบันทึกผล นำผลมาใช้เพื่อการพัฒนาและรายงานสู่ชุมชนสม่ำเสมอว่า การจัดการเรียนการสอนทำให้บังเกิดผลตามเป้าหมายคุณภาพการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าได้ดีเพียงใด

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษาที่เป็นไปอย่างมีระบบของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารเพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบ การประเมินผลและการรับรองมาตรฐาน ซึ่งประกอบด้วยประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก

2.2 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.2.1 ความหมายการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษามีผู้ให้ความหมายไว้เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและชัดเจนยิ่งขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, น.3) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผล ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเองหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

คำเหมือน บุญพะมณี (2555, น.30-31) สรุปว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการบริหารและจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษาที่มีแผนงาน กิจกรรม การประเมินและติดตามตรวจสอบคุณภาพที่เป็นระบบสะท้อนถึงควมมีคุณภาพ โดยโรงเรียนร่วมกัน พัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้ขึ้นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เป็นการประเมินจากภายใน โรงเรียน โดย บุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2554 ก, น. 3-7) ได้มีการกำหนดระบบหลักเกณฑ์และวิธีการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในปี พ.ศ.2544 ให้ขึ้นไปตามกฎกระทรวง ซึ่งในช่วงเวลาที่ังไม่มีกฎกระทรวงออกประกาศเรื่องดังกล่าว ให้สถานศึกษาปฏิบัติไปพลางก่อน ต่อมา กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2546 เป็นการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน พัฒนาสถานศึกษา โดยเน้นความร่วมมือจากทุกฝ่ายตามภารกิจ 8 ประการ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการดำเนินการประเมินตนเอง พัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก จากนั้น ในปี พ.ศ.2553 ได้ประกาศใช้กฎกระทรวงว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ที่รวมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษาการอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพภายนอกไว้ในฉบับเดียวกัน เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากขึ้น กล่าวโดยรวมได้ว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาซึ่งถือเป็นการดำเนินงานตามปกติที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีแผนงาน กิจกรรม การประเมินผลและ ติดตามตรวจสอบโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ และเป็นระบบที่ต้องร่วมมือกับชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้การดูแล และสนับสนุนของหน่วยงานต้นสังกัดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชาและสามารถตรวจสอบได้

2.2.2 หลักการการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (2554, น.10) การพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ต้องยึดหลักการ 3 ประการ คือ

1) การกระจายอำนาจ (Decentralization) สถานศึกษามีอิสระ มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการและการตัดสินใจในการดำเนินงานทั้งงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร การจัดตั้ง อำนาจความสะดวก สภาพแวดล้อม การมีอิสระของครูผู้สอนในบทบาทหน้าที่การสอน การจัด

กิจกรรมและพัฒนาสื่อการสอนสำหรับการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลตามหลักสูตรได้อย่างเต็มที่ และจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ความคาดหวังของชุมชนและสังคมให้ได้มากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารที่มีคุณภาพคงไม่สามารถเป็นคนเก่งคนเดียวทำงานคนเดียวให้ประสบผลสำเร็จ ดังกล่าวข้างต้นได้ ผู้บริหารจะต้องรู้จักการทำงานเป็นทีมซึ่งถือเป็นจุดแข็งของคนไทย เพราะได้รับการสั่งสมมาจากวัฒนธรรมประเพณีแต่ดั้งเดิม สังเกตได้จากการทำงานจะช่วยเหลืออุปถัมภ์ค้ำจุนกัน เน้นความสามัคคีและทำงานเป็นกลุ่มผู้นำจึงควรส่งเสริมการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาเพิ่มขึ้น

2) การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) โดยให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งในฐานะเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาหรือ คณะทำงานในส่วนอื่นๆ ของสถานศึกษาโดยมีการร่วมกันคิด ตัดสินใจ สนับสนุน ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงาน ตลอดจนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของสถานศึกษา ซึ่งการเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงานนี้นับว่าเป็นการผูกมัดใจให้ทุกคนทำงานอย่างทุ่มเท ดังนั้น ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญทั้งในด้านการฟังเสียง การฟังความคิดเห็น โดยเฉพาะผู้เรียนและผู้ปกครองเป็นสำคัญ

3) การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมาย (Goals) ที่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนต้องรับรู้เพื่อการพัฒนาาร่วมกัน และเพื่อการติดตามตรวจสอบที่สามารถนำพาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานที่ได้กำหนดร่วมกันไว้ และจุดเน้นการพัฒนาดังกล่าว สถานศึกษาต้องสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา (School Improvement Plan) เลือกกลวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมและสามารถ เกิดผลเป็นรูปธรรม มีการประชาสัมพันธ์เป้าหมายและ จุดเน้นที่ต้องการพัฒนาให้ทุกฝ่ายได้รับรู้เพื่อเป็นสัญญาประชาคม และเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสู่เป้าหมายเดียวกัน รวมทั้งควรมีการกำหนดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในระดับการร่วม รับผิดชอบ การให้การสนับสนุน การทำงานของระบบเครือข่ายผู้ปกครองในระดับต่างๆ เพื่อให้ผู้ปกครองได้แสดงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายได้อย่างเต็มที่

กาญจนา ศรีเรือง (2555, น.22) กล่าวว่า หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีหลักสำคัญในการทำงานร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการบริหาร และสามารถตรวจสอบได้

2.2.3 องค์ประกอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่กระบวนการดำเนินงานสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน มีองค์ประกอบ 3 ประการ ดังภาพที่ 2.3 (สทศ., 2554ก, น.12)

ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

จากภาพที่ 2.1 สามารถอธิบายได้ ดังนี้

1) การประเมินคุณภาพภายในเป็นการติดตามการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของการจัดการศึกษากระทำโดยบุคลากร หรือโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อนำผลจากการประเมินไปใช้วางแผนพัฒนากิจกรรมโครงการที่จัดทำขึ้น จึงตั้งอยู่บนฐานความเป็นจริง มีความเป็นไปได้และสำเร็จผลในเวลาอันเหมาะสม

2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา คือ ขั้นตอนการตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษา เมื่อจะตรวจสอบความก้าวหน้าสถานศึกษาจะต้องมีข้อมูลสารสนเทศที่แสดงแนวโน้มผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการบริหารจัดการของสถานศึกษา ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนและการปฏิบัติงานประจำปี มีวิธีการเก็บข้อมูลที่ไม่ยุ่งยากและเกิดจากการปฏิบัติจริงข้อมูลสารสนเทศที่จะแสดงแนวโน้มผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการบริหารการประเมินคุณภาพภายใน การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพภายในจัดการได้ไม่ควรจะน้อยกว่า 3 ปีการศึกษา ดังนั้น ครูทุกคนต้องสามารถแสดงข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียนได้เป็นรายบุคคลรายห้องเรียน รายชั้น รายกลุ่มสาระการเรียนรู้จนเป็น

ข้อมูลรวมในระดับสถานศึกษาได้หรือ โครงการอื่นๆ ที่สถานศึกษาดำเนินการก็จะต้องสามารถตอบได้ว่า เหตุใดจึงเพิ่มกิจกรรมใหม่ขึ้นหรือปรับลดกิจกรรมบางอย่างลง ข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้จะถูกนำไปสรุปรายงานเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อร่วมกันหาแนวทางพัฒนาต่อไป

3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบและโครงสร้างการวางแผนและการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบร่วมกันทุกคน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นคำที่มีความหมายกว้างมาก แต่ในระดับสถานศึกษานั้นแท้จริงแล้ว คือ หน้าที่หลักของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน โดยมีคุณภาพที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเป็นเป้าหมาย ซึ่งในปัจจุบันกำหนดในรูปของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ฉะนั้นในการคิดกิจกรรม โครงการหรือพัฒนานวัตกรรมใด ต้องสะท้อนผลที่เกิดกับผู้เรียนได้ อย่งไรก็ตามการดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จได้ต้องเกิดจากผู้ปฏิบัติงานทุกคนทำงานกันอย่างเป็นระบบ ทำงานร่วมกันได้ดี รับผิดชอบและยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน เลือกลงแนวทางที่ดีที่สุดยอมรับผลที่เกิดขึ้นร่วมกัน และพร้อมที่จะ แก้ไขให้ดีขึ้น

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีคุณภาพ โดยการประเมินจากหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติของการดำเนินการ ประกันคุณภาพภายใน และอาศัยหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชน

2.3 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตามกฎกระทรวงว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

2.3.1 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา

มาตรฐานการศึกษาเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ให้เกิดขึ้นกับสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักการส่งเสริมและกำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินและการประกันคุณภาพทางการศึกษากับมาตรฐานการศึกษาที่มีอยู่หลายระดับ อีกทั้งยังมีการกำหนดมาตรฐานขึ้นหลายประเภท เช่น มาตรฐานการแนะแนว มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มาตรฐานลูกเสือและเนตรนารี มาตรฐานการบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน เป็นต้น แต่หากพิจารณาอย่างถี่ถ้วนจะเห็นว่ามาตรฐานเหล่านั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งสิ้น ซึ่งการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจะต้องกำหนดให้

สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติเอกลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และจะต้องครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ต้องคำนึงถึงศักยภาพผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่นด้วย ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้อง วิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของชาติมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐาน การศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามาตรฐานคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษา นโยบายของหน่วยงานส่วนกลาง คุณลักษณะพิเศษของผู้เรียนที่สถานศึกษา และชุมชนคาดหวัง อาทิ เช่น ความมีสำนึกรักบ้านเกิด การเป็นพลเมืองดี การอนุรักษ์อาชีพท้องถิ่น การมีทักษะในอาชีพ ความสามารถเฉพาะทางด้านใดด้านหนึ่ง เป็นต้น นำมาสังเคราะห์หลอมรวมกำหนดเป็นมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา อย่างไรก็ตามสถานศึกษา ต้องพึงตระหนักเสมอว่า มาตรฐานที่เกี่ยวกับ คุณภาพผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุดในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและควรมีการระบุตัวชี้วัดที่เป็น องค์กรประกอบของมาตรฐานนั้นๆ ให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในการวัดประเมินผลและ การสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้อง โดยบุคคลที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู คณาจารย์ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน นักปราชญ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัย / แหล่งความรู้ใกล้เคียง เจ้าของกิจการ / สถานประกอบการในชุมชน บุคคลที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ควรอย่างยิ่งที่จะต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณภาพผู้เรียน เมื่อทุกคนที่ เกี่ยวข้องเห็นพ้องต้องกันในคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานที่ร่วมกันกำหนด จึงมีความเต็มใจและยินดี ที่จะผลักดัน สนับสนุน และทำงานร่วมกับสถานศึกษาให้พัฒนาไปสู่เป้าหมายได้ในเวลาอันรวดเร็ว และยั่งยืน

- 1) ประโยชน์ของการกำหนดมาตรฐานการศึกษา มีดังนี้ (สทศ., 2554ข, น. 45)
 - 1) ช่วยให้สถานศึกษากำหนดเป้าหมายและแนวทางในการพัฒนาการศึกษา
 - 2) สามารถวางแผนหลักและแนวทางในการกำหนดนโยบายแผนพัฒนาการจั ดการศึกษา
 - 3) เป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ นิเทศ ประเมินผล รวมทั้งการ ประกันคุณภาพการศึกษา
 - 4) มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสถานภาพ ความก้าวหน้าทางการจัดการศึกษา
 - 5) เป็นมาตรฐานการศึกษาสำหรับการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) กระบวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษา

สถานศึกษาพิจารณาความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประเมินภายนอก มาตรฐานการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งกระบวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา มีดังนี้ (สทศ., 2554ข, น.45)

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมความพร้อมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ได้แก่

1) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ตัวแทนผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา

2) สร้างจิตสำนึกการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อ เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มาตรฐานการศึกษาระดับต่างๆ การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และประโยชน์ของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษา ได้แก่

1) วิเคราะห์ความสัมพันธ์มาตรฐานการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานการ ศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในกระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายนอก มาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่ การศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา และอัตลักษณ์ของสถานศึกษาด้าน วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา

2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ที่ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐาน การศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และ อัตลักษณ์ของสถานศึกษาการส่งเสริมของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ ได้แก่

1) บทนำเป็นการกำหนดอัตลักษณ์ของสถานศึกษาตามปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด จุดเด่น จุดด้อย อุปสรรคและโอกาสของสถานศึกษา

2) ด้านผู้เรียนและอัตลักษณ์ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ของ สถานศึกษา ด้านผู้เรียนต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ อัตลักษณ์ของสถานศึกษา มาตรฐานและตัวบ่งชี้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ครอบคลุมสาระการ เรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สักยภาพ ของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น

3) ด้านคุณภาพการจัดการศึกษาและอัตลักษณ์ โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ของสถานศึกษาด้านคุณภาพการจัดการศึกษาต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ อัตลักษณ์ของสถานศึกษา มาตรฐานและตัวบ่งชี้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ครอบคลุมกระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการเรียนรู้ ศักยภาพของ ผู้เรียน

4) ด้านคุณภาพการสร้างสรรค์แห่งการเรียนรู้และอัตลักษณ์ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ของสถานศึกษาด้านคุณภาพการสร้างสรรค์แห่งการเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ อัตลักษณ์ของสถานศึกษา มาตรฐานและตัวบ่งชี้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ครอบคลุมกระบวนการบริหารจัดการ อัตลักษณ์ของท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบและทบทวนมาตรฐานการศึกษา เป็นการตรวจสอบ ความสอดคล้องของมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ของสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานและตัวบ่งชี้การศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด มาตรฐานและตัวบ่งชี้การศึกษาขั้นพื้นฐาน การประเมินคุณภาพภายนอก มาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ขั้นตอนที่ 5 ประชาพิจารณ์ คือ การนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เผยแพร่และรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น คณะครูองค์การเอกชน ด้วยวิธีการประชุมระดมความคิดเห็น ดำรงความคิดเห็น โดยใช้แบบสอบถามหรือวิธีการอื่นๆ ตามความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การพัฒนามาตรฐานการศึกษา หมายถึง การระบุคุณลักษณะ และคุณภาพเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่พึงประสงค์ ทั้งด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน เพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา เพื่อคุณภาพผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุด

2.3.2 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายการจัดการศึกษาชาติ โดยเน้นให้มีกรปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยส่งเสริมให้สถานศึกษามีการวางแผนพัฒนาที่มีสภาพปัญหา ความต้องการ และให้ความสำคัญกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศ เป็นปัจจัยหลักในการวางแผนร่วมกัน ระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สถานศึกษาจะต้องมีการวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อสรุปในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของบุคลากรภายในสถานศึกษาและผู้ให้บริการ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับบริการ

ทางการศึกษา สถานศึกษาจะต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ประกอบด้วย บุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา ได้แก่ ผู้แทนของครูผู้สอน ผู้แทนของกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนของผู้ปกครอง ผู้เรียน ผู้แทนขององค์การ หน่วยงานและสถาบัน ตลอดจนสถานประกอบการต่างๆ ในชุมชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมคิดร่วมจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อช่วยกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย เงื่อนไขและภาพแห่งความสำเร็จ ซึ่งครอบคลุมภารกิจและความรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาดังกล่าวจะต้องมุ่งเน้นกระบวนการสร้างคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด ถือเป็นแผนระยะยาวที่สถานศึกษาจะต้องใช้เป็นแนวทางสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ในการกำหนดโครงการพัฒนาในแต่ละด้านยกระดับคุณภาพของการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ชัดเจนเหมาะสม และถูกต้องตามหลักวิชาการ จากแนวคิดหลักการข้างต้น

1) บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

(1.1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่ในการวิเคราะห์ศึกษานโยบาย ยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษาของชาติกระทรวง กรม จังหวัด เขตพื้นที่การศึกษาและสภาพของท้องถิ่นในด้านสภาพการจัดการศึกษา ปัญหาและความต้องการจำเป็นเพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษาร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทำการส่งเสริมความรู้และความตระหนักในเรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษาให้กับทุกคน ทำการจัดระบบประกันคุณภาพภายใน แต่งตั้งคณะทำงาน มอบหมายบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานกำหนดแนวทางความร่วมมือกับครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งร่วมประชุมปฏิบัติการและระดมพลังสมองในการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายใน ตรวจสอบ กำกับ ติดตาม กระบวนการจัดทำและแก้ไขปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ระยะ 3 - 5 ปี) และแผนปฏิบัติการประจำปี และรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

(1.2) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา/หัวหน้ากลุ่ม/หัวหน้างาน/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้/ครู มีบทบาทหน้าที่ในการสรุปข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน ผลงานดีเด่นของผู้เรียน ศักยภาพของครู สภาพการจัดการเรียนการสอน ปัญหาและสภาพความต้องการจำเป็นในด้านต่างๆ เข้าร่วมประชุมหารือวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา ร่วมดำเนินกิจกรรม/โครงการ สรุปรายงาน

ประเมินผลกิจกรรม/โครงการ ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ระยะ 3 - 5 ปี) และแผนปฏิบัติการประจำปี

(1.3) คณะกรรมการสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่ในการให้ข้อมูลและร่วมวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้ปกครอง ท้องถิ่น และชุมชน วิเคราะห์แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การสนับสนุนจากชุมชน คุณภาพผู้เรียนและการศึกษาต่อร่วม กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาการจัดการศึกษาตลอดจนการใช้งบประมาณและทรัพยากรอื่นที่เกี่ยวข้อง กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา

(1.4) ผู้ปกครอง ผู้เรียน มีบทบาทหน้าที่ในการให้ข้อมูลและร่วมวิเคราะห์ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาให้การช่วยเหลือสนับสนุนสถานศึกษา การพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนและการศึกษาต่อร่วมประชุมหรือ สัมมนาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของสถานศึกษากับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ให้การสนับสนุนการใช้งบประมาณและทรัพยากร เพื่อใช้ตามแผน ร่วมนำเสนอและสะท้อนผลจากการประเมินคุณภาพภายในสู่กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีต่อไป

(1.5) องค์กรปกครองท้องถิ่น เอกชน และชุมชน มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการนำเสนอและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ ชุมชน สภาพปัญหาของท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา และวิทยากร นโยบายและทิศทางการพัฒนาชุมชนร่วมจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ให้การสนับสนุนการใช้งบประมาณและทรัพยากรตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาร่วมกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้อง ตามแผนปฏิบัติการประจำปี ร่วมนำเสนอและสะท้อนผลจากการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานสู่กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไป

2) กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (3 - 5 ปี)

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งเป็นแผนที่มีรอบระยะเวลาการพัฒนาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอาจเป็นแผน 3 ปี แผน 4 ปี หรือแผน 5 ปี แล้วแต่ความเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา แผนประเภทนี้จะสะท้อนกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่จะใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่วางไว้ (Strategic Plan/Improvement Plan) การจัดทำแผนนั้นต้องผ่านการคิดและวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์มาแล้ว มีดังนี้ (สมศ., 2554ค, น.54)

(2.1) แต่งตั้งคณะทำงาน ควรประกอบด้วยคณะบุคคลจากหลายฝ่ายทั้งในและนอกสถานศึกษา เช่น หัวหน้างานผู้แทนครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทน

หน่วยงาน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การเอกชน และชุมชนตามความเหมาะสม เพื่อให้
คณะทำงานดำเนินการรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง

(2.2) รวบรวมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพภายในและสภาพภายนอกของ
สถานศึกษา การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภายในด้านจุดเด่นควรพัฒนาและสภาพภายนอก โอกาส
อุปสรรคในการจัดการศึกษา จัดเก็บหรือรวบรวมข้อมูลด้านกฎหมายนโยบาย ข้อมูลของสถานศึกษา
ได้แก่ ข้อมูลด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านอัตลักษณ์
ด้านมาตรการส่งเสริม ฯลฯ

(2.3) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภายในและสภาพภายนอกของ
สถานศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพภายในด้านจุดเด่นจุดที่ควรพัฒนา และสภาพ
ภายนอกด้านโอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษานั้น มีการวิเคราะห์หลายแนวทางแต่ที่นิยมใช้อย่าง
แพร่หลาย ได้แก่ รูปแบบการวิเคราะห์ตามแนวทาง SWOT Analysis ซึ่งการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
ภายนอกของสถานศึกษา (External environment) โดยการวิเคราะห์สภาพที่เป็นโอกาส (Opportunity)
หรือสภาพที่สถานศึกษาสามารถนำมาพัฒนาจุดแข็งหรือปรับปรุงแก้ปัญหา จุดที่ควรพัฒนาและสภาพ
ที่เป็นปัญหาอุปสรรค (Threat) หรือสภาพที่สถานศึกษาต้องหาทางหลีกเลี่ยง โดยพิจารณาจาก
องค์ประกอบด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social & Cultural) เทคโนโลยี (Technology) สภาพเศรษฐกิจ
(Economics) การเมืองและกฎหมาย (Political & Legal) ที่มีผลกระทบต่อสถานศึกษา โดยใช้หลักการ
ระดมสมองผลการวิเคราะห์ได้สภาพที่เป็นโอกาสและปัญหาอุปสรรคของสภาพแวดล้อมภายนอก
ในส่วนของกรวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของสถานศึกษา (Internal environment) โดยวิเคราะห์
สภาพที่เป็นจุดแข็ง (Strengths) เพื่อคงสภาพหรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นหรือสภาพที่เป็นจุดที่ควรพัฒนา
(Weakness) หรือสภาพที่ต้องปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือยุบเลิก โดยพิจารณาจากองค์ประกอบด้าน
โครงสร้างและนโยบายการบริหาร (Structure & Policy) การบริการและผลผลิต (Service & Products)
คน (Man) การเงิน (Money) วัสดุ อุปกรณ์ (Materials) และการบริหารจัดการ (Management)

(2.4) การนำผลการวิเคราะห์สภาพภายในและภายนอกของสถานศึกษา สรุปเป็น
ข้อมูลให้ชัดเจนว่า สถานศึกษามีจุดเด่นด้านใดบ้าง เพื่อพัฒนาส่งเสริมต่อไป มีจุดที่ควรพัฒนาด้าน
ใดบ้าง เพื่อปรับปรุง แก้ไข ภายได้สภาพโอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษา แล้วนำข้อมูลเหล่านี้
ไปสู่การกำหนดจุดยืนของสถานศึกษาในลักษณะของวิสัยทัศน์และกำหนดพันธกิจ โดยนำวิสัยทัศน์
แต่ละคำแต่ละข้อความแต่ละส่วนมากำหนดภาระงาน ซึ่งเป็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุผล
ตามกิจกรรม จากนั้นทำการกำหนดเป้าหมายดำเนินการ โดยนำพันธกิจแต่ละข้อมาพิจารณาว่า

ถ้าดำเนินการตามพันธกิจที่กำหนดแล้วจะเกิดผลผลิตอะไร ผลผลิตที่จะเกิดขึ้นนั้น คือ เป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งจะต้องตอบการบรรลุวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาได้อย่างครบถ้วน

(2.5) กำหนดกลยุทธ์ตัวชี้วัดความสำเร็จและชื่อโครงการ/กิจกรรม เมื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาชัดเจนแล้วให้นำมรดังกล่าวไปเป็นฐานคิดในการกำหนดกลยุทธ์ตัวชี้วัดความสำเร็จและชื่อโครงการ/กิจกรรม ซึ่งการกำหนดกลยุทธ์ระดับองค์กรที่เป็นกลยุทธ์ของโรงเรียนดำเนินการโดยนำเป้าหมายมาจัดหมวดหมู่หรือกลุ่มตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แล้วนำกลุ่มเป้าหมายมาพิจารณาว่าจะใช้ข้อความหรือคำใดที่ครอบคลุมสื่อความได้ชัดเจนสำหรับตั้งเป็นชื่อกลยุทธ์ เช่น กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา กลยุทธ์การสร้างเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้ เป็นต้น ในส่วนของการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จดำเนินการโดยนำเป้าหมายมาพิจารณาว่าแต่ละเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จได้จากตัวบุคคลหรือหน่วยงาน เช่น นักเรียน ครู ผู้บริหาร บุคลากร งานสารสนเทศ งานวัดผลประเมินผล หรือชุมชน ฯลฯ และการกำหนดชื่อโครงการ/กิจกรรม จะต้องสอดคล้องกับกลยุทธ์ที่กำหนดไว้แล้วพิจารณาหาชื่อโครงการ/กิจกรรมที่ครอบคลุมกลยุทธ์นั้นๆ และเป็นรูปธรรมสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(1.6) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยเมื่อได้ข้อมูลวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ตัวชี้วัดความสำเร็จ ชื่อโครงการ/กิจกรรมแล้วจัดทำเอกสารรูปแบบ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ระยะ 3-5 ปี) ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

ส่วนที่ 1 แนะนำสถานศึกษาในภาพรวม เช่น ข้อมูลทั่วไปของชุมชน ประวัติ ความเป็นมาของสถานศึกษา ข้อมูลด้านการบริหาร ข้อมูลบุคลากร ข้อมูลนักเรียน ข้อมูลอาคาร สถานที่และแหล่งการเรียนรู้ ผลงานที่ผ่านมา 3 ปี ฯลฯ

ส่วนที่ 2 ทิศทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา เช่น วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย

ส่วนที่ 3 กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและตัวชี้วัดความสำเร็จ

ส่วนที่ 4 โครงการและกิจกรรมตามกลยุทธ์ระดับองค์กรพร้อมเป้าหมาย และงบประมาณ (3-5 ปี)

ส่วนที่ 5 การกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงาน

3) กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา อาจดำเนินการเป็นปีงบประมาณหรือปีการศึกษา ทั้งนี้ให้เป็นไปตามความพร้อมและการพิจารณาของ สถานศึกษาและนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด มีขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

(3.1) การแต่งตั้งคณะทำงาน ควรประกอบด้วย คณะบุคคลจากหลายฝ่ายทั้ง ภายในและนอกสถานศึกษา เช่น หัวหน้างาน ผู้แทนครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนหน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชนและชุมชนตามความเหมาะสม

(3.2) การศึกษาแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินการในขั้น นี้คณะทำงานควรทำความเข้าใจสาระสำคัญของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามเป้าหมายแต่ละปีให้ชัดเจน เพื่อนำสู่การจัดลำดับ โครงการ/ กิจกรรมในแผนปฏิบัติการประจำปี

(3.3) การวิเคราะห์จัดทำรายละเอียดโครงการ/กิจกรรม การจัดทำรายละเอียด โครงการ/กิจกรรม ควรมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ชื่อโครงการ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีดำเนินการ ระยะเวลาการดำเนินงาน งบประมาณ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ระดับความสำเร็จ และผลที่คาดว่าจะได้รับ

(3.4) การจัดทำรูปเล่มแผนปฏิบัติการประจำปีประกอบด้วยเนื้อหา ต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 บทนำ เป็นการสรุปย่อความเป็นมาของสถานศึกษา ภาระงาน/ ปริมาณงาน ผลงานที่ประสบผลสำเร็จที่ผ่านมา ประมาณการจำนวนผู้เรียนและรายรับของสถานศึกษา ปีการศึกษาที่นำมาจัดทำแผนปฏิบัติการ

ส่วนที่ 2 ทิศทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา สภาพความสำเร็จที่คาดว่าจะ เกิดขึ้นเมื่อสิ้นปีการศึกษา

ส่วนที่ 3 รายละเอียดของแผนงาน(กลยุทธ์ระดับองค์กร) โครงการ/ กิจกรรมและประมาณการงบประมาณ

ส่วนที่ 4 การกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงาน

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง ขั้นตอน วิธีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้เอกสารทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการ การศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งส่งผลให้สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานและการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2.3.3 การจักระบบบริหารและสารสนเทศ

การบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่นๆ ขององค์การนักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารจัดการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อจะให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้การบริหารงานนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ เนื่องจากการดำเนินงานต่างๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำได้เพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานประสบความสำเร็จ ผู้ปฏิบัติงานแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัดและความต้องการที่ไม่เหมือนกันจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเอาเทคนิควิธีและกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

สารสนเทศของสถานศึกษา เป็นการนำข้อมูลจากการปฏิบัติงานมาจัดกระทำประมวลผลหรือวิเคราะห์ด้วยหลากหลายวิธี เช่น จัดหมวดหมู่เรียงลำดับ การแจกแจง การวิเคราะห์ ตลอดจนการใช้สูตรทางคณิตศาสตร์ ซึ่งผลที่ได้จากการจัดกระทำข้อมูลด้วยวิธีการต่างๆ เหล่านี้จะกลายเป็นสารสนเทศ ซึ่งสามารถนำเสนอได้ในหลายรูปแบบ เช่น ตาราง แผนภาพ กราฟ หรือการบรรยายเป็นความเรียง เป็นต้น สถานศึกษาต้องมีระบบการบริหารและการจัดการศึกษาที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน รวมถึงระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ สารสนเทศที่เป็นระบบถูกต้องสมบูรณ์เป็นปัจจุบัน สามารถเรียกใช้งานข้อมูลสารสนเทศได้ตลอดเวลาโดยผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำข้อมูลสารสนเทศนั้นไปใช้ในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการดำเนินการจักระบบบริหารและสารสนเทศเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพสำหรับการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้ที่เกี่ยวข้องควรศึกษาแนวคิดดำเนินการทั้งสองส่วนควบคู่กัน ไปเพื่อให้มีความสอดคล้องและเกิดประโยชน์สูงสุดเป็นการรองรับการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งที่มีความต้องการให้องค์การบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม จะต้องดำเนินการสร้างระบบ กลไกหรือกระบวนการบริหารการศึกษาให้ได้มาตรฐานสอดคล้องกับแนวคิดของการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนั้น การศึกษาแนวคิดและหลักการทางการบริหาร สถานศึกษาให้ได้คุณภาพ จึงมีความสำคัญต่อผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องที่จะนำองค์ความรู้ไปใช้ในการวางระบบการบริหารโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม

1) หลักการบริหารสถานศึกษา

การบริหารจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาให้เกิดพลังและมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องยึดเงื่อนไขและหลักการสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ คือ

(4.1) ยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการตัดสินใจ (School-Based Decision) เป็นแนวคิดที่มุ่งให้โรงเรียนมีอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเอง โดยยึดประโยชน์ที่จะเกิดกับนักเรียนเป็นสำคัญ

(4.2) การมีส่วนร่วม (Participation) กำหนดให้บุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการร่วมแสดงความคิดเห็นหรือร่วมกำกับติดตามดูแล

(4.3) การกระจายอำนาจ (Decentralization) เป็นการกระจายอำนาจด้านการบริหารจัดการ ด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไปให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ

(4.4) ความรับผิดชอบตรวจสอบได้ (Accountability) มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและภารกิจของผู้รับผิดชอบเพื่อเป็นหลักประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดขึ้น

(4.5) ธรรมาภิบาล (Good Governance) เป็นหลักคิดสำหรับการบริหารจัดการที่ดีเพื่อประกันว่าในองค์การจะไม่มีการฉ้อราษฎร์บังหลวง ไม่ด้อยประสิทธิภาพ ทั้งนี้ยึดหลักเป้าหมายสอดคล้องต่อสังคม กระบวนการโปร่งใสและทุกขั้นตอนมีผู้รับผิดชอบ

(4.6) ความเป็นนิติบุคคล (Juridical person) เป็นการให้สิทธิและอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้เป็นของตนเอง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับซึ่งได้กำหนดอำนาจหน้าที่ที่เป็นของโรงเรียนไว้โดยเฉพาะ

2) หน้าที่ในการบริหารสถานศึกษา

การบริหารเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของบุคลากรและทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ โดยกิจกรรมที่ทำให้การบริหารประสบความสำเร็จเรียกว่า หน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา หรือหน้าที่การบริหารที่ต้องปฏิบัติ ทั้งนี้การจำแนกหน้าที่การบริหารของนักวิชาการส่วนใหญ่มีแนวคิดสอดคล้องกัน แต่มีการจัดกลุ่มกิจกรรมย่อยแตกต่างกันไปตามความคิดเห็นของแต่ละคน ในที่นี้อาจสรุปและจำแนกหน้าที่การบริหารครอบคลุมใน 4 ด้าน ดังนี้ (DuBrim, 2000, pp.12-13)

(2.1) การวางแผน (Planning) หมายถึง การตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะดำเนินการอย่างไรให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อองค์กรมากที่สุด

(2.2) การจัดองค์กร (Organizing) หมายถึง กระบวนการจัดการทรัพยากรต่างๆ และการจัดระบบการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

(2.3) การนำ (Leading) หมายถึง การอำนวยการและการประสานงานเพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายขององค์กรซึ่งต้องอาศัยภาวะผู้นำของผู้บริหาร

(2.4) การควบคุม (Controlling) หมายถึง การกำกับการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมายและแผนขององค์กรที่ได้กำหนดไว้

3) กระบวนการบริหารคุณภาพภายในสถานศึกษา

กระบวนการบริหารเชิงระบบของสถานศึกษาเป็นวงจรบริหารงานคุณภาพระบบราชการนำวงจร PDCA มาประยุกต์ใช้ทำให้เกิดวิธีการใหม่ๆ ที่ปรับปรุงให้เป็นมาตรฐานการทำงานและมีการพัฒนาอย่างไม่สิ้นสุด

4) ขั้นตอนการจัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษา

จากข้อมูลสารสนเทศที่มีอยู่มากมายทำให้ต้องมีกระบวนการจัดการจึงจะได้สารสนเทศที่มีคุณภาพตรงความต้องการผู้ใช้ โดยทั่วไปการจัดระบบสารสนเทศจะมีขั้นตอนหลัก 5 ขั้นตอน ได้แก่

(4.1) การรวบรวมข้อมูลจะต้องกำหนดรายการข้อมูลที่ต้องกำหนดวิธีการจัดเก็บสร้างหรือจัดหาเครื่องมือในการจัดเก็บให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลและแหล่งข้อมูล เช่น แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบบันทึก แบบสังเกต เป็นต้น และควรกำหนดเวลาในการจัดเก็บหรือผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บ โดยต้องคำนึงถึงข้อมูลที่ตรงกับความต้องการที่กำหนด และมีความเชื่อถือได้ในการกำหนดรายการข้อมูลที่ต้องการ อาจดำเนินการศึกษาจากมาตรฐานการศึกษาระบบการประกันคุณภาพภายในมาตรฐานการศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอก ฯลฯ จากนั้นจึงกำหนดวิธีการและเครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูลให้มีความเหมาะสม เช่น กำหนดวิธีการรวบรวมข้อมูลด้วยการสอบถาม เครื่องมือที่ใช้ก็ควรเป็นแบบสอบถาม หรือใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกต เครื่องมือที่ใช้ก็ควรเป็นแบบสังเกต เป็นต้น

(4.2) การตรวจสอบข้อมูล ข้อมูลที่รวบรวมมาได้ก่อนที่จะนำไปประมวลผลควรมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อน โดยพิจารณาจากความถูกต้อง ความสมบูรณ์ และความ เป็นปัจจุบันของข้อมูล

(4.3) การประมวลผลข้อมูลเป็นการนำข้อมูลมาประมวลผลให้เป็นสารสนเทศหรือเป็นการเปลี่ยนแปลงข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ ข้อมูลที่เป็นสารสนเทศแล้วก็นำมาจัดกลุ่ม แยกแยะ ตามลักษณะและประเภทของสารสนเทศ ซึ่งการประมวลผลนั้นอาจเป็นการจัดหมวดหมู่ การเรียงลำดับ การแจกแจง ตลอดจนไปถึงการใช้สูตรทางคณิตศาสตร์ การดำเนินการอาจใช้วิธีการง่ายๆ ที่เรียกว่า ทำด้วยมือใช้เครื่องคำนวณเล็กๆ มาช่วย จนกระทั่งใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ คือคอมพิวเตอร์ก็ได้ในการวิเคราะห์ข้อมูลควรรใช้ค่าสถิติที่ง่ายและตรงที่สุด ค่าสถิติที่นิยมนำมาใช้ เช่น ค่าร้อยละ อัตราส่วน สัดส่วน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หรือแม้กระทั่งการแจกแจงความถี่ที่เป็น การหาค่าสถิติที่ง่ายที่สุด

(4.4) การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลหรือจัดกระทำเป็นสารสนเทศที่มีความหมายชัดเจน มีความกะทัดรัดตรงกับความต้องการและสะดวกต่อการนำไปใช้ อาจนำเสนอในรูปแบบของตาราง แผนภาพ กราฟ หรือการบรรยายเป็นความเรียง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของการนำไปใช้และลักษณะของสารสนเทศนั้นๆ

(4.5) การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศเป็นการจัดเก็บทั้งส่วนที่เป็นข้อมูลและส่วนที่เป็นสารสนเทศไว้ในสื่ออย่างมีระบบสะดวกต่อการค้นหาเพื่อนำมาใช้ประโยชน์การจัดเก็บอาจจัดเก็บเป็นแฟ้มเอกสารหรือแฟ้มอิเล็กทรอนิกส์ตามศักยภาพของสถานศึกษา แต่ต้องคำนึงถึงการค้นหาที่สะดวกต่อการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน การนำข้อมูลไปประมวลผลใหม่ รวมทั้งการนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในงานต่างๆ สถานศึกษาที่มีระบบสารสนเทศที่สมบูรณ์ครบถ้วนเป็นปัจจุบันเรียกใช้ได้สะดวกและตรงตามความต้องการจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชาหลักฐานข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้มีกระบวนการวิเคราะห์ประมวลผลที่เป็นวิทยาศาสตร์ มีความสมเหตุสมผลเพราะสารสนเทศทั้งหลายนั้นนอกจากจะใช้ในการวางแผนการดำเนินงานและประกอบการตัดสินใจแล้ว ยังนำไปสู่การพัฒนาแนวคิดและสร้างทางเลือกใหม่ๆ ในการดำเนินการต่างๆ ด้วย ซึ่งการจัดระบบสารสนเทศสามารถจำแนกตามวิธีดำเนินการออกเป็น 3 ระบบ มีจุดเด่นและจุดด้อย สรุปได้ดังนี้

1) ระบบทำด้วยมือ (Manual System) เป็นระบบที่เก็บโดยใช้เอกสารในรูปแบบต่างๆ ระบบนี้มีข้อดี คือ ค่าใช้จ่ายน้อย ส่วนข้อเสีย คือ การเรียกใช้ไม่สะดวกและไม่ทันการหากจัดระบบแฟ้มเอกสารไม่เหมาะสมเท่าที่ควร

2) ระบบกึ่งอัตโนมัติ (Semi-Automation) ระบบนี้ใช้มือทำส่วนหนึ่ง และใช้เครื่องกลส่วนหนึ่ง กล่าวคือ ส่วนที่เป็นเอกสารต่างๆ ทำด้วยมือ และส่วนที่สร้างระบบสารสนเทศ

ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วย ระบบนี้มีข้อดี คือ ค่าใช้จ่ายไม่สูงการฝึกอบรมบุคลากรไม่มากนัก แต่มีข้อเสีย คือ ถ้ารูปแบบเอกสารไม่เหมาะสม การปฏิบัติงานไม่เหมาะสมการดำเนินการจะล่าช้าหากข้อมูลจากการกรอกเอกสารผิดพลาด ระบบนี้จะทำได้ดีต่อเมื่อส่วนที่ทำด้วยมือทำได้สมบูรณ์แบบได้แก่ การกรอกข้อมูลครบถ้วน ถูกต้อง มีระบบควบคุม ตรวจสอบอย่างดี

3) ระบบอัตโนมัติ (Full-Automation) เป็นระบบที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ดำเนินงาน ระบบนี้ต้องมีการออกแบบให้เข้ากับลักษณะงาน เนื่องจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่สร้างมาจะมีลักษณะและขนาดของเครื่องแตกต่างกัน

(4.5) องค์ประกอบของระบบบริหารในสถานศึกษา

องค์ประกอบของระบบบริหารภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย ระบบย่อยภายในอีกหลายระบบด้วยกัน ซึ่งแต่ละระบบก็มีวัตถุประสงค์เฉพาะ มีโครงสร้างและกลไกในการทำงานเฉพาะของตน ซึ่งจะนำไปสู่วัตถุประสงค์ของสถานศึกษาทั้งนี้ระบบย่อยภายในสถานศึกษามีองค์ประกอบสำคัญ 5 ด้าน ดังนี้

1) ปัจจัยนำเข้า (Input) เป็นทรัพยากรหรือสิ่งที่เป็นเพื่อนำไปสู่ระบบและก่อให้เกิดการทำงาน ได้แก่ นักเรียน ครู อาจารย์ วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ อาคารสถานที่ เทคโนโลยี หลักสูตรสถานศึกษา เป็นต้น

2) กระบวนการ (Process) เป็นการทำหน้าที่แปรสภาพทรัพยากรหรือประมวลผลให้เป็นผลผลิต ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน กระบวนการบริหาร กระบวนการจัดระบบสารสนเทศ เป็นต้น

3) ผลผลิต (Output) เป็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของระบบ ได้แก่ นักเรียนที่จบการศึกษามีความรู้ครบถ้วนตามหลักสูตร ความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง และครู เป็นต้น

4) ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เป็นส่วนที่ใช้ควบคุมการทำงาน of ระบบให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ รวมถึงชี้ให้เห็นข้อดีและข้อบกพร่องของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงเพื่อให้ได้มาซึ่งคุณภาพตามต้องการ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา เป็นต้น

5) สภาพแวดล้อม (Environment) เป็นสภาพทั่วไปของบริบทที่อยู่ล้อมรอบระบบหรือองค์การ ได้แก่ ที่ตั้งชุมชนผู้ปกครอง บรรยากาศขององค์การ เป็นต้น

6) สารสนเทศในสถานศึกษา

ปัจจุบันในการจัดเก็บข้อมูลและการประมวลผลหรือการวิเคราะห์ข้อมูลมักมีการใช้เทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ เป็นเครื่องมือที่จะให้การดำเนินการดังกล่าวสามารถกระทำได้รวดเร็วและถูกต้อง ทั้งนี้ การประมวลผลอาจจัดกระทำในลักษณะของข้อมูลเชิงคุณภาพตามกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพก็ได้เทคโนโลยีสารสนเทศ จึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะเข้ามามีบทบาทในการจัดการระบบสารสนเทศในรูปแบบของโปรแกรมประยุกต์

ผู้วิจัยจึงขอแนะนำเสนอโปรแกรมประยุกต์ใช้และแนวปฏิบัติในการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศในสถานศึกษา เทคนิควิธีปฏิบัติโปรแกรมในการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา มีรายละเอียดและแนวปฏิบัติจำแนกรายโปรแกรม ดังนี้

O-BEC เป็นโปรแกรมเพื่อการจัดเก็บบันทึกประมวลผลและรายงานข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ณ วันที่ 10 มิถุนายน เน้นการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นต่อการบริหารจัดการการศึกษากิจการ จัดตั้งการจัดสรรงบประมาณการวางแผนทางการศึกษา และการเชื่อมโยงข้อมูลกับ โปรแกรม B-OBEC, M-OBEC, P-OBEC และโปรแกรมอื่นๆ

SMIS เป็นโปรแกรมระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา (School Management Information System : SMIS) พัฒนาขึ้นเพื่อจัดเก็บข้อมูลในระดับสถานศึกษา ประกอบด้วย ทะเบียนโรงเรียน ทะเบียนนักเรียน ข้อมูลบุคลากร และข้อมูลงานวิชาการ ฯลฯ

B-OBEC เป็นโปรแกรมเพื่อบันทึกประมวลผลและรายงานข้อมูล สิ่งก่อสร้างรายโรงเรียน โดยให้โรงเรียนหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้บันทึกข้อมูล ปรับปรุงข้อมูลทุกปีงบประมาณ Data On Web เป็นการรายงานข้อมูลจำนวนนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนผ่านเว็บไซต์ <http://www.obec.go.th> ซึ่งกำหนดรายงานข้อมูลเป็นระยะ ได้แก่ ครั้งที่ 1 ข้อมูล ณ วันที่ 16 พฤษภาคม ครั้งที่ 2 ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน และอัปเดตข้อมูลในทุกวันที่ 10 ของเดือน

P-OBEC เป็นโปรแกรมเพื่อบันทึกประมวลผล และรายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้บันทึกข้อมูล

M-OBEC เป็นโปรแกรมเพื่อบันทึกประมวลผล และรายงานข้อมูลเกี่ยวกับพัสดุครุภัณฑ์ของโรงเรียน โดยให้โรงเรียนหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้บันทึก

ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) เป็นระบบที่นำเอาระบบแผนที่กราฟิก (Geographic) มาทำงานร่วมกับฐานข้อมูล (Database) ที่มีความสามารถในการจัดเก็บแก้ไข ปรับปรุง สืบค้น จัดการวิเคราะห์แสดงผลและรายงานผลข้อมูลเชิงพื้นที่ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยอาศัยความสัมพันธ์ทางภูมิศาสตร์เป็นตัวเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับข้อมูลอื่นๆ ข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยด้วยแล้ว

ผู้บริหารที่ดีจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ต้องมีความรู้ มีทักษะในการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานภายในสถานศึกษาตามโครงสร้างการบริหารในปัจจุบัน ซึ่งแบ่งงานออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ งานวิชาการ งานบุคคล งานงบประมาณและงานทั่วไป ซึ่งการบริหารงานแต่ละฝ่ายงานมีความสำคัญในการที่จะต้องดำเนินการให้ถูกต้องและรวดเร็วเป็นปัจจุบัน ซึ่งใช้ข้อมูลสารสนเทศจากโปรแกรมที่แตกต่างกันอีกด้วย เช่น การบริหารงานทั่วไปและการบริหารงานบุคลากรจะใช้โปรแกรม Smis ในการจัดทำข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน โปรแกรม e-office ด้านงานธุรการ การบริหารงานการเงินใช้โปรแกรม ต้นทุนผลผลิต และการบริหารงานวิชาการจะใช้โปรแกรม Student 44 ในด้านงานทะเบียนและวัดผล ซึ่งข้อมูลสารสนเทศที่จัดทำขึ้นจะต้องนำไปใช้ในการให้บริการหน่วยงานอื่นและผู้ขอรับบริการจากสถานศึกษา

7) บทบาทการบริหารงานสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

เนื่องด้วยการบริหารงานจะเกี่ยวข้องกับบุคคลภายในสถานศึกษาทุกคน ผู้บริหารในฐานะผู้นำจึงจำเป็นต้องมีความรู้และเข้าใจในหลักการบริหารและการใช้ข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้งทักษะการเข้าถึงข้อมูลต่างๆ เหล่านี้ได้ด้วยตนเอง ฉะนั้นบทบาทที่สำคัญในการบริหารงานข้อมูลสารสนเทศของผู้บริหารสามารถสรุปได้ ดังนี้

(7.1) คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้มีหน้าที่จัดทำข้อมูลตามระบบการใช้โปรแกรมสารสนเทศให้เข้ารับการอบรมในโปรแกรมต่างๆ ที่หน่วยงานต้นสังกัดจัดขึ้น บุคลากรในด้านนี้จะต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบและมีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่

(7.2) ผู้บริหารจะต้องมีระบบติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำเนินการกรอกข้อมูลและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

(7.3) ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนบุคลากรในสถานศึกษาให้เข้ารับการอบรมพัฒนาทักษะด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

(7.4) ผู้บริหารมีบทบาทในการตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของข้อมูลสารสนเทศที่ทางสถานศึกษาได้จัดทำขึ้นก่อนนำไปใช้ เพื่อให้เกิดผลดีต่อภาพพจน์ของสถานศึกษา

(7.5) ผู้บริหารควรสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาทุกคนมีความรู้ และสามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศที่ทางสถานศึกษาจัดทำขึ้นได้ด้วยตนเอง มีการจัดทำห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ไว้ให้บริการ และให้ผู้ที่ทำหน้าที่จัดทำข้อมูลสารสนเทศในด้านต่างๆ เป็นผู้แนะนำขั้นตอนการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ

ตัวอย่างข้อมูลสารสนเทศที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่อันจะส่งผลต่อผู้เรียนในการประเมินคุณภาพผู้เรียนเพื่อจัดทำข้อมูลสารสนเทศนั้น สถานศึกษาต้องประเมินจากผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามนโยบายพิเศษ จะได้ข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์พร้อมนำไปจัดทำรายงานและเป็นข้อมูลสำหรับวางแผนพัฒนาในปีต่อไป ลักษณะหรือรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลอาจจำแนกได้เป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ 1) ข้อมูลพื้นฐานสถานศึกษา 2) ข้อมูลสารสนเทศที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ และ 3) ข้อมูลสารสนเทศที่เกิดจากการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี นอกจากนี้สถานศึกษาควรจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศย้อนหลังอย่างน้อย 3 ปี เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเตรียมความพร้อมในการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งควรจัดเก็บผลการดำเนินงานให้ครอบคลุมตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดังนี้ 1) ผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา (ผลจาก SAR ของสถานศึกษาย้อนหลัง) 2) ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีย้อนหลัง 3) ผลการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาย้อนหลัง ซึ่งผู้บริหารที่ดีต้องมีความรู้ ทักษะการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้บริหารงานตาม โครงสร้างบริหารที่ต้องอาศัยข้อมูลที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน ซึ่งล้วนแล้วแต่มีโปรแกรมการใช้งานเฉพาะฝ่ายที่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องเรียนรู้อยู่เสมอ (สมศ., 2554ง)

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการจัดกระทำข้อมูลของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศที่มีคุณภาพเกี่ยวกับสถานศึกษาสำหรับการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา

2.3.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

โดยการกำกับติดตามดำเนินงานอย่างต่อเนื่องให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่กำหนดไว้ โดยจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจนที่โครงการของสถานศึกษา

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2554, น.23) กำหนดการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้ คือ ให้สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งมีการกำกับติดตามและดำเนินการให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ อีกทั้งการปฏิบัติตามแผนเป็นไปตามการบริหารงานโครงการตามที่กำหนดไว้ โดยบุคลากรในโรงเรียนจะได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบตามภาระหน้าที่ในแต่ละโครงการที่แตกต่างกันไปซึ่งผู้บริหารการศึกษาจะทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวก รวมทั้งการกำกับ

ติดตามผลเพื่อให้บุคลากรที่รับผิดชอบงานเฉพาะตัว หรืองานเป็นกลุ่มได้ปฏิบัติงานโดยราบรื่นมีประสิทธิภาพ หากมีความจำเป็นต้องมีการช่วยเหลือในการนิเทศและนำเพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น ก็เป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องคอยสอดส่องดูแลและพร้อมที่จะให้การสนับสนุนอยู่ตลอดเวลา

กรมวิชาการ (2546, น.21-26) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาจะต้องดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้โดยมีนิเทศติดตามกำกับการดำเนินงานในทุกๆ ระยะเวลา รวมทั้งต้องสนับสนุนทรัพยากรและบริการต่างๆ เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์

วีรยุทธ ชาติกาญจน์ (2552, น.83) กล่าวว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในการนำแผนการพัฒนาสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารต้องแสวงหาวิธีการใช้บุคลากรทุกคนเกิดความตระหนักยอมรับและมีพันธะผูกพันต่อเป้าหมายและแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการบริหารจัดการ ซึ่งผู้บริหารต้องใช้ภาวะผู้นำพร้อมติดตามลำดับอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาบังเกิดผลสัมฤทธิ์ตามแผนยุทธศาสตร์แผนปฏิบัติการมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ความสำเร็จที่กำหนดไว้

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาต้องดำเนินตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้บุคลากรในสถานศึกษาทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.3.5 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

ประกอบด้วย การตรวจสอบและทบทวนภายในโดยบุคลากรในสถานศึกษาดำเนินการ และการตรวจสอบและทบทวนจากหน่วยงานต้นสังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, น.6) ได้กล่าวถึง ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ว่ามีกระบวนการดำเนินงานที่เป็นกลไกสำคัญอยู่ 3 ขั้นตอน คือ

1) การควบคุมคุณภาพศึกษามุ่งประกอบที่สำคัญคือ

(1.1) การกำหนดมาตรฐานเป็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในโรงเรียน แยกเป็น 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านปัจจัย มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านผลผลิต ตลอดจนการจัดทำแผนแม่บท และแผนปฏิบัติการที่มุ่งการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐาน

(1.2) การพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานเป็นขั้นตอนการยกระดับคุณภาพของโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐาน สถานศึกษาได้พัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่มาตรฐานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องให้ความช่วยเหลือ เช่น การนิเทศติดตามการดำเนินงานของโรงเรียน ถ้าพบข้อบกพร่องโรงเรียน

ต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุง และหากเกินความสามารถของโรงเรียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคงต้องให้ความช่วยเหลือ

2) การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นขั้นตอนนำสิ่งที่สถานศึกษาได้ปฏิบัติไปแล้ว มาตรวจสอบทบทวน ซึ่งอาจใช้วิธีการประเมินตนเองหรือสถานศึกษาหรืออื่นๆ มาช่วยประเมินให้ หลังจากนั้นก็นำผลการประเมินดังกล่าวมาวิเคราะห์เพื่อหาจุดเด่นและจุดด้อย เพื่อจะได้นำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดจุดที่จะพัฒนาของโรงเรียน โดยการแก้ไขจุดด้อย และเสริมจุดเด่นโดยใช้กระบวนการนิเทศติดตามกำกับช่วยเหลือ

3) การประเมินคุณภาพการศึกษา เป็นองค์ประกอบสุดท้ายของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีกิจกรรมสำคัญสำคัญ คือ การเก็บข้อมูลในแต่ละตัวบ่งชี้ และมาตรฐานและนำไปเทียบกับเกณฑ์เพื่อลงข้อสรุปว่า ตัวบ่งชี้และมาตรฐานอยู่ในระดับใดที่น่าพอใจหรือไม่น่าพอใจ รวมทั้งจัดทำรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนเสนอต่อประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการประกันคุณภาพนี้จะนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการดำเนินงานในปีต่อไป และเตรียมโรงเรียนเพื่อรองรับการประเมินภายนอก

ในการสร้างระบบประกันคุณภาพในโรงเรียนจะบังเกิดผลในด้านต่างๆ ดังนี้

- 1) นักเรียนมีความรู้ความสามารถมีคุณลักษณะต่างๆ 3 จุดหมายของหลักสูตร
- 2) ประชาชนเกิดความมั่นใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษาต่างๆ ว่าแต่ละแห่งมีคุณภาพการศึกษาอยู่ในมาตรฐานกลางขั้นสูงเดียวกัน
- 3) หน่วยงานรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงานด้วยความพึงพอใจและมั่นใจ
- 4) สังคมมั่นใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
- 5) โรงเรียนมีทิศทางจากการศึกษาที่ชัดเจนตามมาตรฐานกลางที่กำหนดมีระบบการบริหารคุณภาพระบบการควบคุม มีการทำงานเป็นมาตรฐานทำงานเป็นทีม และมีการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษามีอยู่ 3 ขั้นตอน คือ การควบคุมคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษา ดังนั้น ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเน้นความรับผิดชอบของสถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนโดยตรง ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกของกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (mechanical process) เป็นหลักประกันต่อนักเรียนผู้ปกครองประชาชนและสังคมว่าโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีการจบการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นที่ยอมรับของสังคม

กรมวิชาการ (2546, น.21-26) ทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาดำเนินการ โดยให้คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากสถานศึกษาดำเนินการตรวจสอบทบทวน และรายงานผล ดำเนินงานตามแผน โดยใช้เทคนิควิธีการต่างๆ เช่น สังเกต สอบถาม สัมภาษณ์ ทดสอบ ตรวจสอบงาน ประเมินพฤติกรรม โดยตรวจสอบและทบทวนในประเด็นต่อไปนี้ ความสามารถของวิสัยทัศน์ และภารกิจความสอดคล้องกันในเชิงตรรกะทางวิชาการระหว่างเป้าหมายกับตัวบ่งชี้ความสำเร็จ ยุทธศาสตร์กับเทคนิควิธีที่ใช้ในการดำเนินการ ความสอดคล้องระหว่างเป้าหมายจุดประสงค์การเรียนรู้กับมาตรฐานการเรียนรู้ระดับ และสภาพความสำเร็จตามเป้าหมายของแผน ได้แก่ ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์กระบวนการเรียนการสอนเศรษฐศาสตร์การสอน กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนการจัดสภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้การจัด และประเมินผลการ พัฒนาหลัก จัดการหลักสูตรผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กระบวนการดำเนินงานและสภาพความสำเร็จ ของพัฒนาบุคลากรส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนชุมชนหน่วยงานองค์การ

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา หมายถึง การ ดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบและทบทวนและรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา เช่น สังเกต พฤติกรรมกระบวนการทำงาน สอบถาม สัมภาษณ์ พิจารณาร่องรอยหลักฐาน ใช้แบบสอบถามแบบ สำรวจ

2.3.6 การประเมินคุณภาพการศึกษา

กรมวิชาการ (2546, น.21-26) การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจัดให้ นักเรียนทุกคนที่การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจัดให้นักเรียนทุกคนที่กำลังเรียน อยู่ไกล การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจัดให้นักเรียนทุกคนที่กำลังเรียนอยู่ปลาย ช่วงชั้น ทุกการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจัดให้นักเรียนทุกคนที่กำลังเรียนอยู่ปลาย ช่วงชั้นทุกช่วงชั้นที่ได้รับการประเมินผล การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจัดให้ นักเรียนทุกคนที่กำลังเรียนอยู่ปลายช่วงชั้นทุกช่วงชั้นที่ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการประเมิน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจัดให้นักเรียนทุกคนที่กำลังเรียนอยู่ปลายช่วงชั้นทุกช่วงชั้นที่ได้รับการ ประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลัก และการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจัดให้ นักเรียนทุกคนที่กำลังเรียนอยู่ปลายช่วงชั้นทุกช่วงชั้นที่ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลัก และคุณลักษณะที่สำคัญตัวการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจัดให้นักเรียนทุกคนที่กำลัง เรียนอยู่ปลายช่วงชั้นทุกช่วงชั้นที่ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลักและคุณลักษณะที่ สำคัญด้วยเครื่องมือมาตรฐาน (National Test NT) ดังนี้ โดยให้ทำการประเมินนักเรียนระดับชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 1 ในกลุ่มสาระภาษาไทย และคณิตศาสตร์ประถมศึกษาปีที่ 6 ประเมินคุณภาพกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 4 ประเมินวิชาหลักตามแผนการเรียน และแบบทดสอบความถนัดทางวิชาการ (SAR scholastic aptitude test)

วีรยุทธ ชาตะกาญจน์ (2552, น.83) กล่าวว่า การประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นการนำข้อมูลที่เกิดรวบรวมตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับเกณฑ์ เพื่อร่วมกันประเมินความสำเร็จปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการของสถานศึกษา อาจจะได้เป็นสารสนเทศเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนา และการจัดสรรทรัพยากรของการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประเมินผลสัมฤทธิ์ตามหลักสูตรและตามระดับชั้นทั้งระดับสถานศึกษาและระดับชาติด้วยเครื่องมือมาตรฐาน

2.3.7 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

กรมวิชาการ (2546, น.21-26) ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี รายงานประเมินตนเอง (Self assessment SAR) โดยระบุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพร้อมหลักฐานข้อมูลสารสนเทศ (Information) ที่เกี่ยวข้องนำเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน และงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษามีเนื้อหาประกอบไปด้วย ข้อมูลทั่วไป สรุปผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพในรอบปีการศึกษา สภาพและผลการพัฒนาสถานศึกษาตามความหมายและยุทธศาสตร์ในด้านคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการสอนการเรียนรู้ความก้าวหน้า และผลการเรียนรู้การบริหารจัดการความสัมพันธ์กับชุมชนและงบประมาณ สุดท้ายจะต้องมีข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาในปีต่อไป

วีรยุทธ ชาตะกาญจน์ (2552, น.83) กล่าวว่า การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี เป็นการนำเสนอข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของสถานศึกษาให้บุคลากรภายในสถานศึกษาหน่วยงานต้นสังกัดชุมชนและประชาชนได้รับทราบระดับความสำเร็จปัญหาและแนวทางในการพัฒนาของสถานศึกษาในการต่อไป

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี หมายถึง หน้าที่ของสถานศึกษาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีทุกปีโดยระบบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้อมทั้งหลักฐานข้อมูลและการประเมินผลสัมฤทธิ์เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเปิดเผยต่อสาธารณชน

2.3.8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

กรมวิชาการ (2546, น.21-26) ระบุไว้ว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นแนวทางส่งเสริมสนับสนุนระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมีแนวปฏิบัติ ดังนี้ จัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาร่วมกันกำหนดสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในวิชาแกนหลัก และคุณลักษณะสำคัญด้วยเครื่องมือมาตรฐานตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษาอย่างน้อย 3 ครั้ง นักศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์ วิจัยและเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบหรือเทคนิควิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

วีรยุทธ ชาติกาญจน์ (2552, น.83) กล่าวว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาเพื่อเป็นการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง เกิดการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแนวการบริหารคุณภาพหรือวงจร PDCA

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง เป็นงานของสถานศึกษาวิเคราะห์วิจัย และเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบ และเทคนิควิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกำกับติดตามส่งเสริมประเมินผลผลคูณและพัฒนาประสิทธิภาพของระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.4 บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ตั้งขึ้นจากการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2553 และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ.2553 กำหนดให้มีเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยกำหนดให้มีเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2556 กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ.2556 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พ.ศ.2553 มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- 1) จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น
- 2) วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับตรวจสอบ ติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
- 3) ประสานส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 4) กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเขตพื้นที่การศึกษา
- 5) ศึกษา วิเคราะห์วิจัยและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 6) ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 7) จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 8) ประสาน ส่งเสริมสนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้ง บุคคลองค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
- 9) ดำเนินการและประสานส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 10) ประสานส่งเสริม การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้านการศึกษา
- 11) ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา
- 12) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะหรือปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนที่ 1 สภาพทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 4 ตั้งอยู่ที่ถนนปทุมสัมพันธ์ ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 12000 โทรศัพท์ 12-5933530-31 โทรสาร ต่อ 401 Email : ssps4.go.th รับผิดชอบการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 43 โรงเรียน ใน 2 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดปทุมธานีมี 7 อำเภอ คือ อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอ

ลาดหลุมแก้ว อำเภอสสามโคก อำเภอชัยบุรี อำเภอลองหลวง อำเภอหนองเสือ อำเภอลำลูกกา มีโรงเรียนมัธยมศึกษา รวม 22 โรงเรียน

จังหวัดปทุมธานี มีความเป็นถิ่นฐานบ้านเมืองมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 300 ปี นับตั้งแต่รัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช แห่งกรุงศรีอยุธยา คือ เมื่อ พ.ศ.2202 มังนันทมิตรได้กวาดต้อนครอบครัวมอญเมืองเมาะตะมะ อพยพหนีภัยจากศึกพม่าเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกรุงเทพทวารวดีศรีอยุธยา ซึ่งสมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ครอบครัวมอญเหล่านั้นไปตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บ้านสามโคก ต่อมาในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชแห่งกรุงธนบุรีชาวมอญได้อพยพหนีพม่าเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารอีกเป็น ครั้งที่ 2 พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งบ้านเรือนที่บ้านสามโคกอีก และในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ก็ได้มีการอพยพชาวมอญครั้งใหญ่จากเมืองเมาะตะมะ เข้าสู่ประเทศไทยเรียกว่า “มอญใหญ่” พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ชาวมอญบางส่วน ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บ้านสามโคกอีก เช่นเดียวกัน จากชุมชนขนาดเล็ก บ้านสามโคกจึงกลายเป็นเมืองสามโคกในเวลาต่อมา ต่อมาเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ.2358 พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยทรงโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนชื่อเมืองสามโคกเป็น เมืองประทุมธานี และเมื่อ พ.ศ. 2461 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯ ให้ใช้คำว่า “จังหวัด” แทน “เมือง” และให้เปลี่ยนการสะกดชื่อใหม่จาก “ประทุมธานี” เป็น “ปทุมธานี” กลายเป็นจังหวัดปทุมธานีต่อมาเมื่อ พ.ศ.2475 ในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯ ให้ยุบจังหวัดชัยบุรีมาขึ้นกับจังหวัดปทุมธานีจังหวัดปทุมธานีจึงได้แบ่งการปกครองเป็น 7 อำเภอ ดังเช่นปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 การบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีภารกิจหลักในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2 จังหวัด คือ จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสระบุรี แบ่งส่วนราชการภายใน เป็น 6 กลุ่ม และ 1 หน่วย

- 1) กลุ่มอำนวยการ
- 2) กลุ่มบริหารงานบุคคล
- 3) กลุ่มนโยบายและแผน
- 4) กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
- 5) กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
- 6) กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
- 7) หน่วยตรวจสอบภายใน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 รับผิดชอบในการจัดบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามภารกิจในการส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตามการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาให้เด็กไทยได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้การปฏิรูประบบบริหารและจัดการศึกษาบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 โดยมีโรงเรียนจำแนกตามเครือข่ายการบริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขต จำนวน 43 โรงเรียน ดังนี้

- 1) สหวิทยาเขตสัจตบงกช ประกอบด้วย
 - 1.1 โรงเรียนปทุมวิไล
 - 1.2 โรงเรียนปทุมธานี “นันทมนิบำรุง”
 - 1.3 โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ปทุมธานี
 - 1.4 โรงเรียนวราชาทินัดมาดิวิทยา
 - 1.5 โรงเรียนสุนทรโรเมตตาประชาสรรค์
 - 1.6 โรงเรียนบัวแก้วเกษร
- 2) สหวิทยาเขตปทุมเบญจา ประกอบด้วย
 - 2.1 โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม
 - 2.2 โรงเรียนคณะราษฎร์บำรุงปทุมธานี
 - 2.3 โรงเรียนหอวัง ปทุมธานี
 - 2.4 โรงเรียนชัยสิทธิवास “พัฒนสายบำรุง”
 - 2.5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ปทุมธานี
- 3) สหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปทุมธานี ประกอบด้วย
 - 3.1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต
 - 3.2 โรงเรียนธัญรัตน์
 - 3.3 โรงเรียนเทพศิรินทร์คลองสิบสาม ปทุมธานี
 - 3.4 โรงเรียนหนองเสือวิทยาคม
 - 3.5 โรงเรียนที่ปทุมวิทยพัฒนาฯ
 - 3.6 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา
- 4) สหวิทยาเขตปทุมมิตร ประกอบด้วย
 - 4.1 โรงเรียนธัญบุรี

- 4.2 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ปทุมธานี
- 4.3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี
- 4.4 โรงเรียนสายปัญญารังสิต
- 4.5 โรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร
- 5) สหวิทยาเขตเบญจมิตร สระบุรี ประกอบด้วย
 - 5.1 โรงเรียนประเทียบวิทยาทาน
 - 5.2 โรงเรียนหนองแค “สรกิจพิทยา”
 - 5.3 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สระบุรี
 - 5.4 โรงเรียนหนองแซงวิทยา
 - 5.5 โรงเรียนหินกองวิทยาคม
- 6) สหวิทยาเขตปัญญาภาณี ประกอบด้วย
 - 6.1 โรงเรียนเทพศิรินทร์พู่แค
 - 6.2 โรงเรียนเสาไห้ “วิมลวิทยานุกูล”
 - 6.3 โรงเรียนโคกกระท้อนกิตติวุฒิวทยา
 - 6.4 โรงเรียนบ้านหมอ “พัฒนานุกูล”
 - 6.5 โรงเรียนคอนฟูตวิทยา
- 7) สหวิทยาเขตบูรพา สระบุรี ประกอบด้วย
 - 7.1 โรงเรียนแก่งคอย
 - 7.2 โรงเรียนมวกเหล็กวิทยา
 - 7.3 โรงเรียนบ้านท่ามะปรางวิทยา
 - 7.4 โรงเรียนวังม่วงวิทยาคม
 - 7.5 โรงเรียนซับน้อยเหนือวิทยาคม
 - 7.6 โรงเรียนสองคอนวิทยาคม
- 8) สหวิทยาเขตพระพุทธบาทเมืองสระบุรีประกอบด้วย
 - 8.1 โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม
 - 8.2 โรงเรียนสุธีวิทยา
 - 8.3 โรงเรียนพระพุทธบาท “พลาณุกูลวิทยา”
 - 8.4 โรงเรียนหนองโดนวิทยา
 - 8.5 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย สระบุรี

ส่วนที่ 3 แนวทางการพัฒนา

ค่านิยมขององค์กร “ยึดหลักธรรมาภิบาล มีจิตบริการ ทำงานเป็นทีม” นโยบายและจุดเน้นต่อการพัฒนาการศึกษา ส่งเสริมให้โรงเรียนบริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล มุ่งคุณภาพผู้เรียนสู่ประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู (ปรับการเรียน-เปลี่ยนการสอน) ขยายโอกาสทางการศึกษาและพัฒนาโรงเรียนในสังกัดสู่มาตรฐานสากล สร้างเครือข่ายโรงเรียนพี่โรงเรียนน้องและเครือข่าย พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ยกกระดับผลสัมฤทธิ์ทางเรียน O-Net, ลดจำนวนการติด ๐, ร, มส ของนักเรียน, ยกกระดับผลการเรียน PISA, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, ยาเสพติด, การแนะแนว, การแก้ปัญหา นักเรียนตั้งครกในวัยเรียน ส่งเสริมความสามารถทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และ ICT น้อมนำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา รมรงค์เพื่อให้ปลอดภัยนักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ พัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กให้มีศักยภาพ ส่งเสริมให้มีโครงการสวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียน (โครงการ อพ.สธ.) สนับสนุนส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการของคนไทย ส่งเสริมให้โรงเรียนใช้กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ส่งเสริมให้เกิดโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ส่งเสริมให้เกิดโครงการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร DLIT, DLTV

สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 4 จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในได้ระดับมาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา และหรือผ่านการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาองค์กร (มหาชน)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

สุดารัตน์ ฉิมมาลี (2558) การดำเนินงานประกันคุณภาพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบุรีรัมย์ เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากรใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา และด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน และเพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถม

ศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากร โดยรวมและเกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวมและเกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด 3) การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกันและประสบการณ์ต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่ต่างกัน 4) ปัญหาสำคัญในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากร ได้แก่ พัฒนาการ ด้านการออกเสียงไม่ชัดเจนเนื่องจากติดภาษาล้านเทคโน โลยีการเรียนการสอน ไม่เพียงพอต่อ จำนวนนักเรียนงบประมาณไม่เพียงพอทำให้ไม่สะดวกในการบริหารจัดการ และขาดการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทำให้แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนไม่เพียงพอ และมีข้อเสนอแนะที่สำคัญ ได้แก่ ควรมีการส่งเสริมนักเรียนใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่า ต้องการให้รัฐบาลเห็น ความสำคัญของเทคโนโลยีในการเรียนการสอน โดยการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการ ควรใช้หลักในการบริหารงานที่เป็นธรรมและถูกต้อง และควรมีการกระจาย เครือข่ายศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นทุกหมู่บ้าน ควรมีการเพิ่มกำลังบุคลากรและพัฒนาตนเอง

กมล สาดสี (2557) การดำเนินงานประกันคุณภาพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผล มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษาองค์ประกอบของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ศึกษาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผล ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สำคัญ ได้แก่ (1.1) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Education Quality Development) (1) การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (Education Quality Audit) และ (2) การประเมินคุณภาพการศึกษา (Education Quality Assessment) (1.2) แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย (1) การวางแผน (2) การดำเนินการ และ (3) การตรวจสอบ ประเมินและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา สถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 5) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

7) การจัดทำรายงานประจำปีสำหรับการประเมินคุณภาพภายใน และ 8) การจัดทำมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

กรมณี ปาลี (2557) การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยชุมชน แม่ฮ่องสอน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ตลอดจนกำหนดแนวทางในการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยชุมชน แม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยชุมชน แม่ฮ่องสอน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ผู้บริหารประชุมบุคลากรเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อรับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพภายใน และเพื่อวางแผนการทำงานจัดทำคู่มือการประกันคุณภาพที่แสดงเกณฑ์และตัวบ่งชี้ของงานแต่ละฝ่าย พร้อมรวบรวมเอกสารเพื่อใช้เป็นหลักฐานที่เกี่ยวข้องในแต่ละตัวบ่งชี้ สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน วิทยาลัยชุมชน แม่ฮ่องสอน คือ บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจและไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพส่งผลให้การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ เช่น การจัดเตรียมเอกสารยังไม่สอดคล้องกับเกณฑ์และตัวบ่งชี้ที่ระบุในคู่มือการประกันคุณภาพ ข้อมูลสารสนเทศสำคัญไม่เป็นปัจจุบัน รวมทั้งยังขาดการติดตาม ตรวจสอบประเมินผลและวัดผล

ประสิทธิ์ ชุมศรี (2555) รูปแบบการพัฒนาบุคลากรด้วยการเรียนรู้จากการปฏิบัติเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาบุคลากรด้วยการเรียนรู้จากการปฏิบัติเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีปัญหาในด้านผู้เรียนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการ โดยโรงเรียนต้องการคำแนะนำที่ชัดเจน และการกำกับดูแลติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และต้องการใหม่การประเมินผลจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และมีการสะท้อนผลการประเมินเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 2) รูปแบบการพัฒนาบุคลากรด้วยการเรียนรู้จากการปฏิบัติเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ครอบคลุมถึงหลักการ ประกอบด้วย การมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายการทำงาน การพัฒนาต่อเนื่อง การบูรณาการหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี และการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

กระบวนการประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติจริง การตรวจสอบและประเมินความก้าวหน้าการปรับปรุงและต่อยอดวิธีที่ดีที่สุด และขั้นตอน ประกอบด้วย (1) ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมบุคลากรที่ทำหน้าที่นี้เทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (2) บุคลากรกำหนดประเด็นปัญหาที่ได้จากการนี้เทศ ติดตามตรวจสอบและประเมินผลระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (3) บุคลากรแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์และความคิดเห็นเพื่อคัดเลือกปัญหาและหาสาเหตุของปัญหาและหาทางแก้ปัญหา (4) บุคลากรสร้างความรู้และตรวจสอบความถูกต้องของความรู้ (5) บุคลากรสร้างผลงานที่เป็นวิธีการปฏิบัติอย่างมีระบบ (How to) หรือนวัตกรรมที่จะแก้ปัญหาาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (6) บุคลากรเสนอผลงานร่วมกันให้คำแนะนำและปรับปรุงงาน (7) บุคลากรนำผลงานที่เป็นนวัตกรรมไปปฏิบัติในสถานศึกษา (8) บุคลากรและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลงาน และผู้วิจัยสรุป (9) ผู้วิจัยและบุคลากรประเมิน คำนิยมรูปแบบพัฒนา (10) ผู้วิจัยและบุคลากรเผยแพร่ผลงานให้หน่วยงานอื่นทราบ 3) ผลจากการประเมินความเหมาะสมและการตรวจสอบความเป็นไปได้โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบการพัฒนาบุคลากรด้วยการเรียนรู้จากการปฏิบัติเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ทุกองค์ ประกอบ 4) ผลการทดลองใช้และประเมินรูปแบบโดยการทดลองใช้ในโรงเรียน จำนวน 9 โรงเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ก่อนและหลังการใช้รูปแบบแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยหลังใช้รูปแบบมีความรู้ความเข้าใจมากกว่าก่อนใช้ กลุ่มตัวอย่างมีทักษะในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด 5) ผลการศึกษาการใช้รูปแบบ กล่าวคือ หลังจากนำรูปแบบไปทดลองใช้แล้ว พบว่า บุคลากรที่ทำหน้าที่นี้เทศ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบมาใช้ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 57 โรงเรียน ผลการใช้รูปแบบพบว่า สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาหลังการใช้รูปแบบ มีค่าคะแนนสูงกว่าก่อนใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้รูปแบบสูงขึ้นกว่าก่อนใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้บริหารสถานศึกษามีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรที่ทำหน้าที่นี้เทศ ติดตามตรวจสอบ และประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

กฤษฎณา พลสิม (2558) การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านเรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำ 3 อันดับแรก คือ ด้านการดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาและด้านการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามลำดับ ส่วน ด้านที่มีการดำเนินงานในระดับที่ต่ำสุด 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมก่อนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านที่มีการดำเนินงานในระดับที่ต่ำสุด คือ ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกสถานภาพเป็นผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับครูผู้สอน และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า (1) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสูงกว่าครูผู้สอน (2) ความคิดเห็นของของบุคลากรในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยความคิดเห็นของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กมีความเห็นต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

ธนวัฒน์ ศรีศิริวัฒน์ (2555) การพัฒนากระบวนการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการจัดการคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบและพัฒนากระบวนการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตรวจสอบการยอมรับและความเป็นไปได้ในการนำกระบวนการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาไปใช้ในสถานศึกษาและจัดทำคู่มือปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เข้าร่วมการวิจัย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 51-60 ปี มีประสบการณ์ในด้านผู้บริหารอยู่ระหว่าง 5-10 ปี และมีระดับความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปานกลาง สามารถเป็นวิทยากรให้การอบรมได้ ส่วนการปฏิบัติงานด้านประกันคุณภาพภายในนั้นมีการปฏิบัติงานตามกระบวนการที่สอดคล้องแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2554 แต่บาง

กิจกรรมในแต่ละกระบวนการอาจไม่แน่ใจหรือไม่ได้ปฏิบัติให้ชัดเจน 2) กระบวนการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการจัดการคุณภาพ แบ่งเป็น กระบวนการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน(QBP) 1 กระบวนการ และกระบวนการบริหารงานประกันคุณภาพภายในย่อย (QWP) 8 กระบวนการ (QBP) 1 กระบวนการ และกระบวนการบริหารงานประกันคุณภาพภายในย่อย (QWP) 8 กระบวนการ 3) กระบวนการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการจัดการคุณภาพมีประสิทธิภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุดว่า กระบวนการมีความเหมาะสมและผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เข้าร่วมวิจัยให้การยอมรับและมีความเป็นไปได้มากที่สุดในการนำกระบวนการไปใช้ในสถานศึกษา 4) ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เข้าร่วมการวิจัยมีมติเป็นเอกฉันท์เห็นด้วยว่า คู่มือปฏิบัติงานการพัฒนากระบวนการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการจัดการคุณภาพ มีความเหมาะสมสามารถนำไปปฏิบัติในสถานศึกษาได้ 5) ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เข้าร่วมการวิจัย มีความพึงพอใจมากที่สุดต่อคู่มือปฏิบัติงานการพัฒนากระบวนการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการจัดการคุณภาพทุกด้าน ได้แก่ รูปแบบคู่มือการปฏิบัติงานน่าสนใจน่าอ่าน เนื้อหาของคู่มือปฏิบัติงานมีความชัดเจนในการอธิบายขั้นตอนอ่านแล้วเข้าใจง่าย เนื้อหาของคู่มือปฏิบัติงานมีความทันสมัยต่อเหตุการณ์ เนื้อหาของคู่มือตรงต่อความต้องการสามารถนำกระบวนการในคู่มือไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้ และความพึงพอใจโดยรวม

เกศรินทร์ แทบสี (2557) การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน และ 3) ศึกษาแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงานและด้าน การวางแผน และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการตรวจสอบ ด้านการกำหนดมาตรการแก้ไข ตามลำดับ 2) โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) แนวทางการปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ได้แก่ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายให้ชัดเจน ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปีตามกรอบ

ระยะเวลาที่กำหนด วางแผนการตรวจสอบเป็นระยะและสม่ำเสมอ และส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

ภานพ แจ่มพลอย (2556) การศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภูมิ พระรักษา (2557) โมเดลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กับข้อมูลเชิงประจักษ์ และ 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) โมเดลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความสอดคล้องกลมกลืน

กับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยโมเดลสุดท้ายมีค่าสถิติ ดังต่อไปนี้ $X^2 = 237.99$, $df = 208$, $p = 0.075$, $GFI = 0.97$, $AGFI = 0.95$, $RMSEA = 0.016$, $SRMR = 0.017$ และ $CN = 629.21$ 3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม เรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) อิทธิพลทางตรงมี 4 ปัจจัย คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร วัฒนธรรมองค์การนวัตกรรม บรรยากาศองค์การแบบเปิดและภาวะผู้นำของครู 2) อิทธิพลทางอ้อมมี 4 ปัจจัย คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การทำงานเป็นทีม บรรยากาศองค์การแบบเปิด และภาวะผู้นำของครู 3) อิทธิพลรวม มี 5 ปัจจัย คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร บรรยากาศองค์การแบบเปิด ภาวะผู้นำของครู วัฒนธรรมองค์การนวัตกรรม และการทำงานเป็นทีม และพบว่า ปัจจัยทุกตัวในโมเดลร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ร้อยละ 85

รัตนา แก้วจันทร์เพชร (2558) แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 2) ศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 3) หาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า สถานศึกษานำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปใช้เป็นแนวทางจัดทำแผนของสถานศึกษา และมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานในสถานศึกษาที่ครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษา โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังมีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแผนพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นข้อมูลในการจัดทำรายงานประจำปี ส่วนปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน พบว่า สถานศึกษาควรจัดอบรมประชุมเชิงปฏิบัติให้ความรู้ ครู บุคลากรทางการศึกษาและคณะกรรมการผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และระดมความคิด โดยเน้นการมีส่วนร่วมทุกฝ่ายและพัฒนาบุคลากรด้วยรูปแบบ Coaching หรือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และนำบุคลากรศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบ

ความสำเร็จหรือผ่านการประเมินแล้ว สถานศึกษาจัดหางบประมาณสนับสนุนจัดการเรียนการสอน จากแหล่งต่างๆ ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกองค์การ นำผลการประเมินคุณภาพภายใน-ภายนอกมาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้นต่อไป และนิเทศ กำกับ ติดตาม รายงาน ประเมินคุณภาพภายในเพื่อกระตุ้นการพัฒนางานให้เป็นระบบมากขึ้น

วารุณี บำรุงสวัสดิ์ (2554) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม มีวัตถุประสงค์ คือ การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน และประสิทธิผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและไม่แตกต่างกัน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านการมีส่วนร่วมและปรึกษาหารือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านทัศนคติและทักษะของบุคลากรในโรงเรียน ด้านทรัพยากรทางการศึกษา และด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา 2) ผู้บริหารโรงเรียนผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน และครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนช่วงชั้นแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 73.00 และมีค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ .267 คือ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารด้านทรัพยากรทางการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมและปรึกษาหารือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านการทำงานเป็นทีม 5) ปัจจัยที่ควรส่งเสริมเพื่อเพิ่มประสิทธิผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารทรัพยากรทางการศึกษา การมีส่วนร่วม และปรึกษาหารือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เทคโนโลยีทางการศึกษา การติดต่อสื่อสาร และการทำงานเป็นทีม

วิจิตรา กิตติราช (2559) การประเมินโครงการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนวัดโยธินประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อประเมินด้านบริบทด้านปัจจัย ด้านกระบวนการและผลผลิตของการ

จัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนวัดโยธินประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินด้านบริบท : ความ สอดคล้องระหว่างเป้าหมายวัตถุประสงค์ของโครงการ หลักการและเหตุผล นโยบายบทบาทหน้าที่ รับผิดชอบของบุคลากร การประเมินผลและผลที่คาดว่าจะได้รับอยู่ในระดับมาก 2) ผลการประเมิน ด้านปัจจัย : ความเหมาะสม และเพียงพอของปัจจัยในการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก 3) ผลการ ประเมินด้านกระบวนการ : กระบวนการดำเนินงานของระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ ในระดับมาก ในขั้นตอนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ในระดับ ดีมาก การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การจัดให้มีการประเมินคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมิน คุณภาพภายในและการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก 4) ผลการ ประเมินด้านผลผลิต : อยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองอยู่ใน ระดับมาก

อัญญาธ สุวรรณดี (2557) การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการ ประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการ ประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น ต่อระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อ รองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์และขนาดของโรงเรียน และ 3) เพื่อ เสนอแนะแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานประกัน คุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมิน คุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การ เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมิน คุณภาพภายนอก ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงานและ ขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 3) ข้อเสนอแนะแนวทางใน

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 (1) สถานศึกษาคควรนำ
มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมาเป็นเป้าหมายหลักในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
พัฒนาให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง และนำมาตรฐานการเรียนรู้ตาม
หลักสูตรสถานศึกษามาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน (2)
สถานศึกษาคควรกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายที่ชัดเจน นำไปปฏิบัติเป็นรูปธรรมได้มีการกำกับ
ติดตาม และประเมินการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นลาย
ลักษณ์อักษรและได้รับยอมรับ จากคณะกรรมการสถานศึกษา (3) สถานศึกษาคควรจัดโครงสร้างการ
บริหารที่ชัดเจนตามความรู้ความสามารถ (4) สถานศึกษาคควรมีการสร้างความตระหนักและให้เห็นถึง
ความสำคัญต่อการดำเนินงาน บุคลากรปฏิบัติงานตาม บทบาทและหน้าที่ มีการประเมินและสรุปผล
การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการเมื่อสิ้นสุดกิจกรรม/โครงการ ให้บุคลากรปฏิบัติงานตามแผน
ปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ (5) สถานศึกษาคควรมีการดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
ภายใน โดยบุคลากรเป็นประจำทุกปี และหน่วยงานต้นสังกัดก็ควรมีการตรวจสอบและทบทวน
คุณภาพการศึกษาทุกปี นำผลที่ได้มาวิเคราะห์และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษา (6) สถานศึกษาคควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาจากผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องทุกฝ่าย สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษาที่สอดคล้องครอบคลุมตามมาตรฐาน
การศึกษา และมีการสรุปผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา และนำผลการประเมินมา
ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป (7) สถานศึกษาคควรมีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา
ประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด เผยแพร่รายงาน ผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษา
และชุมชนได้รับทราบด้วย (8) สถานศึกษาคควรมีการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน
กิจกรรม/โครงการตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง บุคลากรมี
ส่วนร่วมในการวางแผน กำกับ ติดตามและประเมินผล การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถาน
ศึกษาร่วมกันของบุคลากร มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อเตรียมการและดำเนินการจัดเก็บข้อมูล
วิเคราะห์ เก็บรักษา ปรับปรุงและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศอย่างต่อเนื่องสมบูรณ์ และเป็นปัจจุบัน
ค้นหาได้ง่าย

ฉิรดา เวชญาลักษณ์ (2559) การศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มี
วัตถุประสงค์ คือ ศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตามกระบวนการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษา 3 ประกอบด้วย 1) ด้านการเตรียมการ 2) ด้านการดำเนินการ และ 3) ด้านการรายงาน ผลการวิจัยพบว่า ควรวางแผนประชุมกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานติดตาม ตรวจสอบประเมินผล ชิ้นงานจากแฟ้มเอกสารการประกันคุณภาพ ควรจัดทำปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพ ควรมี การนำกระบวนการ PDCA เข้ามาในการดำเนินงานโดยให้มีการจัดทำปฏิทินในการตรวจสอบวางแผนการดำเนินงาน

ไกรวัลย์ รัตน์ะ (2557) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมและ รายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และรายงานผลการประเมินงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันตามสถานภาพวุฒิการศึกษา และการปฏิบัติงานใน สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ไม่แตกต่างกันตามประสบการณ์ ในการทำงาน

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Wong & Li (2010) ศึกษาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอนุบาลของฮ่องกง และได้พบกลไกใหม่ของการประกันคุณภาพการตรวจสอบ (QAI) ในปี ค.ศ.2000 มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อที่จะบังคับสอบและปรับปรุงโรงเรียนในภาคของการศึกษาปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า การประกัน คุณภาพการตรวจสอบ หรือ QAI ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) โรงเรียนประเมินผลการตรวจสอบ ภายนอก 2) รายงานผลการตรวจสอบให้ประชาชนเข้าใจบทบาทของการประเมินตนเอง และ 3) การ ตรวจสอบปฏิสัมพันธ์กับภายนอกการศึกษาทำโดยวิเคราะห์รายงาน QAI ทั้งหมด รายงานที่ออกโดย รัฐบาลและทำการสัมภาษณ์ครูใหญ่และครูโรงเรียนอนุบาลที่ได้รับการจัดอันดับดีเยี่ยมและดี ในระดับความพึงพอใจในการเรียนรู้และประสิทธิภาพการสอนใน QAI จากการวิเคราะห์พบว่า 1) การประเมินตนเองมีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอนการปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญ แต่มีความ สัมพันธ์เชิงลบกับจำนวนของปัญหาที่พบใน QAI 2) โรงเรียนอนุบาลทั้งหมดรายงานความท้าทาย 4 ประเภท คือ ความไม่แน่นอนอนาคต การแข่งขันและภาวะทางจิตใจ และ 3) QAI เป็นกระบวนการที่ อำนวยความสะดวกและมีประสิทธิผลอย่างยิ่งในการประเมินตนเองของโรงเรียนและการพัฒนา

คุณภาพในการปฏิบัติตามนโยบาย ด้วยทั้งนี้ควรคำนึงถึงว่ากลไกการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ ควรรักษาความสมดุลระหว่างการประเมินภายนอกและภายใน และการทำงานที่มีการกระจายอำนาจ การตัดสินใจและมีการปรับปรุงพัฒนาอยู่ตลอดเวลา 1) การบริหารบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งหมายถึง ครู เจ้าหน้าที่ คนงานและภารโรง เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันทุกฝ่าย 2) การปกครองและการแนวแนวนักเรียนหรือการบริหารกิจการนักเรียน ตลอดจนการติดต่อกับผู้ปกครองนักเรียน 3) การบริหารวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตรแบบเรียน หนังสือ วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนต่างๆ ที่เกี่ยวกับวิชาการ และการบริหารการสอน เพื่อที่จะก่อให้เกิดการสอนที่มีประสิทธิภาพที่สุด 4) การบริหารงานต่างๆ ที่เกี่ยวกับชุมชนในฐานะที่โรงเรียนเป็นผู้นำของชุมชน และเป็นศูนย์กลางของชุมชนเพื่อช่วยพัฒนาชุมชนในทุกๆ ด้าน และรับความช่วยเหลือ และคำแนะนำจากชุมชนด้วยในทำนองกระบวนการ 2 ทาง 5) การจัดระบบบริหารโรงเรียน กำหนดอำนาจหน้าที่ และแผนภูมิของโรงเรียนเพื่อให้โรงเรียนเป็นหน่วยงานที่มีระเบียบแบบแผนสมเป็นองค์กรที่ดี 6) การจัดการเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ บริเวณ และวัสดุครุภัณฑ์ 7) การบริหารงานธุรการ หรืองานเสมียน เอกสารต่างๆ การเงิน และงานบริการต่างๆ ของโรงเรียน

Julian (2006) ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา ของคณะกรรมการการศึกษามลรัฐอิลลินอยส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นระบบขอบเขตการศึกษา เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 2 โรงเรียนที่มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ทั้งสองโรงเรียนมีการพัฒนาตามวิธีที่กำหนดขึ้นเอง ซึ่งทำให้คุณภาพการศึกษาอยู่ระดับต่ำกว่าเกณฑ์ ภายหลังจากที่เข้าการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาเข้ามาใช้พบว่า ผลที่ได้ส่งผลต่อการจัดการศึกษาของทั้งสองโรงเรียนโดยมีระดับคุณภาพการศึกษาสูงขึ้น ถึงแม้ว่าระดับการพัฒนาที่เกิดขึ้นนั้น ผลการศึกษายังไม่สามารถสรุปแน่ชัดว่า เกิดจากสภาพแวดล้อมบางอย่างที่เปลี่ยนแปลงไปหรืออาจจะเกิดจากจัดการ โครงสร้างของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ผลการสรุป มีข้อเสนอแนะว่า องค์ประกอบต่างๆ เช่น ภาวะผู้นำการระดมทรัพยากรและกระบวนการพัฒนาเหล่านี้อาจมีส่วนทำให้การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาบรรลุเป้าหมายได้

Bugg (2001) ศึกษาการประกันคุณภาพและการวางแผนการปรับปรุงในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย รัฐอิลลินอยส์ มีวัตถุประสงค์ คือ การตรวจสอบวิเคราะห์ประสิทธิผลของคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาและการวางแผนพัฒนาของรัฐอิลลินอยส์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการพัฒนากระบวนการเปลี่ยนแปลงระบบในโรงเรียนมัธยมของรัฐ เป็นการศึกษาเพื่อใช้ในการตัดสินใจในขอบเขตของโรงเรียน 2 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ก่อนที่จะมีการแนะนำเกี่ยวกับ

การประกันคุณภาพ และการวางแผนการปรับปรุง โรงเรียนมัธยมทั้งสองแห่งได้รักษาภาพโครงสร้างที่เป็นรูปแบบสำหรับการปรับปรุงโรงเรียน 2) โรงเรียนชนบทสามารถนำรูปแบบของกระบวนการประกันคุณภาพนี้ได้พัฒนาโครงสร้างปรับปรุงโรงเรียนได้ 3) การประกันคุณภาพทำให้อุทิศศาสตร์การสอนเปลี่ยนไปในทางที่ดีและได้นำมาใช้ในโรงเรียนที่ร่วมโครงการ 4) แม้ว่าการประกันคุณภาพจะได้รับความสำเร็จในการปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนก็ตามผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเตรียมการและดำเนินการด้วยความรอบคอบ จึงจะประสบความสำเร็จ และ 5) กรอบงานของการประกันคุณภาพมีศักยภาพที่จะช่วยปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่องแต่อย่างไรก็ตามผู้บริหารจะต้องมีภาวะ ผู้นำมีแหล่งเงินและต้องตระหนักถึงกระบวนการในการปรับปรุงและพัฒนา จึงจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

Newin (1998) การประกันคุณภาพและวางแผนปรับปรุงในโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียน วิทยาลัย โรงเรียนรัฐอิลลินอยส์ มีวัตถุประสงค์เพื่อการประกันคุณภาพและวางแผนปรับปรุงในโรงเรียนประถมศึกษาโรงเรียน วิทยาลัยโรงเรียนรัฐอิลลินอยส์ที่มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมที่ทำร่วมกันด้วยการประกันคุณภาพและการวางแผนที่เหมาะสมเป็นประโยชน์ในด้านการร่วมมือ และเพิ่มความมั่นใจในการวางแผนปรับปรุงโรงเรียนเป็นวัฏจักร 2) โครงการของรัฐไม่ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และ 3) การสนทนาเรื่องหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมการสังเกต และเป็นโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนในการประกันคุณภาพ

Acher (1995) การประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางให้โรงเรียนนำไปเปลี่ยนแปลงการพัฒนาในด้านต่างๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า ระบบคุณภาพการศึกษา (The Education Quality : EQS) มีลักษณะคือ รูปแบบระบบประกันคุณภาพและเปลี่ยนแปลงรูปแบบประกันคุณภาพจะต้องเปลี่ยนแปลงระบบสังคม 3 ประการคือ ความรอบรู้ การปรับเปลี่ยน และการปฏิรูป จึงทำให้องค์กรมีการพัฒนาทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เป็นแนวทางสำคัญต่อองค์กรและเปลี่ยนแปลงของนักวิชาการได้กรอบแนวคิดของการเปลี่ยนแปลงระบบงาน

Julian (2006) ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการการศึกษา มลรัฐอิลลินอยส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นระบบ ขอบเขตการศึกษาเป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 2 โรงเรียนที่มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ทั้งสองโรงเรียนมีการพัฒนาตามวิธีที่กำหนดขึ้นเอง ซึ่งทำให้คุณภาพการศึกษาอยู่ระดับต่ำกว่าเกณฑ์ ภายหลังจากที่จัดการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเข้ามาใช้พบว่า ผลที่ได้

ส่งผลต่อการจัดการศึกษาของทั้งสองโรงเรียนโดยมีระดับคุณภาพการศึกษาสูงขึ้นถึงแม้ว่า ระดับการพัฒนาที่เกิดขึ้นนั้น ผลการศึกษายังไม่สามารถสรุปแน่ชัดว่าเกิดจากสภาพแวดล้อมบางอย่างที่เปลี่ยนแปลงไป หรืออาจจะเกิดจากการจัดการ โครงสร้างของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ผลการสรุปมีข้อเสนอแนะว่า องค์ประกอบต่างๆ เช่น ภาวะผู้นำการระดมทรัพยากรและกระบวนการพัฒนาเหล่านี้อาจมีส่วนทำให้การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษามิบรรลุเป้าหมายได้

Boyle & Bowden (1997) ได้ศึกษาเรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาในมหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มรูปแบบการตรวจสอบมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ส่วนมากจะใช้การตรวจสอบตามการตรวจสอบมาตรฐาน โดยใช้การตรวจสอบในด้านวัฒนธรรมการทำงาน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ รวมถึงการตรวจสอบค่านิยมของสถาบันด้านการประเมินผลมีการพัฒนาการประเมินผล ควบคุมตรวจสอบ รวมถึงนโยบายโครงสร้างที่เปลี่ยน

Harper (2000) ศึกษาบทบาทของทีมงานในการประกันคุณภาพและการวางแผนพัฒนาโรงเรียนระดับกลาง ผลการวิจัยพบว่า 1) การวางแผนเป็นทีมให้ครูได้มีการพัฒนาตนเองในทางที่ดีขึ้น และทีมงานมีส่วนช่วยในการพัฒนาโรงเรียนแนวใหม่ 2) การทำงานเป็นทีม การสร้างความตระหนักให้แก่ครูของแต่ละสถานศึกษาในการเป็นผู้นำกระบวนการเปลี่ยนแปลง 3) การวางแผนพัฒนาการประกันคุณภาพแนวใหม่ของโรงเรียนต่างๆ ในการพัฒนาหลักสูตร ไม่ส่งผลกระทบต่อเทคนิควิธีสอน

Richard Freeman (1994) ศึกษาความจำเป็นที่โรงเรียนมัธยมศึกษาจะได้รับการประกันคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า มีหลักการ 4 ประการในการประกันคุณภาพของโรงเรียนเน้นนักเรียนและการเรียนรู้ สะท้อนถึงความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียคุณภาพที่สามารถพิสูจน์ได้ และความต้องการกล่าวถึงจุดอ่อนของตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพในปัจจุบัน และวิธีการออกแบบและใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งให้เห็นว่าระบบการประกันคุณภาพของโรงเรียนควรใช้โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะของตนเสนอวิธีการในการระบุ และการเจรจาต่อรองความต้องการและเปลี่ยนเป็นมาตรการ

Basden (2000) แนวคิดกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษาในประเทศออสเตรเลีย ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาในปัจจุบันและอนาคตชี้ให้เห็นว่าคุณภาพมีความสำคัญต่อการศึกษาอย่างยิ่ง จากนั้นได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาโดยยึดการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญมีการกำหนด เป้าหมายและทิศทางการพัฒนาการเรียนรู้อย่างชัดเจนให้ทุกคนที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วม มีการตัดสินใจ โดยใช้ฐานข้อมูลที่มีคุณภาพ กำหนดระบบและวิธีการควบคุมคุณภาพทั้งในส่วนของการกระบวนการและผลลัพธ์และมุ่งมั่น

ให้สถานศึกษาเป็นเสมือนองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มี กระบวนการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และมีการวางแผนการจัดการดำเนินงาน คุณภาพเชิงรุก และได้มีการสรุปการประกันคุณภาพการศึกษาว่าไม่สามารถรับประกันคุณภาพของตัวผู้เรียนได้แต่ กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาสามารถใช้เป็นวิธีการที่จะนำไปสู่ องค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องได้

Stevens (2004) ศึกษาาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นอย่างชัดเจน ในระบบการประกันคุณภาพศึกษากลไกทางสังคมช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในประเทศเยอรมนีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาจากจังหวัดหนึ่งไปอีกจังหวัดหนึ่ง การประกันคุณภาพการศึกษาและควบคุมการประเมินถือว่าเป็นสิ่งสำคัญของครูที่ต้องรับผิดชอบต่ออาชีพของตน ซึ่งต้องดำเนิน ไปอย่างมีเหตุผลและกระบวนการที่ชัดเจน ในประเทศสวีเดนเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาในการประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนถึงการประเมินครูในสถานศึกษา ซึ่งต้องเกิดการพัฒนาอย่างชัดเจน ในประเทศฝรั่งเศสให้ความสำคัญและเชื่อถือกับการใช้ข้อสอบภายนอกโรงเรียนมีการควบคุมจากส่วนกลางในประเทศนิวซีแลนด์ ให้ความสำคัญกับการประเมินจากบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษานำเอาระบบการสอบมาตรฐานกลาง ซึ่งอ้างอิงไปสู่การยอมรับที่เป็นมาตรฐาน และในประเทศออสเตรเลีย มีการนำเอาระบบการประเมินผลโดยใช้ข้อสอบมาตรฐานมีการเตรียมการอย่างมีแบบแผนสู่การควบคุมคุณภาพและการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและการศึกษาขั้นสูงต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การจัดกระทำกับข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.2 ประชากร ที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี จำนวน 3,806 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา จำนวน 367 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามานะ(Yamane)

3.1.2 ผู้ที่ให้ข้อมูลในการตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2561 จากโรงเรียนที่เข้ารับการประเมิน สมศ. รอบ 3 และได้รับผลรับรองระดับมากขึ้นไป จำนวน 5 แห่ง จำนวน 5 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย 2 ชนิด ได้แก่

1) แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี แบบสอบถามนี้ ประกอบด้วย ข้อคำถาม 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำตอบเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ตามกฎกระทรวงว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการ ประกันคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดให้มี ระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น.26) ประกอบด้วย 8 ด้าน ดังนี้

- 1) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
- 2) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
- 6) การประเมินคุณภาพการศึกษา
- 7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
- 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ลักษณะเป็นแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า (rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยน้อยที่สุด มีเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนน โดยการสร้างเครื่องมือการวัดในแบบ ของลิเคอร์ท (Likert Scale) ดังนี้

- 5 หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
 - 3 หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 2) แบบสัมภาษณ์ (Interview) แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษา ประกอบด้วย 8 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) การจัด ระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพการศึกษา 7) การรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี 8) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งกันและกัน

3.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.3.1 ข้อมูลที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม มีขั้นตอนและวิธีการสร้าง ดังนี้

3.3.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ในเรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี

3.3.1.2 กำหนดนิยามศัพท์ เพื่อสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3.3.1.3 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดการวิจัย

3.3.1.4 ร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหาและข้อเสนอนี้ และสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

3.3.1.5 นำแบบสอบถาม มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content Validity)

3.3.1.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.97

3.3.1.7 จัดทำแบบสอบถามฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.2 ข้อมูลที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์มีขั้นตอนและวิธีการสร้าง ดังนี้

3.3.2.1 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม จากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากแบบสอบถามการวิเคราะห์รายด้านค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3.3.2.2 ร่างแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหาและข้อเสนอนี้ และสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

3.3.2.3 นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้เก็บข้อมูล

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

3.4.1 ติดต่อจัดทำหนังสือราชการจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อขอความร่วมมือจากครูในสถานศึกษาโรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการจัดส่งไปทางไปรษณีย์

3.4.2 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากโรงเรียนทุกโรงเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี แล้วตรวจสอบสภาพแบบสอบถามว่าผู้ให้ข้อมูลตอบครบทุกข้อหรือไม่ และอยู่ในสภาพสมบูรณ์ทั้งหมดกี่ชุด แล้วนำมาคิดเป็นร้อยละจำนวนแบบสอบถามรับกลับคืนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100.00

3.4.3 การเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ (Unstructured Interview) ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อขอความร่วมมือจากครูในสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยจัดส่งหนังสือไปที่โรงเรียนที่จะเข้าสัมภาษณ์พร้อมนัดวันเวลาที่เข้าสัมภาษณ์ โรงเรียนทั้งหมด 5 แห่ง จำนวน 5 คน และดำเนินการเข้าสัมภาษณ์ตามวันเวลาที่กำหนดทั้งหมด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

3.5 การจัดการทำกับข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางการวิจัยเชิงปริมาณ คือ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์ในการทำงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ

ตอนที่ 2 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และให้ความหมายของคะแนนโดยใช้คะแนนเฉลี่ยกำหนดตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับ
น้อยที่สุด

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ สถิติจากโปรแกรมสำเร็จรูปที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการวิเคราะห์ผล
การประเมินในครั้งนี้

3.6.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha)

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการบรรยายลักษณะของข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency)
ค่าร้อยละ (Percentage)

3.6.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี โดยใช้สถิติมัชฌิมเลขคณิต วิเคราะห์หาค่าร้อยละ
(Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ

3.6.4 ในการวิเคราะห์แนวการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ที่ได้จากแบบสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิง
เนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี และเพื่อหาแนวทางทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติเพื่อใช้ในการความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์และอักษรย่อต่อไปนี้ คือ

n แทน ประชากร

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 3 วิเคราะห์แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูในสถานศึกษาที่เป็นประชากรจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละ ของครูในสถานศึกษาที่เป็นประชากร จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์ทำงาน

(n = 367)

สถานภาพผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	66	17.98
หญิง	301	82.02
รวม	367	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	189	51.50
ปริญญาโท	162	44.14
ปริญญาเอก	16	22.54
รวม	367	100.00
อายุ		
ไม่เกิน 30 ปี	71	19.35
ไม่เกิน 31-40 ปี	239	65.12
อายุ 41-50 ปี	41	11.17
อายุ 51 ปีขึ้นไป	16	4.36
รวม	367	100.00
ประสบการณ์ทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	126	34.33
5 - 10 ปี	137	37.33
11 - 15 ปี	82	22.34
16 ปี ขึ้นไป	22	5.99
รวม	367	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 301 คน คิดเป็น ร้อยละ 82.02 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 51.50 อายุไม่เกิน 31-40 ปี จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 65.12 และมี ประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 37.33

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี

ผลการวิเคราะห์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี เป็น ไปดังตารางที่ 4.2 – 4.10

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวม และรายด้าน

(n = 367)

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินการ
1. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา	3.96	0.04	มาก
2. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.91	0.08	มาก
3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	3.87	0.07	มาก
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.92	0.03	มาก
5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา	3.89	0.08	มาก
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา	3.75	0.04	มาก
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	3.88	0.06	มาก
8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.90	0.09	มาก
รวม	3.89	0.02	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.89, S.D.=0.02) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การพัฒนามาตรฐานการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (\bar{X} =3.96, S.D.= 0.04) รองลงมาคือ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (\bar{X} =3.92, S.D.=0.03) และการ ประเมินคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (\bar{X} =3.75, S.D.=0.04)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี
ในด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา

(n = 367)

การพัฒนามาตรฐานการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินการ
1. ศึกษา วิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการ ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่ กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้	3.99	0.82	มาก
2. พิจารณาสาระสำคัญที่จะกำหนดในมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ที่สะท้อนอัตลักษณ์และมาตรการส่งเสริม	3.93	0.83	มาก
3. กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐาน และตัวบ่งชี้	3.81	0.77	มาก
4. การประกาศค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาใน กลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.10	0.87	มาก
รวม	3.96	0.04	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ในภาพรวม
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96$, S.D.=0.04) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการประกาศค่าเป้าหมายแต่ละ
มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในกลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้งภายใน
และภายนอกโรงเรียน ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}= 4.10$, S.D.=0.87) รองลงมาคือ ศึกษาวิเคราะห์มาตรฐาน
และตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้
($\bar{X}=3.99$, S.D.=0.82) และกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ชัดเจน
มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=3.81$, S.D.=0.77)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี
ในด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

(n = 367)

การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินการ
1. ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ จำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบโดยใช้ข้อมูล ตามสภาพจริง	3.84	0.78	มาก
2. กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายด้านต่างๆ โดยมุ่งเน้นที่คุณภาพผู้เรียนที่สะท้อนคุณภาพความ สำเร็จอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยทุกฝ่าย มีส่วนร่วม	3.83	0.85	มาก
3. กำหนดวิธีการดำเนินงานกิจกรรม โครงการที่ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัยหรือผลการวิจัยหรือข้อมูลที่ อ้างอิงได้ให้ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลการพัฒนา บุคลากรและการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุ บุคลากรและการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุ	3.74	0.80	มาก
4. กำหนดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นจาก ภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ	3.63	0.67	มาก
5. กำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนให้บุคคลของ สถานศึกษาและผู้เรียนร่วมรับผิดชอบและดำเนินงาน ตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.95	0.72	มาก
6. กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วม ของบิดา มารดา ผู้ปกครอง องค์กรหน่วยงานชุมชน และท้องถิ่น	3.84	0.80	มาก
7. กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมี ประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับกิจกรรม โครงการ	4.00	0.76	มาก

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี
ในด้านการดำเนินการ (ต่อ)

(n = 367)

การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินการ
8. เสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ	3.94	0.62	มาก
9. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	3.93	0.79	มาก
10. กำหนดปฏิทินรายงานการนำแผนปฏิบัติการ ประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน	4.10	0.64	มาก
11. เสนอแผนปฏิบัติการประจำปีต่อคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ	4.26	0.69	มาก
รวม	3.91	0.08	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในภาพ
รวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.91$, S.D.=0.08) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เสนอแผนปฏิบัติการประจำปี
ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.26$, S.D.=0.69)
รองลงมาคือ กำหนดปฏิทินรายงานการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน ($\bar{X}=4.10$,
S.D.=0.64) และกำหนดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นจากภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ
มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=3.63$, S.D.=0.67)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี
ในด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

(n = 367)

การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินการ
1. จัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารของ สถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	3.72	0.88	มาก
2. กำหนดผู้รับผิดชอบและจัดระบบสารสนเทศให้ เป็นหมวดหมู่ ครอบคลุมเป็นปัจจุบัน สะดวกต่อ การเข้าถึงและการให้บริการและการพัฒนาการเรียน การสอน	4.02	0.75	มาก
3. นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการ บริหารจัดการศึกษาและการพัฒนาการเรียน การสอน	3.88	0.78	มาก
รวม	3.87	0.07	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศใน
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.87$, S.D.=0.07) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กำหนดผู้รับผิดชอบและ
จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ครอบคลุมเป็นปัจจุบัน สะดวกต่อการเข้าถึงและการให้บริการ
และการพัฒนาการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.02$, S.D.=0.75) รองลงมาคือ นำข้อมูล
สารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการศึกษาและการพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.88$,
S.D.=0.78) และจัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการ
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.72$, S.D.=0.88)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี
ในด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

(n = 367)

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินการ
1. นำแผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีสู่การปฏิบัติตาม กรอบระยะเวลาและกิจกรรมโครงการที่กำหนดไว้	4.03	0.70	มาก
2. ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติตาม บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่ได้กำหนด อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด	3.81	0.75	มาก
รวม	3.92	0.03	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D.=0.03) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นำแผน
ปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีสู่การปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาและกิจกรรมโครงการที่กำหนดไว้
มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.03$, S.D.=0.70) และผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติตามบทบาท
หน้าที่และความรับผิดชอบตามที่ได้กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด มีค่าเฉลี่ย
ต่ำที่สุด ($\bar{X}=3.81$, S.D.=0.75)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี
ในด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

(n= 367)

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินการ
1. กำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา	4.05	0.78	มาก
2. ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคล และระดับสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	3.76	0.62	มาก
3. เตรียมการและให้ความร่วมมือในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด	3.77	0.77	มาก
4. รายงานและนำผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา	3.96	0.82	มาก
รวม	3.89	0.08	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการ
ศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.89$, S.D.=0.08) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กำหนดผู้รับผิดชอบ
ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.78)
รองลงมาคือ รายงานและนำผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง
พัฒนา ($\bar{X}=3.96$, S.D.=0.82) และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับสถาน
ศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=3.76$, S.D.=0.62)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี
ในด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา

(n = 367)

การประเมินคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินการ
1. ให้มีคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย 3 คนที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่หน่วยงาน ต้นสังกัดขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย 1 คน เข้ามามีส่วน ร่วมในกระบวนการประเมินคุณภาพภายในของ สถานศึกษา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	3.80	0.66	มาก
2. ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้วิธีการและเครื่องมือ ที่หลากหลายและเหมาะสม	3.71	0.72	มาก
รวม	3.75	0.04	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ในภาพรวม
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.75$, S.D.=0.04) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีคณะกรรมการประเมินคุณภาพ
ภายในอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่หน่วยงานต้นสังกัดขึ้นทะเบียนไว้อย่าง
น้อย 1 คน เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ
1 ครั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=3.80$, S.D.=0.66) และดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน
การศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด
($\bar{X}=3.71$, S.D.=0.72)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี
ในด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

(n = 367)

การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินการ
1. สรุปและจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงาน ประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่สะท้อน คุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการ การศึกษาตามรูปแบบที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด	3.88	0.75	มาก
2. นำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ	3.96	0.65	มาก
3. เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.81	0.63	มาก
รวม	3.88	0.06	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.88$, S.D.=0.06) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นำเสนอรายงานต่อ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=3.96$, S.D.=0.65)
รองลงมาคือ สรุปและจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่
สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษาตามรูปแบบที่หน่วยงานต้นสังกัด
กำหนด ($\bar{X}=3.88$, S.D.=0.75) และเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่
เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=3.81$, S.D.=0.63)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

(n= 367)

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินการ
1. ส่งเสริมแนวคิดเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ จนเป็นวัฒนธรรมในการทำงานปกติของสถานศึกษา	3.88	0.79	มาก
2. นำผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาจากการประเมินตนเองหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเลือกสรรข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารและการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	3.87	0.95	มาก
3. เผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนา	3.94	0.83	มาก
รวม	3.90	0.09	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.90$, S.D.=0.09) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=3.94$, S.D.=0.83) รองลงมาคือ ส่งเสริมแนวคิดเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ จนเป็นวัฒนธรรมในการทำงานปกติของสถานศึกษา ($\bar{X}=3.88$, S.D.=0.79) และนำผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาจากการประเมินตนเองหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเลือกสรรข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารและการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=3.87$, S.D.=0.95)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญสามารถสรุปแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ได้ดังนี้

แนวทางการพัฒนาดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา

ควรมีการทำคู่มือกำหนดมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดให้สอดคล้องและครอบคลุมสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและบันทึกการดำเนินงานตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ให้ครบ เพื่อนำไปสรุปเป็นหลักฐานและนำไปใช้ในครั้งต่อไป

2) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ควรมีการอบรมชี้แจงให้ครูและผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจต่อระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินการปฏิบัติตามแผน ได้แก่ คณะกรรมการควรดำเนินการให้เป็นไปตามปฏิทินการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ ด้านการกำกับตรวจสอบการปฏิบัติงาน ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการที่มีความรู้ความสามารถและกำหนดตัวบ่งชี้การตรวจสอบที่ชัดเจน และด้านการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการ ได้แก่ เชิญนักวิชาการให้ความรู้ความเข้าใจต่อครูและขอรับการสนับสนุนทรัพยากรการดำเนินการจากผู้นำชุมชน และจัดทำแผนยุทธศาสตร์และมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและสภาพความสำเร็จของการพัฒนา

3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

ควรจัดทำคู่มือ โครงสร้างระบบการบริหาร โดยให้มีผลกับครูผู้สอนได้ใช้ข้อมูลสารสนเทศรายงานการประเมินตนเองในการกำหนดเป้าหมาย แผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม มีการนำเสนอภาพ และผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพการเรียนการสอน และแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพและให้มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดแนวทางและวิธีการดำเนินงาน ติดตาม กำกับให้ข้อคิดเสนอแนะหรือแต่งตั้งบุคคลเพื่อตรวจสอบทบทวนและรายงานคุณภาพการศึกษา ซึ่งทำให้มีผลต่อครูผู้สอนโดยตรง

4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ควรให้บุคลากรทุกคนช่วยเหลือร่วมกันทำงาน โดยเฉพาะการทำงานเป็นทีม จัดหาวัสดุ อุปกรณ์และงบประมาณให้เพียงพอในการจัดโครงการต่างๆ และทำงานไปในทิศทางเดียวกันจะทำให้เกิดผลดีกับนักเรียนและโรงเรียน

5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

ควรจัดประชุมสัมมนาควรแจ้งโรงเรียนถึงการเตรียมเอกสารรายละเอียดขั้นตอนการประเมิน เพื่อจะได้ เตรียมความพร้อมก่อนการประเมิน ด้านกระบวนการระหว่างการประเมินคุณภาพภายนอกเห็นว่า ควรประเมินตามสภาพจริง ไม่ควรเน้นเอกสารมากเกินไป ควรคำนึงถึงความแตกต่างของโรงเรียน และด้านกระบวนการหลังการประเมินคุณภาพ

6) การประเมินคุณภาพการศึกษา

ควรจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานผู้รับผิดชอบเก็บรวบรวมข้อมูล ในการปฏิบัติงานในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา กำหนดกรอบการเก็บรวบรวมข้อมูลในการปฏิบัติงานและลดการเก็บเอกสารที่ซ้ำซ้อนกัน เก็บรวบรวมข้อมูลตามกรอบที่กำหนดโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดเก็บข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและมีการปรับปรุงการเก็บข้อมูลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล หากมีข้อผิดพลาดจะต้องแจ้งผู้รับผิดชอบดำเนินการแก้ไขโดยด่วนเพื่อดำเนินการแก้ไขต่อไป

7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

ควรรวบรวมจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี รวบรวมผลงานและผลของการประเมินทุกด้านของสถานศึกษา และมีการเผยแพร่ผลการประเมินต่อหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชน มีการจัดเก็บผลการประเมินและข้อมูลให้เป็นระบบโดยใช้อุปกรณ์ ICT พร้อมทั้งจัดทำรายงานเป็นหมวดหมู่ และนำปัญหา ข้อเสนอแนะต่างๆ มารวบรวมไว้เป็นข้อมูลในการกำหนดแผนงานโครงการต่างๆ ในการพัฒนาของคณะครู และไว้ใช้ปรับปรุงพัฒนาในการดำเนินการในปีถัดไป

8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ควรส่งบุคลากรไปอบรม ศึกษาดูงานส่งเสริมโดยการจัดโครงสร้างงานให้เหมาะสม ให้ความรู้แก่บุคลากรทุกคนในโรงเรียน หรือเชิญวิทยากรมาให้ ความรู้ มีการปรับปรุงการดำเนินงาน และเผยแพร่ผลการปรับปรุงการดำเนินงานของโรงเรียนให้สาธารณชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมคือ แบบสอบถาม ข้อมูลที่ ได้จากการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างไปวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี สรุปได้ดังนี้

5.1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง รองลงมา เพศชาย ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี รองลงมาปริญญาโท อายุส่วนใหญ่ ไม่เกิน 31-40 ปี รองลงมาอายุ ไม่เกิน 30 ปี ประสบการณ์ทำงานส่วนใหญ่ 5-10 ปี รองลงมา น้อยกว่า 5 ปี

5.1.2 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การ พัฒนามาตรฐานการศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถ อธิบายได้ ดังนี้

5.1.3 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการประกาศค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษาในกลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกรับทราบ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ และกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและ ตัวบ่งชี้ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

5.1.4 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เสนอแผนปฏิบัติการประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ กำหนดปฏิทินรายงานการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน และกำหนดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นจากภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

5.1.5 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กำหนดผู้รับผิดชอบและจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ครอบคลุมเป็นปัจจุบัน สะดวกต่อการเข้าถึงและการให้บริการและการพัฒนาการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการศึกษาและการพัฒนาการเรียนการสอน และจัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

5.1.6 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นำแผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีสู่การปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาและกิจกรรม โครงการที่กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่ได้กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

5.1.7 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ รายงานและนำผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาและติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

5.1.8 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่หน่วยงานต้นสังกัดขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย 1 คน เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

5.1.9 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ สรุปรูปและจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษาตามรูปแบบที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด และเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

5.1.10 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ส่งเสริมแนวคิดเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ จนเป็นวัฒนธรรมในการทำงานปกติของสถานศึกษา และนำผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาจากการประเมินตนเองหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเลือกสรรข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารและการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

5.2.1 แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา

ควรมีการทำคู่มือกำหนดมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดให้สอดคล้องและครอบคลุมสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและบันทึกการดำเนินงานตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ให้ครบเพื่อนำไปสรุปเป็นหลักฐานและนำไปใช้ในครั้งต่อไป

2) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ควรจัดให้มีแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นใกล้สถานศึกษา และมีการอบรมชี้แจงให้ครูและผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจต่อระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินการปฏิบัติตามแผน ได้แก่ คณะกรรมการควรดำเนินการให้เป็นไปตามปฏิทินการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ ด้านการกำกับตรวจสอบการปฏิบัติงาน ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการ

ดำเนินการที่มีความรู้ความสามารถและกำหนดตัวบ่งชี้การตรวจสอบที่ชัดเจน และด้านการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการ ได้แก่ เชิญนักวิชาการให้ความรู้ความเข้าใจต่อครูและขอรับการสนับสนุนทรัพยากรการดำเนินการจากผู้นำชุมชน และจัดทำแผนยุทธศาสตร์และมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและสภาพความสำเร็จของการพัฒนา

3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

ควรจัดให้มีโครงสร้างระบบบริหารงานและบุคคลของระบบการประกันคุณภาพภายในไว้อย่างชัดเจน และจัดทำคู่มือโครงสร้างระบบการบริหาร โดยให้มีผลกับครูผู้สอนได้ใช้ข้อมูลสารสนเทศรายงานการประเมินตนเองในการกำหนดเป้าหมาย แผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม มีการนำเสนอภาพและผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพการเรียนการสอน และแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพและให้มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดแนวทางและวิธีการดำเนินงาน ติดตาม กำกับให้ข้อคิดเสนอแนะ หรือแต่งตั้งบุคคลเพื่อตรวจสอบทบทวนและรายงานคุณภาพการศึกษา ซึ่งทำให้มีผลต่อครูผู้สอนโดยตรง

4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ควรมีการแต่งตั้งคำสั่งในการปฏิบัติงานและลักษณะของงานไว้อย่างชัดเจน และให้บุคลากรทำงานเป็นทีมทุกคนช่วยเหลือร่วมกันทำงาน โดยเฉพาะจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และงบประมาณให้เพียงพอในการจัดโครงการต่างๆ และทำงานไปในทิศทางเดียวกันจะทำให้เกิดผลดีกับนักเรียนและโรงเรียน

5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

ควรจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผลการเรียนนักเรียนให้เป็นปัจจุบันและต่อเนื่องเสมอ และจัดประชุมสัมมนาครูแจ้งโรงเรียนถึงการเตรียมเอกสารรายละเอียดขั้นตอนการประเมิน เพื่อจะได้เตรียมความพร้อมก่อนการประเมิน ด้านกระบวนการระหว่างการประเมินคุณภาพภายนอกเห็นว่า ควรประเมินตามสภาพจริงไม่ควรเน้นเอกสารมากเกินไป ควรคำนึงถึงความแตกต่างของโรงเรียน และด้านกระบวนการหลังการประเมินคุณภาพ

6) การประเมินคุณภาพการศึกษา

ควรมีการประเมินคุณภาพภายใน โดยใช้วิธีการประเมินจากผลการทดสอบ O-Net การสอบแข่งขันและการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานผู้รับผิดชอบเก็บรวบรวมข้อมูลในการปฏิบัติงานในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา กำหนดกรอบการเก็บรวบรวมข้อมูลในการปฏิบัติงานและลดการเก็บเอกสารที่ซ้ำซ้อนกัน เก็บรวบรวมข้อมูลตามกรอบที่กำหนดโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดเก็บข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและมีการปรับปรุง

การเก็บข้อมูลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ พร้อมกับตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลหากมีข้อผิดพลาดจะต้องแจ้งผู้รับผิดชอบดำเนินการแก้ไขโดยด่วนเพื่อดำเนินการแก้ไขต่อไป

7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

ควรจัดทำวารสาร โรงเรียนเกี่ยวกับการรายงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน รวบรวมจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี รวบรวมผลงานและผลของการประเมินทุกด้านของสถานศึกษา และมีการเผยแพร่ผลการประเมินต่อหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชน มีการจัดเก็บผลการประเมินและข้อมูลให้เป็นระบบ โดยใช้อุปกรณ์ ICT พร้อมทั้งจัดทำรายงานเป็นหมวดหมู่ และนำปัญหา ข้อเสนอแนะต่างๆ มารวบรวมไว้เป็นข้อมูลในการกำหนดแผนงาน โครงการต่างๆ ในการพัฒนาของคณะครู และไว้ใช้ปรับปรุงพัฒนาในการดำเนินการในปีถัดไป

8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ควรมีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูเพื่อนำวิเคราะห์ผลการประเมินร่วมกันเพื่อนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ต่อไป ควรส่งบุคลากรไปอบรมศึกษาดูงานส่งเสริมโดยการจัดโครงสร้างงานให้เหมาะสม ให้ความรู้แก่บุคลากรทุกคนในโรงเรียน หรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ มีการปรับปรุงการดำเนินงานและเผยแพร่ผลการปรับปรุงการดำเนินงานของโรงเรียนให้สาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ

5.2 อภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

5.2.1 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถาบันการศึกษาทุกแห่งได้ให้ความสำคัญกับคุณภาพการศึกษา เนื่องจากเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณลักษณะของการจัดการศึกษาที่มีมาตรฐานทำให้เกิดผลอย่างยั่งยืนแก่ผู้เรียน ตามหลักสูตรและสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสังคม ซึ่งส่งผลถึงความสามารถในการแข่งขันของประชาชนในประเทศให้เพิ่มขึ้นด้วย ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมาย และหลักการของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นในเรื่องคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

ทุกระดับ ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นในเรื่องคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย รัตนา แก้วจันทร์เพชร (2558) ได้ทำการศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดาก เขต 1 มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดาก เขต 1 2) ศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดาก เขต 1 3) หาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดาก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า สถานศึกษานำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปใช้เป็นแนวทางจัดทำแผนของสถานศึกษา และมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานในสถานศึกษาที่ครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษาโดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังมีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแผนพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นข้อมูลในการจัดทำรายงานประจำปี ส่วนปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน พบว่า สถานศึกษาควรจัดอบรมประชุมเชิงปฏิบัติให้ความรู้ครูบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และระดมความคิดโดยเน้นการมีส่วนร่วมทุกฝ่ายและพัฒนาบุคลากรด้วยรูปแบบ Coaching หรือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และนำบุคลากรศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จหรือผ่านการประเมินแล้ว สถานศึกษาจัดหางบประมาณสนับสนุนจัดการเรียนการสอนจากแหล่งต่างๆ ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกองค์กร นำผลการประเมินคุณภาพภายใน-ภายนอกมาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้นต่อไป และนิเทศ กำกับ ติดตาม รายงานประเมินคุณภาพภายในเพื่อกระตุ้นการพัฒนางานให้เป็นระบบมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณพ แจ่มพลอย (2556) ได้ทำการศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทำการอภิปรายเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

5.2.1 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในสถานศึกษามีการกำหนดค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในกลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกรับทราบ และศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ พิจารณาสาระสำคัญที่จะกำหนดในมาตรฐานตัวบ่งชี้ที่สะท้อนอัตลักษณ์และมาตรการส่งเสริม สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา แก้วจันทร์เพชร (2558) ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 มีวัตถุประสงค์คือ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 2) ศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 3) หาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า สถานศึกษานำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปใช้เป็นแนวทางจัดทำแผนของสถานศึกษา และมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานในสถานศึกษาที่ครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษาโดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังมีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแผนพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นข้อมูลในการจัดทำรายงานประจำปี ส่วนปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และ

แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน พบว่า สถานศึกษาควรจัดอบรมประชุมเชิงปฏิบัติให้ความรู้ครูบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และระดมความคิดโดยเน้นการมีส่วนร่วมทุกฝ่าย และพัฒนาบุคลากรด้วยรูปแบบ Coaching หรือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และนำบุคลากรศึกษาคูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จหรือผ่านการประเมินแล้ว สถานศึกษาจัดหางบประมาณสนับสนุนจัดการเรียนการสอนจากแหล่งต่างๆ ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกองค์กร นำผลการประเมินคุณภาพภายใน-ภายนอกมาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้นต่อไป และนิเทศ กำกับ ติดตาม รายงาน ประเมินคุณภาพภายในเพื่อกระตุ้นการพัฒนางานให้เป็นระบบมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิระวัฒน์ อุทัยรัตน์ (2545) ได้ทำการศึกษาความต้องการจำเป็นในการดำเนินการด้านประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา หลังการได้รับการประเมินภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) การวิจัยนี้ใช้วิธีการสำรวจในการเก็บข้อมูล โดยศึกษาจากกลุ่มผู้บริหารและคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 301 คน รวม 12 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยใช้กรอบแนวคิดตามขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows และจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยวิธี Modified Priority Needs Index (PN Modified) ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการจำเป็นในขั้นการเตรียมการ ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับ คือ (1) การจัดให้มีบุคลากรแกนนำ/วิทยากรที่มีความรู้ความสามารถทำหน้าที่ให้ความรู้แก่บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความตระหนักและเห็นคุณค่าของการประกันคุณภาพภายใน (2) การให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา แก่บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง (3) การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาแก่บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง และการส่งเสริมสนับสนุนการทำงานเป็นทีมแก่บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ด้านการแต่งตั้งกรรมการที่รับผิดชอบ เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับ คือ (1) การให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน (2) การร่วมคิดร่วมทำของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายใน (3) การให้บุคลากรในสถานศึกษาทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน 2) ความต้องการจำเป็นในขั้นการดำเนินการ ประกอบด้วย

4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน (Plan) เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับ คือ (1) การศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลก่อนการวางแผน (2) การให้คณะกรรมการที่แต่งตั้งจากบุคลากรในสถานศึกษาและจากผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการกำหนดเป้าหมาย/มาตรฐานการศึกษาที่เป็นความต้องการร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (3) การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย/มาตรฐานการศึกษาเพื่อการพัฒนา และการกำหนดแนวทางหรือวิธีปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย/มาตรฐานการศึกษา ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับ คือ (1) การสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ (2) การจัดวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญให้การนิเทศระหว่างดำเนินการด้านต่างๆ (3) การกำกับติดตามทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวด/ฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน ด้านการตรวจสอบประเมินผล (check) เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับ คือ (1) การทดลองใช้เครื่องมือเพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนการนำไปใช้จริง และหลอมรวมเครื่องมือให้สามารถวัดสิ่งที่เกี่ยวข้องได้ด้วยเครื่องมือชุดเดียวกัน (2) การให้ผู้ที่รับผิดชอบร่วมกันกำหนดรูปแบบ/วิธีการในการวิเคราะห์และการสรุปผลข้อมูลของผู้เรียนเพื่อใช้เป็นแนวทางเดียวกัน (3) การกำหนดกรอบการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งระดับรายบุคคล ระดับห้องเรียน และภาพรวมของสถานศึกษา ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (Action) เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับ คือ (1) การให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย หาสาเหตุและแนวทางแก้ไขก่อนการวางแผนในระยะต่อไป (2) การนำผลการประเมินมาพัฒนาเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สามารถใช้ได้สะดวกและเป็นปัจจุบันเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ (3) การนำเสนอผลการประเมินต่อบุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลไปใช้พัฒนางานของตนเองและปรับปรุงแผนการทำงานในทุกระดับของโรงเรียน 3) ความต้องการจำเป็นในชั้นการรายงาน ประกอบด้วย การจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับ คือ (1) การเขียนรายงานประเมินตนเอง/รายงานประจำปีโดยสรุป เพื่อเผยแพร่ให้กับกลุ่มผู้ปกครองและชุมชน (2) การรวบรวมผลการดำเนินงาน ผลการประเมินมาทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์จำแนกตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อการเขียนรายงานประเมินตนเอง/รายงานประจำปี (3) การจัดให้ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินตนเอง/รายงานประจำปี

5.2.2 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในสถานศึกษาได้ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบโดยใช้ข้อมูลตามสภาพจริง มีการกำหนดบทบาทหน้าที่อย่าง

ชัดเจนให้บุคคลของสถานศึกษาและผู้เรียนร่วมรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ บทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครอง องค์กรหน่วยงาน ชุมชนและท้องถิ่น การใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับกิจกรรม โครงการเสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา กำหนด ปฏิทินรายงานการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนเสนอแผนปฏิบัติการประจำปีต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉิรดา เวชญาลักษณ์ (2559) ได้ทำการศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีวัตถุประสงค์คือ ศึกษา สภาพและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตามกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านการเตรียมการ (2) ด้านการดำเนินการ และ (3) ด้านการรายงาน ผลการวิจัย พบว่า ควรวางแผนประชุมกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานติดตาม ตรวจสอบประเมินผลชิ้นงานจาก แฟ้มเอกสารการประกันคุณภาพ ควรจัดทำปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพ ควรมีการนำ กระบวนการ PDCA เข้ามาในการดำเนินงาน โดยให้มีการจัดทำปฏิทินในการตรวจสอบวางแผนการ ดำเนินงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรภมล แจ่มจันทร์ (2547) ได้ทำการศึกษาการดำเนินการ ประกันคุณภาพในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตัวอย่างประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 102 คน ครู 102 คน และผู้รับผิดชอบการดำเนินงานประกันคุณภาพใน สถานศึกษา 102 คน รวม 306 คน จาก 102 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบ สัมภาษณ์ และแบบศึกษาเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการ ดำเนินการในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) ด้านการเตรียมการมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบการ ประกันคุณภาพ จัดประชุมบุคลากรเพื่อกำหนดนโยบายและความรับผิดชอบร่วมกัน 2) ด้านการ จัดระบบบริหารและสารสนเทศ มีการมอบหมายงานตามความถนัด ส่งเสริมให้ครูและบุคลากร ทำงานร่วมกัน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 3) ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ศึกษา มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร และใช้มาตรฐานเพื่อการประเมินภายนอก ของ สมศ. พัฒนาคุณภาพของโรงเรียนจัดทำแผนปฏิบัติการ กำหนดมาตรฐานของโรงเรียนและใช้ เกณฑ์ประเมินมาตรฐานการศึกษาของ สมศ. 4) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการจัด ประชุมให้เข้าใจถึงความสำคัญของแผน กำหนดวิสัยทัศน์จากปัจจัยภายใน ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ.2544 เป็นข้อมูลในการจัดทำแผน 5) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการ

ศึกษา มีการนำแผนไปปฏิบัติโดยการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ปฏิทินปฏิบัติงานและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ 6) ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการประเมินตนเอง สร้างความตระหนักให้เห็นความสำคัญของการประเมิน เก็บข้อมูลโดยใช้ทั้งเครื่องมือเก็บข้อมูลและใช้ร่องรอยจากการปฏิบัติงานจริง 7) ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินทำให้เห็นคุณภาพและรู้ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้ชัดเจนมากขึ้น 8) ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี มีการรายงานผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ซึ่งมีการเผยแพร่และรายงานผลคุณภาพการศึกษาประจำปีให้กับสำนักงานการศึกษานุเคราะห์และผู้ที่เกี่ยวข้อง 9) ด้านการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ใช้การกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานนำข้อมูลจากสภาพการปฏิบัติงานจริงไปวิเคราะห์และวางแผนในการพัฒนาให้ดีขึ้น และบุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีหน้าที่ในการรักษาการดำเนินงานประกันคุณภาพของโรงเรียน 10) ด้านปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพในสถานศึกษา พบว่า บุคลากรในโรงเรียนไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง ไม่เห็นความสำคัญของข้อมูลสารสนเทศ มีชั่วโมงสอนมาก บุคลากรที่ทำหน้าที่จัดทำแผนขาดความรู้และประสบการณ์ เวลาจำกัด ทำให้ประเมินไม่ครอบคลุมและขาดความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตเนื้อหาและรายการสมรรถภาพที่จะประเมิน งบประมาณไม่เพียงพอและขาดการรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการเขียนรายงาน ปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพในโรงเรียน ได้แก่ เรื่องบุคลากร และกระบวนการทำงาน

5.2.3 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในสถานศึกษาได้มีการศึกษากำหนดผู้รับผิดชอบและจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ครอบคลุม เป็นปัจจุบัน สะดวกต่อการเข้าถึงและการให้บริการและการพัฒนาการเรียนการสอน นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการศึกษาและการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิตรา กิตติราช (2559) ได้ทำการศึกษาการประเมินโครงการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดโยธินประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 มีวัตถุประสงค์ คือเพื่อประเมินด้านบริบทด้านปัจจัย ด้านกระบวนการและผลผลิตของการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดโยธินประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินด้านบริบท : ความสอดคล้องระหว่างเป้าหมายวัตถุประสงค์ของโครงการ หลักการและเหตุผลนโยบายบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรการประเมินผลและผลที่คาดว่าจะได้รับอยู่ในระดับมาก 2) ผลการประเมินด้านปัจจัย : ความเหมาะสม และเพียงพอของปัจจัยในการดำเนิน

โครงการ อยู่ในระดับมาก 3) ผลการประเมินด้านกระบวนการ : กระบวนการดำเนินงานของระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ในขั้นตอนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ในระดับดีมาก การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาการทำให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การทำให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในและการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก 4) ผลการประเมินด้านผลผลิต : อยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นราจันท์ กิตติคุณ (2553) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในกรอบแรกของ สมศ. (พ.ศ.2544-2548) ระดับดีทุกมาตรฐาน ประชากรที่เป็นผู้บริหารจำนวน 32 คน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูจำนวน 323 คน รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 355 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการและแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า สภาพสภาพการบริหารงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สถานศึกษาทุกแห่งมีการเตรียมการก่อนการประกันคุณภาพโดยการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้บุคลากร และแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบ สำหรับการบริหารงาน ทั้ง 8 ด้าน มีสาระสำคัญดังนี้ 1) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ มีการจัดโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจนและเอื้อต่อการประกันคุณภาพ และจัดระบบสารสนเทศให้เหมาะสมกับสภาพการใช้งานของสถานศึกษาในระดับมากที่สุด 2) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา มีการศึกษาทำความเข้าใจและใช้มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้คุณภาพของ สมศ. เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนและจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติงานประจำปี มากที่สุด 3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาทุกแห่งมีการเตรียมการมีการจัดทำแผน โดยการปฏิบัติที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ค่านิยมวัดความสำเร็จ จัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม แผนงบประมาณของสถานศึกษาอย่างชัดเจน วิเคราะห์สภาพและปัญหา จุดเด่นจุดด้อย ความต้องการจำเป็น อุปสรรคและกำกับติดตาม ประเมินผล รายงานผลตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษามีการนำแผนไปปฏิบัติโดยการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีปฏิทินปฏิบัติงาน โครงการต่างๆ ประจำปีฝ่าย/หมวด/งาน และแผนงานประจำปีฝ่าย/หมวด/งาน มากที่สุด 5) การตรวจสอบและ

ทบพวนคุณภาพการศึกษา มีการจัดประชุมชี้แจงเพื่อให้บุคลากรเข้าใจวิธีการทำงานที่สถานศึกษาต้องมีการตรวจสอบและทบพวนคุณภาพภายในสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบการประเมินและจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานเพื่อจัดระบบการตรวจสอบและทบพวนคุณภาพการศึกษาภายใน

6) การประเมินคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร่วมกับ สทศ. และผลการประเมินทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาและสามารถนำไปปรับปรุงประสิทธิภาพในการสอนให้ดีขึ้นมากที่สุด 7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี สถานศึกษารายงานผลต่อสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 8) การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจในเรื่องคุณภาพแก่บุคลากร เพื่อบุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนใหญ่สถานศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุดแต่ก็ยังพบปัญหาบ้าง ซึ่งปัญหาที่มีอยู่ในระดับน้อย คือ บุคลากรในสถานศึกษาไม่ได้นำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากผู้ปกครอง-ชุมชนมีน้อย บุคลากรไม่เข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและเนื้อหาของแบบทดสอบที่จะใช้ประเมินผลสัมฤทธิ์นักเรียน และบุคลากรส่วนใหญ่ขาดความตื่นตัวในการรักษาการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน

5.2.4 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในสถานศึกษาได้มีการนำแผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีสู่การปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาและกิจกรรมโครงการที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับสำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2546, น.23) กำหนดการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้ ให้สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้ง มีการกำกับติดตาม และดำเนินการให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ อีกทั้งการปฏิบัติตามแผนเป็นไปตามการบริหารงานโครงการตามที่กำหนดไว้โดยบุคลากรในโรงเรียนจะได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบตามภาระหน้าที่ในแต่ละโครงการที่แตกต่างกันไป ซึ่งผู้บริหารการศึกษาจะทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวก รวมทั้งการกำกับติดตามผลเพื่อให้บุคลากรที่รับผิดชอบงานเฉพาะตัวหรืองานเป็นกลุ่มได้ปฏิบัติงานโดยราบรื่นมีประสิทธิภาพ หากมีความจำเป็นต้องมีการช่วยเหลือในการนิเทศและนำเพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จดียิ่งขึ้นก็เป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องคอยสอดส่องดูแลและพร้อมที่จะให้การสนับสนุนอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2546, น.21-26) ได้กล่าวว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาจะต้อง

ดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้โดยมีนิเทศติดตามกำกับการทำงานในทุกๆ ระยะ รวมทั้งต้องสนับสนุนทรัพยากรและบริการต่างๆ เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรยุทธ ชาติกาญจน์ (2555, น.83) ได้ทำการศึกษาคำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในการนำแผนการพัฒนาสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารจะต้องแสวงหาวิธีการใช้บุคลากรทุกคนเกิดความตระหนักรับและมีพันธะผูกพันต่อเป้าหมายและแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการบริหารจัดการ ซึ่งผู้บริหารต้องใช้ภาวะผู้นำพร้อมคิดตามลำดับอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาบังเกิดผลสัมฤทธิ์ตามแผนยุทธศาสตร์แผนปฏิบัติการมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ความสำเร็จที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศรินทร์ แทบสี (2557) ได้ทำการศึกษาคำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 มีวัตถุประสงค์คือ 1) ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน และ 3) ศึกษาแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงานและด้านการวางแผน และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการตรวจสอบ ด้านการกำหนดมาตรการแก้ไข ตามลำดับ 2) โรงเรียนขนาดเล็กขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) แนวทางการปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ได้แก่ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายให้ชัดเจน ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปีตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด วางแผนการตรวจสอบเป็นระยะและสม่ำเสมอ และส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

5.2.5 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในสถานศึกษาได้มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา รายงานและนำผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสิทธิ์ หุมศรี (2555) รูปแบบการพัฒนาบุคลากรด้วยการเรียนรู้จากการปฏิบัติเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อพัฒนา รูปแบบการพัฒนาบุคลากรด้วยการเรียนรู้จากการปฏิบัติเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีปัญหาในด้านผู้เรียนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการโดยโรงเรียน ต้องการคำแนะนำที่ชัดเจน และการกำกับดูแลติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องจากสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาต้องการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและทัศนคติที่ดีต่อการ พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและต้องการใหม่การประเมินผลจากสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาและมีการสะท้อนผลการประเมินเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 2) รูปแบบการพัฒนา บุคลากรด้วยการเรียนรู้จากการปฏิบัติเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ครอบคลุมถึงหลักการ ประกอบด้วย การมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายการทำงาน การพัฒนาต่อเนื่องการบูรณาการหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและ สังคมที่ดี และการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้กระบวนการประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติจริง การตรวจสอบและประเมินความก้าวหน้าการปรับปรุงและต่อยอดสู่วิธีที่ดีที่สุด และขั้นตอน ประกอบด้วย (1) ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมบุคลากรที่ทำหน้าที่นี้เทศ ติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (2) บุคลากรกำหนดประเด็นปัญหาที่ได้จากการ นิเทศ ติดตามตรวจสอบและประเมินผลระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (3) บุคลากรแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์และความคิดเห็นเพื่อคัดเลือกปัญหาและหาสาเหตุของ ปัญหาและหาทางแก้ปัญหา (4) บุคลากรสร้างความรู้และตรวจสอบความถูกต้องของความรู้ (5) บุคลากรสร้างผลงานที่เป็นวิธีการปฏิบัติอย่างมีระบบ (How to) หรือนวัตกรรมที่จะแก้ปัญหาระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (6) บุคลากรเสนอผลงานร่วมกันให้คำแนะนำและปรับปรุง งาน (7) บุคลากรนำผลงานที่เป็นนวัตกรรมไปปฏิบัติในสถานศึกษา (8) บุคลากรและกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลงาน และผู้วิจัยสรุป (9) ผู้วิจัยและบุคลากรประเมิน คำนิยมรูปแบบพัฒนา (10) ผู้วิจัยและบุคลากรเผยแพร่ผลงานให้หน่วยงานอื่นทราบ 3) ผลจากการประเมินความเหมาะสม และการตรวจสอบความเป็นไปได้โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบการพัฒนาบุคลากรด้วยการเรียนรู้ จากการปฏิบัติเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ทุกองค์ ประกอบ 4) ผลการทดลอง ใช้และประเมินรูปแบบโดยการทดลองใช้ในโรงเรียน จำนวน 9 โรงเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ก่อนและหลังการใช้รูปแบบ

แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยหลังใช้รูปแบบมีความรู้ความเข้าใจมากกว่าก่อนใช้ กลุ่มตัวอย่างมีทักษะในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด 5) ผลการศึกษากการใช้รูปแบบกล่าวคือหลังจากนำรูปแบบไปทดลองใช้แล้ว พบว่า บุคลากรที่ทำหน้าที่นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ ทักษะและทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบมาใช้ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 57 โรงเรียน ผลการใช้รูปแบบ พบว่า สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาหลังการใช้รูปแบบ มีค่าคะแนนสูงกว่าก่อนใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้รูปแบบสูงขึ้นกว่าก่อนใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้บริหารสถานศึกษามีความ พึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรที่ทำหน้าที่นิเทศ ติดตามตรวจสอบ และประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุริวรรณ มณีแสง (2543) ได้ทำการศึกษากการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชนในประเทศไทย วิจัยดำเนินการวิจัยมีขั้นตอน ดังนี้ 1) พัฒนาระบบต้นแบบ 2) ศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ 3) ปรับปรุงให้เป็นระบบสมบูรณ์ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชนที่พัฒนาครั้งนี้ ประกอบด้วย โครงสร้างระบบและการบริหารระบบ ขั้นตอนกระบวนการกิจกรรมในระบบ และองค์ประกอบคุณภาพ ศิษย์ และรายการตรวจสอบ ขั้นตอนกระบวนการและกิจกรรมมีดังนี้ การประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพจากภายนอก การประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย 1) กระบวนการควบคุมคุณภาพ ซึ่งมีกิจกรรมสำคัญ 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมกำหนดองค์ประกอบคุณภาพและดัชนีชี้วัดคุณภาพ กิจกรรมการดำเนินงานในการควบคุมคุณภาพและปรับปรุงคุณภาพที่เป็น ไปอย่างต่อเนื่อง และกิจกรรมการเตรียมความพร้อมเพื่อการตรวจสอบ และจัดทำรายงานการศึกษาตนเอง 2) กระบวนการตรวจสอบและการประเมินคุณภาพภายในมี 3 กิจกรรม คือ การศึกษารายงานการศึกษาตนเอง (SSR) การดำเนินการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายใน และการจัดทำรายงานการตรวจสอบ 3) กระบวนการปรับปรุงคุณภาพ และการเตรียมความพร้อมเพื่อการประกันคุณภาพจากภายนอก มี 4 กิจกรรม คือ การศึกษารายงานการตรวจสอบ การปรับปรุงคุณภาพ การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง และการดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดโดยหน่วยงานภายนอกที่ประเมิน และเป็นผู้ให้การรับรองสถาบัน การประกันคุณภาพจากภายนอกมี 3 กระบวนการ 1) กระบวนการตรวจสอบคุณภาพจากภายนอก ประกอบด้วย

4 กิจกรรม คือ หน่วยงานภายนอกแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบและประเมิน คณะกรรมการศึกษารายงาน การประเมินตนเองของสถาบัน ดำเนินการตรวจสอบตรวจเยี่ยม และการจัดทำรายงานการตรวจสอบ

2) การประเมินคุณภาพจากภายนอก มี 2 กิจกรรม คือ การศึกษารายงานการตรวจสอบและรายงานการ ประเมินตนเองของสถาบัน และการประเมิน 3) กระบวนการพิจารณารับรองสถาบัน ประกอบด้วย 2 กิจกรรม คือ การพิจารณาตัดสินให้การรับรองสถาบันหรือไม่รับรอง และการแจ้งผลต่อสถาบัน

5.2.6 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในสถานศึกษาได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่หน่วยงานต้นสังกัดขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย 1 คน เข้ามา มีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ซึ่งสอดคล้อง กับ กรมวิชาการ (2544, น.21-26) ได้กล่าวว่า การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจัดให้ นักเรียนทุกคนที่การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจัดให้นักเรียนทุกคนที่กำลังเรียนอยู่ ไกลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจัดให้นักเรียนทุกคนที่กำลังเรียนอยู่ปลายช่วงชั้น ทุกการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจัดให้นักเรียนทุกคนที่กำลังเรียนอยู่ปลายช่วงชั้นทุก ช่วงชั้นที่ได้รับการประเมินผล การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจัดให้นักเรียนทุกคนที่ กำลังเรียนอยู่ปลายช่วงชั้นทุกช่วงชั้นที่ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา จัดให้นักเรียนทุกคนที่กำลังเรียนอยู่ปลายช่วงชั้นทุกช่วงชั้นที่ได้รับการประเมินผล สัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลักและการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้นักเรียนทุกคนที่ กำลังเรียนอยู่ปลายช่วงชั้นทุกช่วงชั้นที่ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลักและคุณลักษณะ ที่สำคัญตัวการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้นักเรียนทุกคนที่กำลังเรียนอยู่ปลาย ช่วงชั้นทุกช่วงชั้นที่ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลักและคุณลักษณะที่สำคัญด้วย เครื่องมือมาตรฐาน (National Test NT) ดังนี้ โดยให้ทำการประเมินนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในกลุ่มสาระภาษาไทย และคณิตศาสตร์ประถมศึกษาปีที่ 6 ประเมินคุณภาพกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์และสังคมศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 4 ประเมินวิชาหลัก ตามแผนการเรียนและแบบทดสอบความถนัดทางวิชาการ (SAR scholastic aptitude test) สอดคล้อง กับงานวิจัยของ วิรุทธ ชาติกาญจน์ (2552, น.83) ได้ทำการศึกษากการประเมินคุณภาพการศึกษาเป็น การนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้มาสังเคราะห์เปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อร่วมกัน ประเมินความสำเร็จปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการของสถานศึกษา อาจจะได้เป็นสารสนเทศ

เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาและการจัดสรรทรัพยากรของการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา แก้วจันทร์เพชร (2558) ได้ทำการศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดาก เขต 1 มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดาก เขต 1 2) ศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดาก เขต 1 3) หาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดาก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า สถานศึกษานำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปใช้เป็นแนวทางจัดทำแผนของสถานศึกษา และมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานในสถานศึกษาที่ครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษาโดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังมีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแผนพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นข้อมูลในการจัดทำรายงานประจำปี ส่วนปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน พบว่า สถานศึกษาควรจัดอบรมประชุมเชิงปฏิบัติให้ความรู้ครูบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และระดมความคิดโดยเน้นการมีส่วนร่วมทุกฝ่ายและพัฒนาบุคลากรด้วยรูปแบบ Coaching หรือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และนำบุคลากรศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จหรือผ่านการประเมินแล้ว สถานศึกษาจัดหางบประมาณสนับสนุนจัดการเรียนการสอนจากแหล่งต่างๆ ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกองค์การนำผลการประเมินคุณภาพภายใน-ภายนอกมาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้นต่อไป และนิเทศ กำกับ ติดตาม รายงาน ประเมินคุณภาพภายในเพื่อกระตุ้นการพัฒนางานให้เป็นระบบมาก

5.2.7 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในสถานศึกษาได้มีการนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบสรุปและจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษาตามรูปแบบที่หน่วยงาน

ต้นสังกัดกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรดา เวชญาลักษณ์ (2559) การศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีวัตถุประสงค์คือ ศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตามกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3 ประกอบด้วย (1) ด้านการเตรียมการ (2) ด้านการดำเนินการ และ (3) ด้านการรายงาน ผลการวิจัยพบว่า ควรวางแผนประชุมกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานติดตามตรวจสอบประเมินผลชิ้นงานจากแฟ้มเอกสารการประกันคุณภาพ ควรจัดทำปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพ ควรมีการนำกระบวนการ PDCA เข้ามาในการดำเนินงานโดยให้มีการจัดทำปฏิทินในการตรวจสอบวางแผนการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2546, น.21-26) ได้กล่าวว่าให้สถานศึกษาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ชื่อรายงานประเมินตนเอง (Self assessment SAR) โดยระบุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพร้อมหลักฐานข้อมูลสารสนเทศ (Information) ที่เกี่ยวข้องนำเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน และงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษามีเนื้อหาประกอบไปด้วย ข้อมูลทั่วไป สรุปผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพในรอบปีการศึกษา สภาพและผลการพัฒนาสถานศึกษาตามความหมายและยุทธศาสตร์ในด้านคุณภาพผู้เรียนคุณภาพการสอนการเรียนรู้ความก้าวหน้าและผลการเรียนรู้ การบริหารจัดการความสัมพันธ์กับชุมชนและงบประมาณสุดท้ายจะต้องมีข้อเสนอแนะทางการพัฒนาการจัดการศึกษาในปีต่อไป

5.2.8 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในสถานศึกษาได้มีการเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาส่งเสริมแนวคิด เรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาให้เป็นอย่างดีรณรงค์แห่งการเรียนรู้ จนเป็นวัฒนธรรมในการทำงานปกติของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญญาวุธ สุวรรณดี (2557) ได้ทำการศึกษาดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 มีวัตถุประสงค์คือ 1) ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น ต่อระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์และขนาดของโรงเรียน และ 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 โดยภาพรวมและ รายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01 3) ข้อเสนอแนะแนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 (3.1) สถานศึกษาควรนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมาเป็นเป้าหมายหลักในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง และนำมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษามาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน (3.2) สถานศึกษาควรกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายที่ชัดเจน นำไปปฏิบัติเป็นรูปธรรมได้ มีการกำกับ ติดตาม และประเมินการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษรและได้รับยอมรับจากคณะกรรมการสถานศึกษา (3.3) สถานศึกษาควรจัดโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจนตามความรู้ความสามารถ (3.4) สถานศึกษาควรมีการสร้างตระหนักและให้เห็นถึงความสำคัญต่อการดำเนินงาน บุคลากรปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ มีการประเมินและสรุปผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการเมื่อสิ้นสุดกิจกรรม/โครงการ ให้บุคลากรปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ (3.5) สถานศึกษาควรมีการดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในโดยบุคลากรเป็นประจำทุกปี และหน่วยงานต้นสังกัดก็ควรมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาทุกปี นำผลที่ได้มาวิเคราะห์และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (3.6) สถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษาที่สอดคล้องครอบคลุมตามมาตรฐานการศึกษา และมีการสรุปผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา และนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป (3.7) สถานศึกษาควรมีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด เผยแพร่รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการ

สถานศึกษา และชุมชนได้รับทราบด้วย (3.8) สถานศึกษาควรมีการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการตามระบบและกลไก การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน กำกับ ติดตามและประเมินผล การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาร่วมกันของบุคลากร มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อเตรียมการและดำเนินการจัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์ เก็บรักษา ปรับปรุงและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศอย่างต่อเนื่องสมบูรณ์ และเป็นปัจจุบัน ค้นหาได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริชัย กาญจนวาสิ (2546) ได้มีการศึกษาการพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของกองทัพเรือ เพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับการศึกษาเฉพาะทางของกองทัพเรือ และเพื่อทดลองใช้และประเมินระบบประกันคุณภาพภายใน สำหรับการศึกษานอกระบบของกองทัพเรือที่พัฒนาขึ้น วิธีดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับการศึกษาเฉพาะทางของกองทัพเรือ ประกอบด้วย การศึกษาเอกสาร การสำรวจโดยใช้แบบสอบถามบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาในกองทัพเรือ จำนวน 225 คน การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทุกสถาบันในกองทัพเรือ จำนวน 11 ท่าน สรุปสังเคราะห์เป็นร่าง ครั้งที่ 1 นำมาดำเนินการประชุมระดมสมอง (brainstorming) ประกอบด้วย ผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จ ครูอาจารย์ ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน ทั้ง 11 สถาบัน จำนวน 160 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นระบบ มาตรฐานและตัวบ่งชี้ ฉบับร่าง ครั้งที่ 2 นำไปดำเนินการประชุมกลุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Focus group) ในสถานศึกษาของกองทัพเรือทุกสถานศึกษา จำนวน 11 ครั้ง มีผู้ร่วม 61 ท่าน นำมาปรับปรุงนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิทางการประกันคุณภาพการศึกษาของกองทัพเรือ จำนวน 15 ท่าน พิจารณาความเหมาะสม นำไปทดลองใช้กับสถานศึกษานำร่อง 3 แห่ง จากนั้นประเมินระบบโดยผู้เกี่ยวข้อง 32 คน นำมาปรับปรุงระบบเป็นขั้นตอนสุดท้าย สรุปผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของกองทัพเรือที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 8 มาตรฐาน ทั้งระดับอุดมศึกษาและระดับอุดมศึกษาดำกว่าปริญญาตรี โดยในระดับอุดมศึกษาปริญญาตรี ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของกองทัพเรือ จำนวน 21 ตัวบ่งชี้ ส่วนที่สอดคล้องกับ สมศ. จำนวน 25 ตัวบ่งชี้ รวมเป็น 46 ตัวบ่งชี้ ส่วนในระดับอุดมศึกษาดำกว่าปริญญา ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของกองทัพเรือ จำนวน 17 ตัวบ่งชี้ และมีส่วนที่สอดคล้องกับ สมศ. จำนวน 29 ตัวบ่งชี้ รวมเป็น 46 ตัวบ่งชี้ สำหรับระบบประกันคุณภาพการศึกษาของกองทัพเรือที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 4 กิจกรรมหลัก ได้แก่ การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับกองทัพเรือ การนิเทศงานประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษาของกองทัพเรือ ในการประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษาหลังการทดลองใช้ พบว่า ความรู้และการปฏิบัติของบุคลากรเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทักษะ

ความสามารถหลังการทดลองใช้ระบบมีพัฒนาการเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกทักษะ กระบวนการประกันคุณภาพภายใน กิจกรรมการนิเทศ กิจกรรมการประเมินคุณภาพ การให้ข้อมูลย้อนกลับมีความเห็นด้วยในการนำมาใช้ในระดั้มาก การประเมินผลการดำเนินงานเกือบทุกรายการมีความเห็นด้วยในการนำมาใช้ในระดั้มาก

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

- 1) ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ต่ำที่สุด ดังนั้น ควรมีการทำคู่มือกำหนดมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัด
- 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า กำหนดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นจากภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการต่ำที่สุด ดังนั้น ควรจัดทำแผนตามปีงบประมาณและแบ่งเป็นแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว ควรจัดให้มีแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นใกล้สถานศึกษา
- 3) ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ จากผลการวิจัยพบว่า จัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต่ำที่สุด ดังนั้น ควรจัดให้มีโครงสร้างระบบบริหารงานและบุคคลของระบบการประกันคุณภาพภายในไว้อย่างชัดเจน
- 4) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่ได้กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่ำที่สุด ดังนั้น ควรมีการแต่งตั้งคำสั่งในการปฏิบัติงานและลักษณะของงานไว้อย่างชัดเจน
- 5) ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้งต่ำที่สุด ดังนั้น ควรจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผลการเรียนนักเรียนให้เป็นปัจจุบันและต่อเนื่องเสมอ
- 6) ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมต่ำที่สุด ดังนั้น ควรมีการประเมินคุณภาพภายใน โดยใช้วิธีการประเมินจากผลการทดสอบ O-Net การสอบแข่งขันและการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

7) ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี จากผลการวิจัยพบว่า เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่ำที่สุด ดังนั้น ควรจัดทำวารสารโรงเรียนเกี่ยวกับการรายงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

8) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จากผลการวิจัยพบว่า นำผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาจากการประเมินตนเองหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเลือกสรรข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารและการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องต่ำที่สุด ดังนั้น ควรมีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูเพื่อนำวิเคราะห์ผลการประเมินร่วมกันเพื่อนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่สนับสนุนหรือมีอิทธิพลต่อปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2) ควรมีการศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- _____. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116, ตอนที่ 74ก (19 สิงหาคม 2542).
- กรมวิชาการ. (2546). การประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน.กรุงเทพฯ: ครูสภา ลาตพริ้ว.
- กฤษณา พลสิม. (2558). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนครราชสีมา).
- เกศรินทร์ แทบสี. (2557). การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์).
- กมล สาดสี. (2557). การดำเนินงานประกันคุณภาพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผล. วารสารบริหารการศึกษามหาบัณฑิต.
- กรมณี ปาลี. (2557). การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยชุมชน แม่ฮ่องสอน. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่).
- กาญจนา พัฒติกะพงษ์. (2558). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาบุคลากรกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์).
- กาญจนา ศรีเรือง. (2555). ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ไกรวัลย์ รัตนะ. (2557). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา. วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะ ศึกษาศาสตร์ มศว.
- เกรียงศักดิ์ พราวศรี. (2544). การจัดระบบสารสนเทศในการบริหาร. กรุงเทพฯ: บั๊กพอยท์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- กิตติพัฒน์ นนทปัทมะคุลย์. (2550). **ทฤษฎีวิพากษ์ในนโยบายและการวางแผนสังคม** (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- คุรุสภา. (2556). **มาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา**. สืบค้นจาก <http://www.ksp.or.th/ksp/2013/content/view.php?mid=136&did=255&tid=3&pid=6>.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2557). **เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา**. สืบค้นจาก http://www.drkanchit.com/general_articles/articles/general_24.html.
- คำเหมือน บุญพะมณี. (2555). **ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา).
- จิวรรณ มณีแสง. (2543). **การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพของสถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชน**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- ชาติชาย ศรีจันทร์. (2556). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ฉิรดา เวชญาลักษณ์. (2559). **การศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 1. วารสารวิจัยทางการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา**.
- ฉันทารัตน์ ศรีเจริญ. (2559) **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- ดวงกมล กิ่งจำปา. (2555). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมงานเทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ดวงใจ กฤดากร. (2545). การศึกษาความต้องการจำเป็นในการดำเนินการด้านประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา หลังการได้รับการประเมินภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.). (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- ดำรงศักดิ์ ชัยสนิท และ สุณี เลิศแสวงกิจ. (2538). **ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ: วังอักษร.
- ทิววัฒน์ ธาราสนะ. (2557). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันกับองค์กรของพนักงานในกลุ่มบริษัท ผลิตภัณฑ์อาหารบัตเตอร์แบบแข็งจำกัด. วารสาร **Global Business and Economics Review คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี**.
- ธนวัฒน์ ศรีศิริวัฒน์. (2555). การพัฒนากระบวนการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการจัดการคุณภาพ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา).
- ธงชัย สันติวงษ์. (2546). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ].
- ธีรรัตน์ นันทะธรรม. (2550). ปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายปางสีดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- นราจันทร์ กิตติคุณ. (2553). สภาพและปัญหาการบริหารประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- นิติธร ปีลาวาสน์. (2557). บทความการประกันคุณภาพทางการศึกษา. สืบค้นจาก <http://taamkru.com/th>.
- ประสิทธิ์ ชุมศรี. (2555). รูปแบบการพัฒนาบุคลากรด้วยการเรียนรู้จากการปฏิบัติเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พงศ์เทพ จิระโร. (2546). การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับการศึกษาเฉพาะทางของกองทัพเรือ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2541). พระพุทธศาสนาพัฒนาคนและสังคม. กรุงเทพฯ: กรมการปกครอง.
- พนมพร พิระพิทยมงคล. (2553). ปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- การดี อนันต์นารี. (2551). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). ชลบุรี: มนตรี.
- กานพ แจ่มพลอย. (2556). การศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- ภูมิ พระรักษา. (2557). โมเดลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (บทความวิจัย). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2556). ระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา. สืบค้นจาก http://www.reportqa.ru.ac.th/report_qa2013/app/index.php?r=element9/InfoShowElement9_1&year=2556&Element9_1_page=6
- รัตนา มณฑลเพชร. (2550). ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่เอื้อต่อกระบวนการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนที่ได้รับการรับรองจากการประเมินคุณภาพภายนอกสองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 และเขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี).
- รัตนา แก้วจันทร์เพชร. (2558). แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- รัตนา ดวงแก้ว. (2556). ในเอกสารการสอนชุดวิชาการวิจัยการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 11
การพัฒนาคุณภาพการศึกษา (น.3-14). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วารุณี บำรุงสวัสดิ์. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ
ภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยนครพนม).
- วราภรณ์ รุ่งเรืองกลกิจ. (2554). จริยธรรมในการบริการสาธารณะ. ในเอกสารการสอนชุด
วิชาการบริหารการบริการสาธารณะ (พิมพ์ครั้งที่ 1). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราช.
- วาสนา บุรพา. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ,
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- วาสนา เต่าพาลี. (2557). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับปัจจัยจูงใจในการทำงานทาง
วิชาการของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2553). ทักษะการทำวิจัยเพื่อเสนอเป็นผลงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิจิตรา กิตติราช. (2559). การประเมินโครงการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
โรงเรียนวัดโยธินประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สมุทรปราการ เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลรัตนโกสินทร์).
- วีระยุทธ ชาตะกาญจน์. (2555). เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารศึกษามืออาชีพ.
กรุงเทพฯ: วี.พริ้นต์.
- วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์. (2545). การดำเนินการด้านประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ,
มหาวิทยาลัยบูรพา).
- วีระ สุภากิจ. (2540). ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ : การปฏิบัติในโรงเรียน. กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาส์น.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ศจี อนันต์นพคุณ. (2542). กลวิธีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ. สงขลา: ชลบุตรกราฟฟิก.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2546). การพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของกองทัพเรือ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์).
- สถิตทิพย์ จันทะยานี. (2550). ผลการฝึกทักษะการสื่อสารแบบเปิดใจที่มีต่อประสิทธิภาพใน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล : กรณีศึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ. (2543). แนวทางการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2550). การวัดประเมินผลเพื่อคุณภาพ การเรียนรู้และตัวอย่างข้อสอบจากโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA). กรุงเทพฯ: เซเวนพรีนติ้งกรุ๊ป.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2554). ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษากรอบแนวการดำเนินการ. กรุงเทพฯ: อรุณสภา ลาดพร้าว.
- สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2554). การพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: อรุณสภา ลาดพร้าว.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2555). คู่มือการ ประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน 2554). สมุทรปราการ: ออฟเซ็ท พลัส.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2545). กรอบแนวคิดการดำเนินการ ประเมินคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. (2558). รายงานสรุปผลการติดตามและ ประเมินมาตรฐานระบบประกันคุณภาพภายใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ปีการศึกษา 2559. ปทุมธานี: สำนักฯ.
- _____. (2558). รายงานแผนปฏิบัติการงบประมาณประจำปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ปีการศึกษา 2558. ปทุมธานี: สำนักฯ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- _____. (2558). การกำหนดทิศทางการศึกษา. สืบค้นจาก www.rayong1.go.th/system/files/
การกำหนดทิศทางของสถานศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการมัธยมศึกษาแห่งชาติ. (2542). บทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร
การศึกษาระดับมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาแห่งชาติ. (2544). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในแบบ
การบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับ
ขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาระดับพื้นฐาน.
(2558). ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาระดับพื้นฐาน (พ.ศ. 2558-2563). กรุงเทพฯ:
สำนักฯ.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพ
การศึกษา พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2554). การกำหนดมาตรฐานการศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์
และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2549). ความรู้พื้นฐานสำหรับการประเมินโครงการทางการศึกษา.
บรรณาธิการ รวมบทความทางการประเมินโครงการ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมปอง พิริยนนทกุล. (2551). การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาจันทบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- สมยศ นาวิการ. (2537). การบริหารและพฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ: ตะวันออก.
- สุกิจ ศรีพรหม. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนแผนการบริหารราชการแนวใหม่ โดย
การบริหารแบบมุ่งสัมฤทธิ์ในสถานศึกษาระดับพื้นฐาน. วารสารวิจัยและพัฒนา.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุดารัตน์ จิมมาลี. (2558). ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- สรกมล แจ่มจันทร์. (2547). การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- หนูม้วน ร่มแก้ว. (2545). ความรู้เบื้องต้นในการวิจัยเทคโนโลยีการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 1). เชียงใหม่: ช้างเผือก.
- โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์. (2546). การออกแบบและจัดการฐานข้อมูล. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- อัญญาฐ สวรรณดี. (2557). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- Acher. (1995). **Juran on Leadership for Quality**. New York: Free Press.
- Braun, Jerry Bruce. (1991). **An Analysis of Principal Leadership Vision and Its Relationship to school Classmate**. Dissertation Abstracts International, 52(4), 1139-A.
- Boyle & Bowden, J. A. (1997). **Educational quality assurance in universities: An enhanced model**. Assessment and Evaluation in Higher Education.
- Basden. (2000). **Out of the Crisis**. Cambridge: Massachusetts Institute of Technology.
- Bugg, Kent Andrew. (2001, May). **Quality Assurance and Improvement Planning in Illinois High Schools**. Dissertation Abstracts International, 61(11). 4330-A.
- Gibson, James L., Ivancevich, John M. and Donnelly, James H., Jr. (1997). **Organizations, Behavior Structure Processes**. International Edition. United States of America : Irwin/McGraw-Hill.
- Greene, William H. (1998). **Econometric Analysis** (Fifth Edition). Pearson Education International.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Hoyle.(2009). **Quality management (ISO 9000)**. New York: McGraw-Hill.
- Harper. (2000). **Quality is Free**. New York: McGraw-Hill Cronin, J. J. and Taylor, S. A.
“Measuring Service Quality : A Re-examination and Extension.
- Julian, Reynaldo Hernandez. (2006, March). **Microeconomic Studies in Higher Education**.
Dissertation Abstracts International, 66(9), 3384–A.
- Jurun, J. M., and Gryna, F. M. (1993). **Quality Planning and Analysis (3rd ed.)**. New York:
McGraw-Hill.
- Gibson, James L., Ivancevich, John M. and Donnelly, James H., Jr. (1997). **Organizations,
Behavior Structure Processes**. International Edition. United States of America:
Irwin/McGraw-Hill.
- Good, C. V. (1973). **Dictionary of Education** (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.
- House, J. S., and Robert L. (1985). Measures and concepts of social support. In S. Cohen and
S. L. Syme (eds.), **Social Support and Health**, pp. 83-108. New York: Academic
Press.
- Katz, Robert L. (1974). Skills of an Effective Administrator. **Harvard Business Review**.
- Keith Davis. (1992). **Human Behavior at Work Human Relation and Organization
Behavior Fourth edition**. New York: McGraw-Hill.
- Knezevich, Stephen J. (1984). **Administration of public education : A sourcebook for the
leadership and management of educational institution**. Cambridge: Harper &
Row.
- Mintzberg, Henry. (1973). **The structuring of organizations**. Englewood Cliffs, NJ:
Prentice Hall.
- Milton, C. R. (1981). **Human Behavior in Organizational Psychology**. NJ: Prentice -Hall.
- Newin. (1998). **Total Quality Management and the School**. Buckingham: Open
University Press.

บรรณานุกรม (ต่อ)

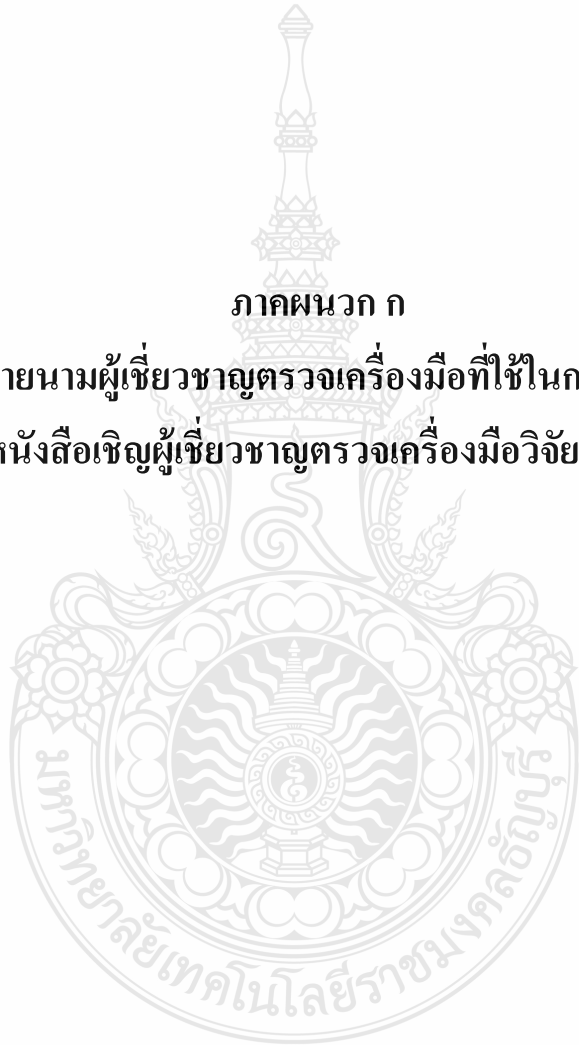
- Robbins, Stephen. (1989). **Organizational Behavior : Concepts, Controversies, and Application**. NJ: Prentice-Hall.
- Robbins, Stephen P. (2001). **Organizational Behavior** (9th ed.). NJ: Prentice Hall.
- Richard B. Freeman.(1994). Minimum Wages – Again!. **International Journal of Manpower**, 1(15).
- UNESCO. (2005). **EFA global monitoring report: Understanding education quality**. Retrieved From : http://www.unesco.org/education/gmr_download/chapter1.pdf.
- UNICEF. (2000). **Defining quality in education**. Retrieved From: <http://www.unicef.org/education/files/QualityEducation>.
- Wilson, D. J., & Game, C. (1944). **Local government in The United Kingdom**. London: Macmillan Press.
- Wong & Li .(2010). **Achieve Total Quality**. UK : Fitzwilliam Publishing.
- Beyer, Judith E. and Marshall, Jan. (1981, November). The Interpersonal Dimension of Collegiality. **Nursing Outlook**, 29: 662-665.
- Schultz, William C. (1960). **FIRO: A three-Dimensional Theories of Interpersonal Behavior**. London: Holt, Reinhart & Winston.
- Stevens. (2004). **A CDC45 homolog in Arabidopsis is essential for meiosis**, as shown by RNA interference-induced gene silencing.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ดร.สุรัตน์ ขวัญบุญจันทร์
อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
ภาควิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
2. ดร.วิษณุ เป็รัมย์
อาจารย์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
3. ดร.อริศณ สิ้นธนาปัญญา
ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบางเขน(ไว้สาลีอนุสรณ์)
4. ผศ.เสวียน เจนเขว่า
อาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
5. นายจจิต ดวงสนาม
ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพศิรินทร์ ขอนแก่น
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต25

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม งานบัณฑิตศึกษา โทร. ๐๒ ๕๔๔ ๓๖๐๕
ที่ ศธ ๐๕๓๘.๐๒ / ๓๑๕๖๖ วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๓
เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.สุรัตน์ ขวัญบุญจันทร์

เนื่องด้วย นางสาวลดาวัลย์ ตั้งมัน นักศึกษาปริญญาโท รหัสนักศึกษา ๑๓๕๔๗๐๒๐๘๐๐๖-๓
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพ
ในสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต ๔ จังหวัดปทุมธานี
โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้
ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ
เครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวลดาวัลย์ ตั้งมัน เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะขอบคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นียมผล)
คณบดีคณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม

ที่ ศธ ๐๕๗๔.๐๒/ ๐๙๐๙

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี ๑๒๑๑๐

กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอร้องเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสวียน เงินเขว้า

เนื่องด้วย นางสาวลดาวัลย์ ตั้งมัน นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพในสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต ๔ จังหวัดปทุมธานี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านดำเนินการให้ นางสาวลดาวัลย์ ตั้งมัน นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการเก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา โดย รายละเอียดในเรื่องของวันและเวลา นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานไปยังสถานศึกษาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นียมสมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐๒ ๕๔๙ ๓๒๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๗๗ ๓๒๐๗

ที่ ศธ ๐๕๓๑๘.๐๒/ ๐๔๖๑

คณะกรรมการผู้ช่วยอธิการบดี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๔ หมู่ ๑ ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี ๑๒๑๑๐

กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอร้องเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน นายวิจิตร ดวงสนาม

เนื่องด้วย นางสาวลดาวัลย์ ตั้งมัน นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพในสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔ จังหวัดปทุมธานี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พรรณ เพชรสมยดี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านดำเนินการให้ นางสาวลดาวัลย์ ตั้งมัน นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการเก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา โดย รายละเอียดในเรื่องของวันและเวลา นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานไปยังสถานศึกษาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐๒ ๕๕๙ ๓๒๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๕๗ ๓๒๐๗

ที่ ศธ ๐๕๗๔.๐๒/ ๐๗๐๙

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๓ ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี ๑๒๑๓๐

กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน ดร.อธิคุณ สินธนาปัญญา

เนื่องด้วย นางสาวลดาวัลย์ ตั้งมัน นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพในสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๕ จังหวัดปทุมธานี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านดำเนินการให้ นางสาวลดาวัลย์ ตั้งมัน นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการเก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา โดย รายละเอียดในเรื่องของวันและเวลา นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานไปยังสถานศึกษาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐๒ ๕๔๔ ๓๒๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๓๗ ๓๒๐๗

ที่ ศธ ๐๕๗๘.๐๒/ ๐๓๖๐๗

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒๖ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน ดร.วิษณุ เปรียญนิน

เนื่องด้วย นางสาวลดาวัลย์ ตั้งมัน นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพในสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๕ จังหวัดปทุมธานี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในกรณีนี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านดำเนินการให้ นางสาวลดาวัลย์ ตั้งมัน นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการเก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา โดย รายละเอียดในเรื่องของวันและเวลา นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานไปยังสถานศึกษาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นียมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐๒ ๕๕๕ ๓๒๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๗๗ ๓๒๐๗

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 จังหวัดปทุมธานี การวิจัยประกอบวิทยานิพนธ์ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

2. ผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ครูในสถานศึกษา

3. แบบสอบถามนี้มี 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามไว้ ณ โอกาสนี้

นางสาวลดาวัลย์ ตั้งมั่น

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (✓) หน้าข้อความที่เป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ	สำหรับผู้วิจัย
1.	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	☐
2.	ระดับการศึกษา ☐ 1.ปริญญาตรี ☐ 2. ปริญญาโท ☐ 3. ปริญญาเอก	☐
3.	ประสบการณ์ทำงาน ☐ 1. น้อยกว่า 5 ปี ☐ 2. 5 - 10 ปี ☐ 3. 11-15 ปี ☐ 4. มากกว่า 15 ปี ☐ 5. อื่นๆ	☐

ข้อ	การดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	ระดับการดำเนินการ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา						
1.	ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้เพื่อ การประกันคุณภาพภายใน และใช้เป็นเป้าหมาย ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา					
2.	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์และสังเคราะห์มาจาก มาตรฐานการศึกษาของชาติมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มาตรฐานคุณภาพผู้เรียน ตามหลักสูตรสถานศึกษา					
3.	มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต้องผ่าน ความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา					
4.	ผู้บริหารมีการประกาศใช้มาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษาและเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทั้ง ภายในภายนอก					
2. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
5.	ผู้บริหารมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพของ สถานศึกษา ที่แสดงแผนงาน โครงการ กิจกรรม วิธีการ งบประมาณ สอดรับกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ อย่างชัดเจน					
6.	ผู้บริหารมีการจัดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน					
7.	ผู้บริหารมีการกำหนดกรอบเวลาของการ ดำเนินงาน อย่างน้อย 3 ปี เพื่อใช้เป็นกรอบ ทิศทางในการดำเนินงาน					

ข้อ	การดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
8.	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันคิด วิเคราะห์ และพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ					
9.	ผู้บริหารมีการนำแผนสู่การปฏิบัติตามกรอบ ระยะเวลาที่กำหนดไว้					
3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ						
10.	ผู้บริหารมีการจัดทำระบบสารสนเทศให้เป็น หมวดหมู่ถูกต้องครอบคลุมและทันสมัย					
11.	ผู้บริหารมีการวางแผนการจัดการศึกษาที่ ครอบคลุม ภารกิจด้านการบริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและ การบริหารทั่วไป รวมทั้งงานสนับสนุนอื่น ๆ					
12.	ผู้บริหารให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายมีความร่วม มือกัน					
13.	ผู้บริหารมีรายงานสารสนเทศให้บริการแก่ผู้ ต้องการใช้บริการ					
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
14.	ผู้บริหารมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา					
15.	ผู้บริหารมีการแสดง โครงการ กิจกรรม วิธีการ งบประมาณ ทรัพยากร และผู้รับผิดชอบอย่าง ชัดเจน					
16.	ผู้บริหารมีการเสนอแผนปฏิบัติการประจำปีต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความ เห็นชอบและนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การ ปฏิบัติตามกรอบ ระยะเวลา โครงการ กิจกรรม ที่กำหนดไว้					

ข้อ	การดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
17.	ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และ รายงานการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติประจำปี					
5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา						
18.	ผู้บริหารมีการวางระบบการทำงานและ มอบหมายการติดตามตรวจสอบระดับ สถานศึกษา					
19.	ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบซึ่งประกอบด้วย ครูและบุคลากรที่ ปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี ตาม ปฏิทินการปฏิบัติงาน					
20.	ผู้บริหารมีการดำเนินการแก้ไขให้เป็นไปตาม แผนเป็น ระยะ ๆ ตลอดช่วงเวลาที่ปฏิบัติ					
21.	ผู้บริหารมีการจัดทำรายงาน เสนอเพื่อดำเนินการ พัฒนาคุณภาพต่อไป					
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา						
22.	ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน คุณภาพภายในสถานศึกษา					
23.	ผู้บริหารมีการประชุมชี้แจง สร้างความตระหนัก ความเข้าใจในการประเมินคุณภาพภายใน					
24.	ผู้บริหารมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ของการประเมินอย่างชัดเจน					
25.	ผู้บริหารมีการจัดทำเครื่องมือการประเมินตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา					
26.	ผู้บริหารมีการนำผลการประเมินคุณภาพภายใน มาวิเคราะห์ วางแผน แก้ไข ปรับปรุงการ ดำเนินงานของสถานศึกษา					

ข้อ	การดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี						
27.	ผู้บริหารมีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์ และแปลผล ให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ มีคุณภาพตรงตามสภาพ มาตรฐานของ สถานศึกษา					
28.	ผู้บริหารมีการจัดทำรายงานประจำปี ได้อย่าง เหมาะสม เข้าใจง่าย ทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ					
29.	ผู้บริหารมีการนำเสนอคณะกรรมการ สถานศึกษาให้ความเห็นชอบและรับรองผลการ ประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา					
30.	ผู้บริหารมีการรายงานประจำปีต่อผู้เกี่ยวข้อง หน่วยงานต้นสังกัด					
8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง						
31.	ผู้บริหารมีการนำผลการประเมินที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อ ใช้เป็นกรอบความคิดในการดำเนินงานของ สถานศึกษา					
32.	ผู้บริหารมีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา					
33.	ผู้บริหารมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี					
34.	ผู้บริหารมีการจัดทำโครงการและกิจกรรม					
35.	ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม และควบคุมการ ดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด					

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

คำชี้แจง ในการตอบคำถาม โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ตามที่ท่านได้พิจารณาในช่องขวามือ คือช่องระดับคะแนน ที่ตรงสภาพความจริง หรือความเป็นจริงมากที่สุดเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้าน 8 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา การรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปีการพัฒนาคูณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ความหมายของระดับคะแนน คือ

- 5 คะแนน หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 3 คะแนน หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามไว้ ณ โอกาสนี้

นางสาวลดาวัลย์ ตั้งมั่น

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ภาคผนวก ก
ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ข้อ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการประกัน คุณภาพภายใน	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา									
1.	ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานและ ตัวบ่งชี้เพื่อการประกันคุณภาพ ภายใน และใช้เป็นเป้าหมายในการ พัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์และ สังเคราะห์มาจากมาตรฐาน การศึกษาของชาติมาตรฐาน การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มาตรฐานคุณภาพผู้เรียน ตามหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.	มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ต้องผ่านความเห็นชอบของ คณะกรรมการสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4.	ผู้บริหารมีการประกาศใช้มาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาและ เผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายใน ภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการประกัน คุณภาพภายใน	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
2. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา									
5.	ผู้บริหารมีการจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพของสถานศึกษา ที่แสดง แผนงาน โครงการ กิจกรรม วิธีการ งบประมาณ สอดรับกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายที่สถานศึกษา กำหนดไว้อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.	ผู้บริหารมีการจัดผู้รับผิดชอบอย่าง ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
7.	ผู้บริหารมีการกำหนดกรอบเวลา ของการดำเนินงาน อย่างน้อย 3 ปี เพื่อใช้เป็นกรอบ ทิศทางในการ ดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
8.	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันคิด วิเคราะห์ และพิจารณาอย่างละเอียด รอบคอบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
9.	ผู้บริหารมีการนำแผนสู่การปฏิบัติ ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ									
10.	ผู้บริหารมีการจัดทำระบบ สารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ถูกต้อง ครอบคลุมและทันสมัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการประกัน คุณภาพภายใน	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
12.	ผู้บริหารให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายมีความร่วมมือกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
13.	ผู้บริหารมีรายงานสารสนเทศให้บริการแก่ผู้ต้องการใช้บริการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา									
14.	ผู้บริหารมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
15.	ผู้บริหารมีการแสดงโครงการกิจกรรม วิธีการ งบประมาณ ทรัพยากร และผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
16.	ผู้บริหารมีการเสนอแผนปฏิบัติการประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบและนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติตามกรอบระยะเวลา โครงการ กิจกรรม ที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
17.	ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงานการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติประจำปี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการประกัน คุณภาพภายใน	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา									
18.	ผู้บริหารมีการวางระบบการทำงาน และมอบหมายการติดตามตรวจสอบ ระดับสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
19.	ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ติดตามตรวจสอบซึ่งประกอบด้วย ครูและบุคลากรที่ปฏิบัติงานตาม แผนปฏิบัติการประจำปี ตามปฏิทิน การปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
20.	ผู้บริหารมีการดำเนินการแก้ไขให้ เป็นไปตามแผนเป็นระยะ ๆ ตลอด ช่วงเวลาที่ปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
21.	ผู้บริหารมีการจัดทำรายงาน เสนอ เพื่อดำเนินการพัฒนาคุณภาพต่อไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา									
22.	ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
23.	ผู้บริหารมีการประชุมชี้แจง สร้าง ความตระหนักความเข้าใจในการ ประเมินคุณภาพภายใน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
24.	ผู้บริหารมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ของการประเมินอย่าง ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการประกัน คุณภาพภายใน	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
25.	ผู้บริหารมีการจัดทำเครื่องมือการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
26.	ผู้บริหารมีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์ วางแผนแก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี									
27.	ผู้บริหารมีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศวิเคราะห์ และแปลผลให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพตรงตามสภาพ มาตรฐานของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
28.	ผู้บริหารมีการจัดทำรายงานประจำปีได้อย่างเหมาะสม เข้าใจง่าย ทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
29.	ผู้บริหารมีการนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบและรับรองผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
30.	ผู้บริหารมีการรายงานประจำปีต่อผู้เกี่ยวข้อง หน่วยงานต้นสังกัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการประกัน คุณภาพภายใน	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง									
31.	ผู้บริหารมีการนำผลการประเมินที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาเพื่อใช้เป็น กรอบความคิดในการดำเนินงานของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
32.	ผู้บริหารมีการจัดทำแผนพัฒนาการ จัดการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
33.	ผู้บริหารมีการจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
34.	ผู้บริหารมีการจัดทำโครงการและ กิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
35.	ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม และ ควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไป ตามแผนที่กำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

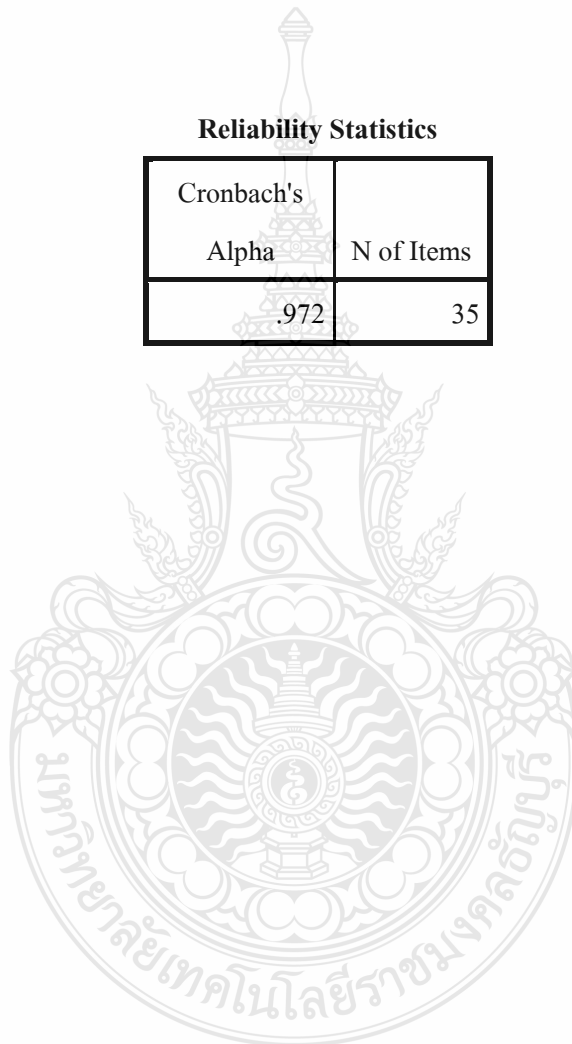
ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น(Reliability) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

ตอนที่ 2 ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 จังหวัดปทุมธานี มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .972

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.972	35

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการ
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต
จังหวัดปทุมธานี

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
X1	367	1.00	5.00	3.96	0.04
X2	367	1.00	5.00	3.91	0.08
X3	367	1.00	5.00	3.87	0.07
X4	367	1.00	5.00	3.92	0.03
X5	367	1.00	5.00	3.89	0.08
X6	367	1.00	5.00	3.75	0.04
X7	367	1.00	5.00	3.88	0.06
X8	367	1.00	5.00	3.90	0.09
Valid N (listwise)	367	1.00	5.00	3.89	0.02

ผลการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการ
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4
จังหวัดปทุมธานี ราชดำเนิน มีทั้งหมด 8 ด้าน

1. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
A1	367	1	5	3.99	0.82
A2	367	1	5	3.93	0.83
A3	367	1	5	3.81	0.77
A4	367	1	5	4.10	0.87
Valid N (listwise)	367	1	5	3.96	0.04

2. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
B1	367	1	5	3.84	0.78
B2	367	1	5	3.83	0.85
B3	367	1	5	3.74	0.80
B4	367	1	5	3.63	0.67
B5	367	1	5	3.95	0.72
Valid N (listwise)	367	1	5	3.91	0.80

3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
C1	367	1	5	3.84	0.80
C2	367	1	5	4.00	0.76
C3	367	1	5	3.94	0.62
C4	367	1	5	3.93	0.79
Valid N (listwise)	367	1	5	3.87	0.07

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
D1	367	1	5	4.10	0.64
D2	367	1	5	4.26	0.69
D3	367	1	5	4.03	0.70
D4	367	1	5	3.81	0.75
Valid N (listwise)	367	1	5	3.92	0.03

5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
E1	367	1	5	4.05	0.78
E2	367	1	5	3.76	0.62
E3	367	1	5	3.77	0.77
E4	367	1	5	3.96	0.82
Valid N (listwise)	367	1	5	3.89	0.08

6. การประเมินคุณภาพการศึกษา

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
F1	367	1	5	3.80	0.66
F2	367	1	5	3.71	0.72
F3	367	1	5	3.80	0.66
F4	367	1	5	3.80	0.66
F5	367	1	5	3.71	0.72
Valid N (listwise)	367	1	5	3.75	0.04

7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
G1	367	1	5	3.88	0.75
G2	367	1	5	3.88	0.75
G3	367	1	5	3.96	0.65
G4	367	1	5	3.81	0.63
Valid N (listwise)	367	1	5	3.88	0.06

8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
H1	367	1	5	3.88	0.79
H2	367	1	5	3.87	0.95
H3	367	1	5	3.88	0.79
H4	367	1	5	3.87	0.95
H5	367	1	5	3.94	0.83
Valid N (listwise)	367	1	5	3.90	0.09

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวดาวัลย์ ตั้งมั่น
วัน เดือน ปีเกิด	13 กันยายน พ.ศ. 2530
ที่อยู่	12 หมู่ 2 ตำบลบึงมะลู อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ 33110
การศึกษา	ปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชา การสอนคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
การทำงาน	
พ.ศ. 2555-2558	ตำแหน่ง ครูอัตราจ้าง โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม อำเภอกองหลวง จังหวัดปทุมธานี
พ.ศ. 2559-ปัจจุบัน	ตำแหน่ง ครู โรงเรียนสายปัญญารังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
โทรศัพท์	08-4358-5581
อีเมล	Taan_narak55@hotmail.com

